

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIEJSKIEJ SKÓRCZ

DO 2030 ROKU

Opracowanie:

Urząd Miejski w Skórczu

we współpracy z Wielkopolską Akademią Nauki i Rozwoju Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa oraz Krajowym Instytutem Jakości.

Strategię Rozwoju Gminy Miejskiej Skórcz do roku 2030 opracowano w oparciu o analizę materiałów źródłowych (aktualnych dokumentów planistycznych i sprawozdań) Urzędu Miejskiego w Skórczu, gminnych jednostek organizacyjnych, dane statystyczne ujęte w formie wskaźników, wykresów i tabel porównawczych oraz informacje pozyskane w procesie partycypacji społecznej.

Strategia Rozwoju Gminy Miejskiej Skórcz do roku 2030 zawiera najaktualniejsze dane w momencie opracowywania niniejszego dokumentu, a więc dane według stanu na 31 grudnia 2022 roku (o ile nie zaznaczono inaczej).

 **Wielkopolska Akademia
Nauki i Rozwoju**

 **KRAJOWY
INSTYTUT
JAKOŚCI**

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE.....	4
CZĘŚĆ I: STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY MIEJSKIEJ SKÓRCZ.....	7
1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej.....	7
2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej	9
3. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej	11
4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych	13
4.1. Ocena sytuacji Miasta	14
4.2. Pożądane priorytety rozwojowe	18
5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej	21
CZĘŚĆ II: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY MIEJSKIEJ SKÓRCZ	24
1. Misja i wizja	24
2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym wraz z kierunkami działań oraz oczekiwanymi rezultatami planowanych działań.....	26
3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Miejskiej Skórcz.....	40
4. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Mieście Skórcz.....	43
5. Spójność kierunków rozwoju Miasta z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań.	53
6. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych	57
7. Ramy finansowe i źródła finansowania.....	60
Załącznik 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej	63
Załącznik 2: Wzór ankiety.....	120
Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna	127

WPROWADZENIE

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIEJSKIEJ SKÓRCZ DO ROKU 2030 stanowi kluczowe narzędzie długofalowego zarządzania gminą. Dokument ten wytycza strategiczne kierunki rozwoju Miasta do roku 2030, co pozwoli zapewnić stabilność i ciągłość działań władz lokalnych, niezależnie od zmieniającej się sytuacji politycznej. Strategia umożliwi również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: zasoby ludzkie, środowisko przyrodnicze i kulturowe, infrastruktura czy finanse. Ponadto dokument ten stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Gminy Miejskiej Skórcz do 2030 roku ma status dokumentu nadrzędnego w stosunku do innych planistyczno-strategicznych dokumentów obowiązujących w Gminie. Jest również w pełni zgodna z wyższymi dokumentami, takimi jak Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 (SRWP 2030) i Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030. W rezultacie stanowi ona spójną całość w kontekście strategicznego rozwoju na różnych poziomach administracyjnych.

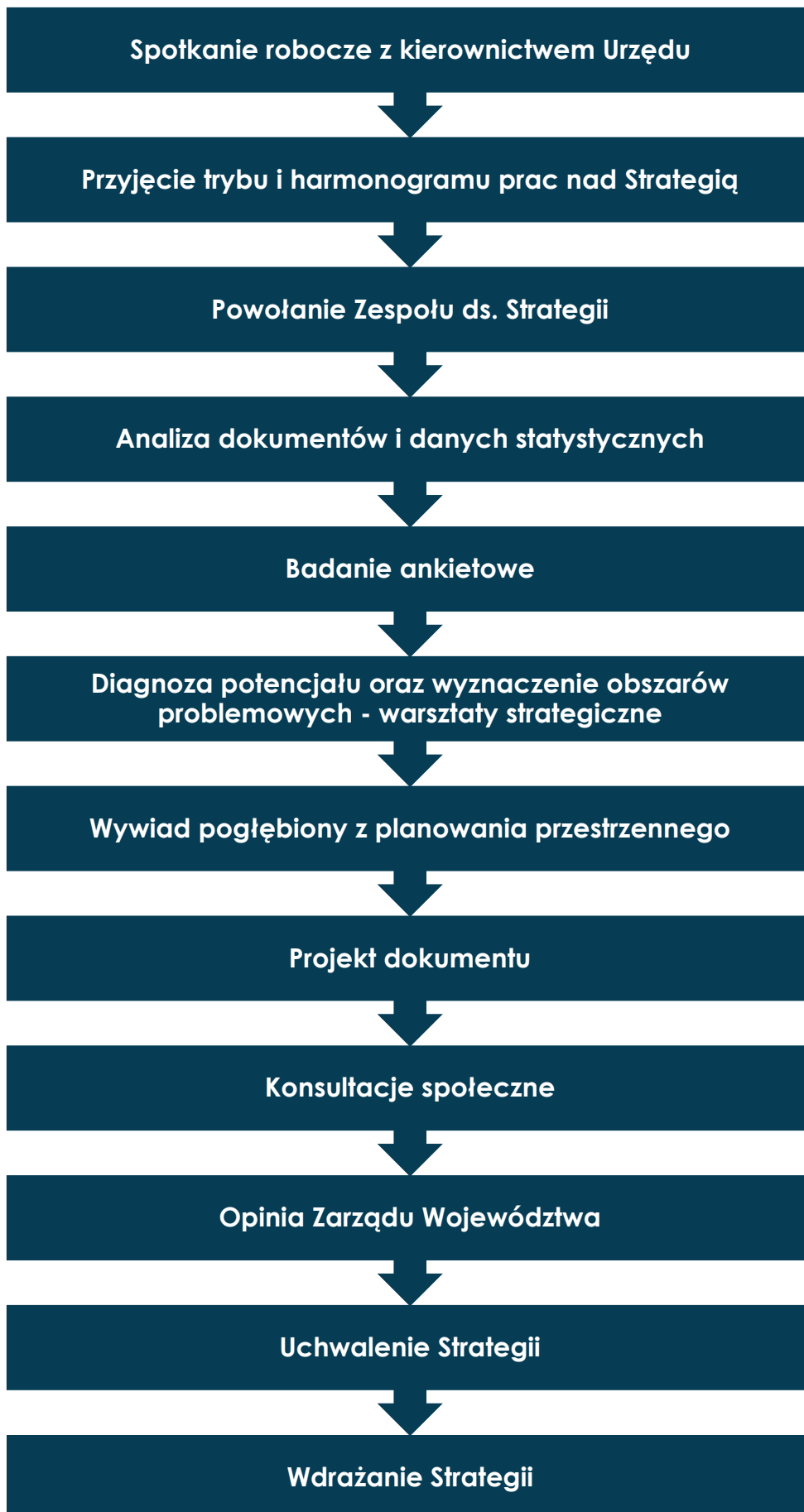
Dodatkowo, Strategia Rozwoju Gminy Miejskiej Skórcz będzie stanowiła ramy dla tworzenia planów i programów lokalnych, które będą realizowane w ciągu jej obowiązywania. Dzięki temu dokument ten będzie zawierał wytyczne i punkt odniesienia dla wszelkich inicjatyw i działań podejmowanych na poziomie lokalnym w Mieście Skórcz, mających na celu wspieranie rozwoju do 2030 roku.

Strategia Rozwoju Gminy Miejskiej Skórcz do 2030 roku została opracowana w sposób kompleksowy, wykorzystując różnorodne dane i dokumenty jako podstawę dla jej tworzenia. Dokument powstał w oparciu o aktualne dokumenty planistyczne, sprawozdania oraz dane statystyczne, co umożliwiło rzetelne i uzasadnione podejście do wyznaczenia celów i priorytetów rozwojowych dla Gminy Miejskiej Skórcz w określonym czasie. Kluczowym dokumentem prawnym, który był wykorzystywany w procesie przygotowania Strategii, była ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Ustawa ta stanowi podstawę prawną dla funkcjonowania samorządów lokalnych (w tym Gminy Miejskiej Skórcz) i określa ich zakres kompetencji oraz zasady działania. Wykorzystanie tego aktu prawnego pozwoliło na stworzenie strategii rozwoju uwzględniającej istniejące ramy prawne i możliwości działania Gminy Miejskiej Skórcz w zakresie jej rozwoju do 2030 roku.

Prace nad Strategią rozpoczęto w marcu 2024 roku, a pierwszym etapem prac było podjęcie uchwały nr LVII/344/2024 Rady Miejskiej w Skórczu z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Skórcz do 2030 roku, w tym tryb konsultacji, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Następnie na mocy zarządzenia nr 40/2024 Burmistrza Gminy Miejskiej Skórcz z dnia 10 czerwca 2024 r. powołany został Zespół ds. opracowania Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Skórcz do 2030.

Ważnym elementem w pracach nad Strategią była partycypacja społeczna. Proces tworzenia Strategii poprzedzono analizą sytuacji społeczno-gospodarczej Miasta. Analiza pogłębiona została o wnioski z przeprowadzonego badania ankietowego oraz informacje i materiały pozyskane podczas spotkań z Gminnym Zespołem ds. opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Skórcz do 2030 roku, mieszkańcami i interesariuszami Miasta, przeprowadzonych w formie warsztatów strategicznych. Podczas warsztatów pracowano nad wyznaczonymi wcześniej obszarami problemowymi. Ze zdiagnozowanych obszarów problemowych wynikają cele strategiczne, które podzielone są na cele operacyjne. Dla celów strategicznych wyznaczone zostały zadania i działania, których realizacja wpłynie na osiągnięcie postawionych celów. Ponadto w trakcie warsztatów wypracowano misję oraz wizję Gminy Miejskiej Skórcz.

Powyższe działania miały na celu ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii. Dokument został sporządzony z uwzględnieniem zapisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Poniżej przedstawiono poszczególne etapy procesu prac na Strategią.

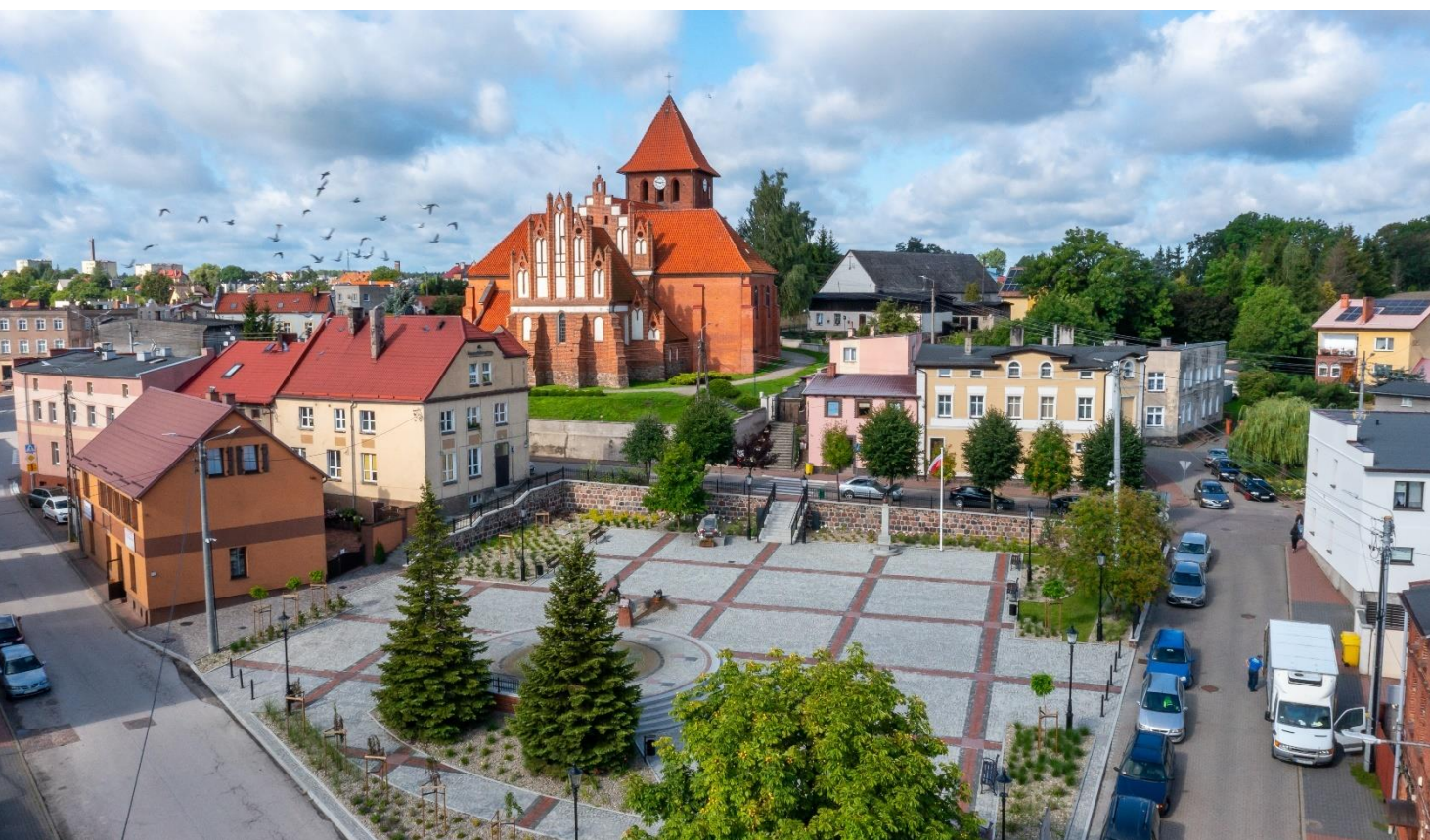
CZĘŚĆ I: STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY MIEJSKIEJ SKÓRCZ

Na bazie przeprowadzonej diagnozy sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Miejskiej Skórcz zidentyfikowano kluczowe potencjały rozwojowe oraz problemy dotyczące Miasta i jej najbliższego otoczenia. Poniższa lista prezentuje wnioski w zakresie przestrzennym, gospodarczym i społecznym opracowane na podstawie Diagnozy. Wnioski te stanowią fundament do opracowania analizy SWOT, a następnie ustalenia celów strategicznych i kierunków działań zaplanowanych do realizacji w ramach niniejszej Strategii.

1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej

- Miasto Skórcz jest istotnym węzłem komunikacyjnym na obszarze powiatu starogardzkiego. Znajduje się w odległości ok. 70 km od Gdańska oraz ok. 100 km od Bydgoszczy. Długość dróg na terenie Miasta wynosi 21,7 km, z czego 18,1 km to drogi utwardzone. Przez Skórcz przebiegają następujące drogi wojewódzkie (o łącznej długości 5,5 km): nr 214 (Warlubie – Łeba), nr 222 (Skórcz – Gdańsk), nr 231 (Kolonia Ostrowicka – Skórcz) oraz nr 234 (Skórcz – Gniew), które zapewniają połączenia m.in. z Gdańskiem (czas dojazdu ok. 60 min), Starogardem Gdańskim (20 min), Tczewem (40 min) oraz autostradą A1 (węzeł Kopytkowo, 10 min).
- Sieć dróg gminnych w Skórczu jest dobrze rozbudowana, jednak na moment tworzenia niniejszego dokumentu za najważniejsze inwestycje w zakresie infrastruktury drogowej oraz okołodrogowej w Skórczu uznaje się: II etap budowy ul. Schornaka, remont ul. Hallera, budowę chodnika przy ulicach: 27 Stycznia, Gniewskiej oraz Starogardzkiej, remont parkingu przy ul. Spokojnej, budowę parkingu pomiędzy ulicami Osiecką i Nowy Świat, a także przebudowę pozostałych dróg gminnych.
- Przez Miasto nie przebiega żadna czynna linia kolejowa (została zlikwidowana w latach 90-tych XX wieku), jednak z uwagi na opisaną wyżej sprawną sieć połączeń drogowych, brak połączeń kolejowych nie ogranicza w żaden sposób dostępności komunikacyjnej Skórcza.
- Zgodnie z treścią Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030 (PZPWP 2030) Skórcz został określony mianem ośrodka lokalnego, razem z takimi miejscowościami jak m.in: Czarna Woda, Czarne, Debrzno, Dzierzgoń, Kępice, Nowy Staw, Prabuty i Skarszewy. Wskazane ośrodki wykazują potencjał do rozwoju jako te, które krystalizują sieć osadniczą na poziomie lokalnym. Skórcz nie należy natomiast do żadnego Miejskiego Ośrodka Funkcjonalnego wyznaczonego w PZPWP 2030.
- Występuje konieczność regulacji polityki przestrzennej w celu uniknięcia wystąpienia chaosu przestrzennego i przygotowania do opracowania Planu Ogólnego (w związku z nowelizacją ustawy o zagospodarowaniu i planowaniu przestrzennym) – dotychczas Miasto charakteryzowało się niskim udziałem powierzchni objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

- Wśród rodzajów pokrycia terenu Miasta dominują użytki rolne (ok. 50%), szczególnie w jego północnej części. Tereny zabudowane i zurbanizowane zajmują ok. 36% powierzchni, z kolei lasy – ok. 8% i znajdują się przede wszystkim na zachodzie Skórcza.
- Największy ruch budowlany obserwuje się w okolicach ul. Wojska Polskiego, z kolei główne skupiska handlu znajdują się przy ul. Pomorskiej (Eko Centrum) oraz przy ul. Sobieskiego. Za największą barierę przestrzenną Miasta Skórcz uznaje się bardzo małą powierzchnię (3,63 km²), utrudniającą jego rozwój przestrzenny.
- Na terenie Skórcza dominuje zwarta zabudowa mieszkaniowa, która limituje występowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz znacząco ogranicza stopień zróżnicowania środowiska.
- W południowej części Miasta znajdują się podnoszące wartość przyrodniczą Skórcza skrajne tereny Obszaru Chronionego Krajobrazu Bory Tucholskie, zajmujące na terenie Miasta powierzchnię 43,94 ha. W południowo-zachodniej części Miasta położony jest obszar Natura 2000 „Bory Tucholskie (obszar specjalnej ochrony ptaków).

2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej

- W Mieście Skórcz zauważalny jest wzrost podmiotów gospodarczych. Wśród wszystkich podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy Miejskiej Skórcz, największą część w 2022 r. stanowiły przedsiębiorstwa związane z budownictwem (84 podmioty, 21% ogółu) oraz handlem hurtowym i detalicznym wraz z naprawą pojazdów samochodowych (78, 20%).
- Skórcz stanowi zaplecze handlowo-usługowe nie tylko dla mieszkańców Miasta, lecz także okolicznych miejscowości. Stanowi także ważne miejsce pracy, w dużej mierze z uwagi na fakt, iż dobrze rozwinięty jest tu przemysł. Największymi przedsiębiorstwami prowadzącymi działalność na terenie Miasta Skórcz (na moment sporządzania niniejszego dokumentu) są: IGLOTEX S.A., FAST Sp. z o.o. Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe Szarafin, Kurowski Sp. z o.o. , Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”, PHU ARKADA Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Szarafin, BONUS M.G. s.c.,
- W latach 2018-2022 udział zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Skórczu wynosił odpowiednio: 4,2%, 3,3%, 4,7%, 3,3%, 3,3% i były to zazwyczaj wartości wyższe niż w powiecie i województwie.
- W Skórczu, przy ul. Osiedlowej, znajdują się tereny niezabudowane przeznaczone pod inwestycje o łącznej powierzchni ok. 2 ha (pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną/usługową oraz obiekty produkcyjne, składy i magazyny). Brak większej powierzchni terenów inwestycyjnych może wpłynąć na zahamowanie rozwoju Miasta.
- Widoczne jest zagrożenie wystąpienia braku pracowników i osób prowadzących działalność rolniczą ze względu na brak zastępowalności pokoleń na rynku pracy i odpływ ludzi młodych z terenu Miasta.
- Miasto Skórcz charakteryzuje się wysokim dostępem do sieci wodno-kanalizacyjnej oraz niskim do sieci gazowej. Mimo wysokiego odsetka mieszkańców mających dostęp do infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, należy wspomnieć o jednej niedogodności, którą jest brak awaryjnego ujęcia wody. W ramach rozwoju tej infrastruktury Miasto planuje ponadto budowę sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej przy ul. Leśnej oraz nowych odcinkach ulic, przy których powstanie nowa zabudowa.
- Od 1 października 2020 r. na terenie Skórcza, przy ul. Spacerowej 13 funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK). PSZOK przyjmuje odpady komunalne wyłącznie od osób posiadających nieruchomości na terenie następujących gmin Związku Gmin Wierzyca.
- Na terenie Miasta Skórcz obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, na obszarach których dopuszcza się lokalizację farm fotowoltaicznych: przy ul. Pomorskiej oraz przy ul. Zielonej. Ponadto dopuszcza się lokalizację urządzeń tego typu (instalacje fotowoltaiczne) na terenach Miasta o funkcjach produkcyjnych, przemysłowych, magazynowych, infrastruktury technicznej oraz obsługi komunalnej, pod warunkiem zachowania wymagań wynikających z ochrony zabytków i krajobrazu

- kulturowego Miasta, w szczególności zasad ochrony określonych w granicach wpisu do rejestru zabytków zespołu urbanistycznego Miasta Skórcza.
- Dostrzega się niewystarczająco rozwiniętą sieć światłowodową (osiedle Leśne) i szerokopasmową i występujące w związku z tym ograniczenia związane z jakością Internetu.
 - Postępujące zanieczyszczanie środowiska oraz wynikające z niego zmiany klimatyczne, będące skutkiem nadmiernej ekspansji człowieka na środowisko, zmuszają do podejmowania działań ograniczających jego degradację oraz służących poprawie jego składowych. Działania te powinny być związane są w szczególności z ochroną powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleb. Konieczne są także działania w zakresie adaptacji do zmian klimatycznych i ograniczenia ich skutków.
 - Miasto Skórcz prowadzi ewidencję źródeł ciepła. Zgodnie z danymi Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków w 2023 roku na terenie Miasta Skórcz znajdowało się 1107 źródeł ciepła. Nośnikami energii były: węgiel kamienny (781 źródeł), energia elektryczna (171), gaz ziemny (10), energia geotermalna (47), energia słoneczna (39), olej opałowy (33) i ciepło sieciowe (26). Na terenie Miasta znajdowało się: 71 kominków, 29 trzonów kuchennych/piecokuchni oraz 233 piece kaflowa na paliwo stałe. Sugeruje się potrzebę promocji alternatywnych źródeł energii oraz efektywnego zarządzania zużyciem energii.
 - Sytuacja finansowa Miasta kształtuje się obecnie na stabilnym poziomie, który nie zagraża bezpieczeństwu jej funkcjonowania w najbliższej przyszłości, lecz fluktuacje rynkowe oraz utrzymujący się wysoki poziom inflacji może wpłynąć znacząco na możliwości inwestycyjne Miasta w najbliższych latach – niezbędne jest zatem stałe i aktywne aplikowanie po dostępne środki zewnętrzne.
 - W zakresie wydatków inwestycyjnych Miasto Skórcz musi skupić się w pierwszej kolejności na realizacji już rozpoczętych zadań, w tym modernizacji i rozbudowy sieci wodno-kanalizacyjnej w tym awaryjnego ujęcia wody, budowie dróg lokalnych oraz przebudowie infrastruktury kulturalnej, społecznej i sportowej.

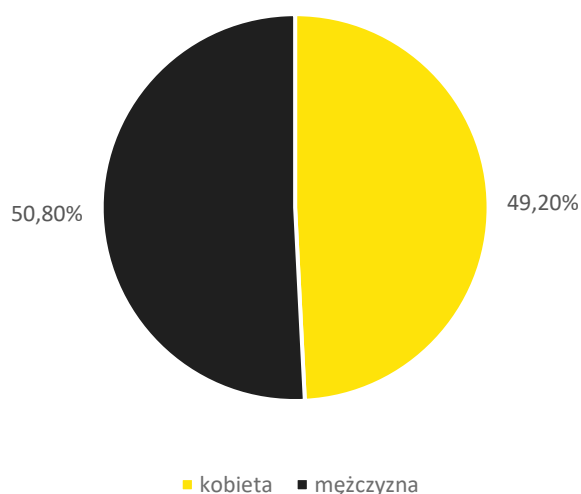
3. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej

- W przypadku depopulacji Skórcza kluczową rolę odgrywa względnie duże, ujemne saldo migracji. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców wartość ta wyniosła w 2022 r. -6,89. Wysokiej liczby wyjazdów z Miasta nie równoważy nawet dodatni przyrost naturalny (2,01 w 2022 r.).
- Gęstość zaludnienia w Skórczu w 2022 roku wyniosła 952,9 os./km² i była to druga najwyższa wartość w powiecie starogardzkim, za Starogardem Gdańskim (1804,8 os./km²).
- Działania Miasta powinny skupiać się więc na zachęcaniu, w szczególności osób w wieku kreatywnym (25-34 lata), do pozostawania na jego terenie. Poza saldem migracji, ujemny przyrost naturalny także wpływa niekorzystnie i powoduje wyludnianie.
- Zmiany demograficzne w Polsce, w tym w Mieście Skórcz, dotyczą nie tylko liczby ludności, ale też jej struktury. W 2022 r. stosunek liczby ludności w wieku poprodukcyjnym do liczby ludności w wieku produkcyjnym (senioralne obciążenie demograficzne) wyniósł w \ Skórczu 23,5 i była to wartość o 4,8 większa niż w 2018 r. Na tej podstawie można stwierdzić, że społeczeństwo Miasta się starzeje.
- Należy mieć zatem na uwadze, iż zwiększająca się liczba osób starszych prowadzić może do różnego rodzaju wyzwań związanych, np. z obciążeniem systemu finansów publicznych poprzez wzrost kosztów opieki zdrowotnej i usług opiekuńczych wraz ze zwiększającym się zapotrzebowaniem na nie.
- Przy jednoczesnym spadku liczby osób w wieku przedprodukcyjnym na terenie Miasta zmienić się może również zapotrzebowanie na inne usługi – coraz mniej pożądane będą te skierowane do dzieci i młodzieży (takie jak opieka żłobkowa, przedszkolna), a zwiększy się popyt na usługi dla osób starszych.
- Miasto Skórcz nie zapewnia opieki nad dziećmi do lat 3, a najbliższe żłobki zlokalizowane są w okolicznych miastach i gminach powiatu starogardzkiego – oddalenie od placówek może utrudniać dowożenie do nich dzieci, a w konsekwencji powrót na rynek pracy rodzicom.
- W Skórczu znajduje się jedna szkoła podstawowa, która jest częścią Zespołu Szkół Publicznych. W roku szkolnym 2023/24 uczęszczało do niej 329 uczniów, podzielonych na 16 klas. Mieszkańcy są zadowoleni z jakości nauczania oraz oferty.
- Podmiotami realizującymi zadania w zakresie kultury i sportu w Skórczu są Miejski Ośrodek Kultury (ul. 27 Stycznia 4) oraz Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna (ul. Sobieskiego 7), które zajmują się przede wszystkim organizacją i przeprowadzaniem zajęć kulturalnych dla mieszkańców.
- Miejszem wyróżniającym Miasto Skórcz w aspekcie kulturowym jest Izba Regionalna (ul. Hallera 1), otwarta 6 października 2021 r., w której można zapoznać się z historią i tradycjami regionu Kociewia.

- Ograniczone zasoby w infrastrukturze uniemożliwiają upowszechnianie kultury – zaplecze infrastrukturalne MOK-u jest niewystarczające i wymaga rozbudowy.
- Mieszkańcy zwracają uwagę na brak miejsca spotkań i niewystarczająco rozwiniętą ofertę spędzania czasu wolnego dla osób we wszystkich grupach wiekowych – zwiększenie dostępności do zajęć czy wydarzeń kulturalno-sportowych podniesie poziom zadowolenia mieszkańców, zwiększy integrację społeczną oraz poprawi bezpieczeństwo i jakość spędzania czasu wolnego.
- Skórcz jest członkiem Lokalnej Organizacji Turystycznej „Kociewie”, która zajmuje się przede wszystkim działaniami promocyjnymi zw. z turystyką. LOT współpracowała z Miastem m.in. przy organizacji Święta Kociewia na Jarmarku św. Dominika w Gdańsku oraz tworzeniu wspólnych publikacji, map itp.
- Zapewnienie odpowiedniego wyposażenia oraz ciągłego doskonalenia umiejętności funkcjonariuszy i Ochotniczej Straży Pożarnej stanowi kluczowy element efektywnej ochrony mieszkańców. Inwestycje w nowoczesny sprzęt, regularne szkolenia z zakresu ratownictwa i zarządzania kryzysowego oraz rozwój umiejętności interpersonalnych personelu mogą zwiększyć skuteczność interwencji i minimalizować potencjalne zagrożenia dla ludności.
- Obniżająca się liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej wskazuje na pozytywny trend społeczny w Mieście Skórcz. Jest to wynik skutecznych działań wspierających samodzielność i niezależność mieszkańców, co może być rezultatem programów edukacyjnych, szkoleń zawodowych oraz działań integracyjnych. Kontynuacja tych działań może dalej zmniejszać zapotrzebowanie na pomoc społeczną.
- Spadek liczby mieszkań komunalnych może świadczyć o poprawie warunków mieszkaniowych wśród mieszkańców oraz o efektywniejszym zarządzaniu zasobami mieszkaniowymi przez władze lokalne. Warto kontynuować monitorowanie sytuacji mieszkaniowej i dostosowywać politykę mieszkaniową Miasta, aby zapewnić mieszkańcom odpowiednie warunki mieszkaniowe oraz wspierać osoby dotknięte trudnościami mieszkaniowymi, co może przyczynić się do poprawy ogólnego dobrostanu społecznego.

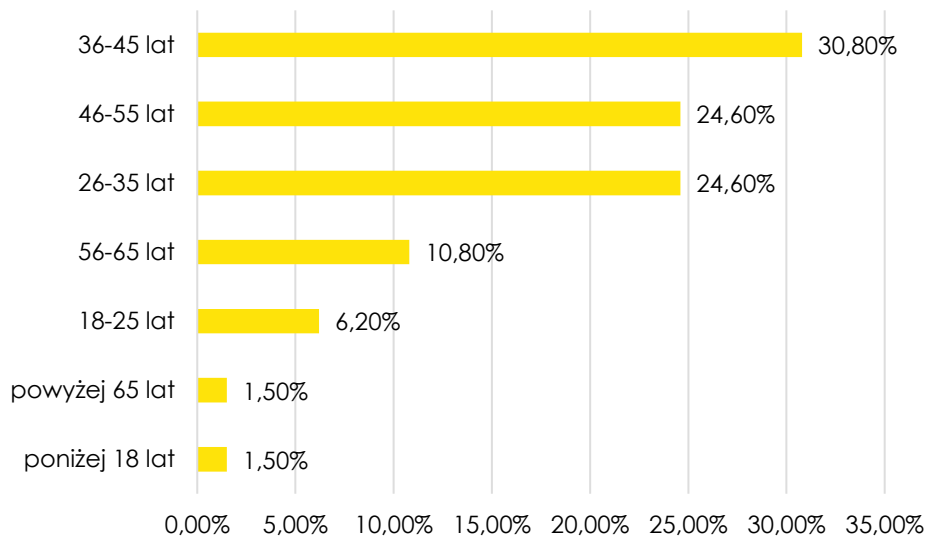
4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych

Na potrzeby diagnozy stanu społeczno-gospodarczego Gminy Miejskiej Skórcz przeprowadzone zostały badania ankietowe wśród mieszkańców w formie kwestionariusza on-line. Ich celem było poznanie opinii dotyczącej jakości życia w Gminie, potrzeb mieszkańców oraz określenia priorytetów rozwojowych na najbliższe lata. Badania zostały przeprowadzone w dniach 16 kwietnia do 17 maja 2024 r. Respondenci odpowiadali na 8 pytań z zakresu społeczeństwa, gospodarki, przestrzeni i środowiska, infrastruktury technicznej, turystyki i rekreacji, edukacji i kultury. Łącznie zebrano 65 ankiet w wyrównanym podziale ze względu na płeć. Pod względem wieku mieszkańców, najwięcej z nich było w przedziale 36-45 lat (30,80%), a 73,80% wszystkich respondentów było osobami pracującymi. Szczegóły ukazują wykresy poniżej, a sam wzór ankiety dla mieszkańca stanowi załącznik 2 do opracowania.

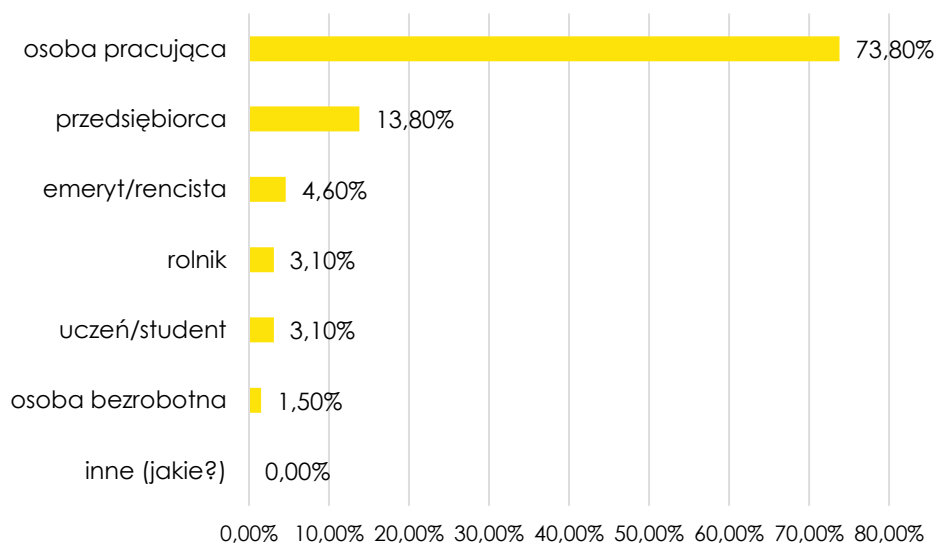
Ryc. 1. Podział respondentów ze względu na płeć

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego.

Ryc. 2. Podział respondentów ze względu na wiek

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego.

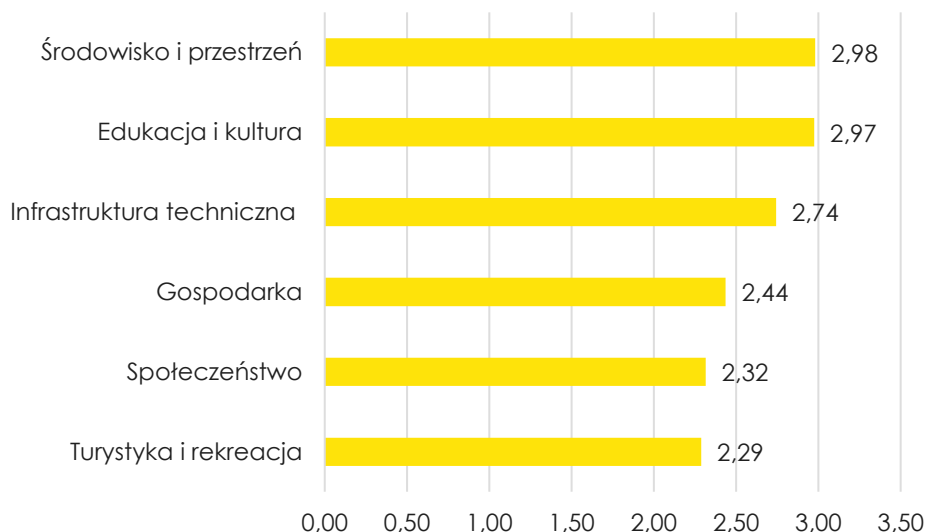

Ryc. 3. Podział respondentów ze względu na zatrudnienie

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego.

4.1. Ocena sytuacji Miasta

W Skórczu w skali od 1 do 5, gdzie 1 to ocena bardzo zła, a 5 to ocena bardzo dobra, mieszkańcy najlepiej oceniają działania w zakresie środowiska i przestrzeni (średnia ocena wynosiła 2,98), z kolei najgorzej turystykę i rekreację (średnia ocena wynosiła 2,29). Pozostałe obszary ocenione zostały w przedziale od 2,32 do 2,97. Średni wynik Miasta dla wszystkich badanych kategorii wyniósł 2,62 (nieco powyżej średniej).

Ryc. 4. Poziom rozwoju poszczególnych obszarów według ankietowanych
 Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Tabela poniżej przedstawia średnie oceny poszczególnych podobszarów w ankiecie. Najniżej oceniono (średnia ocen poniżej 2,00): dostępność/jakość sieci gazowej, dostęp do żłobków/klubów malucha, jakość opieki żłobkowej, dostęp do specjalistycznej opieki medycznej, ofertę spędzania wolnego czasu dla młodzieży, działania promocyjne władz, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów, wsparcie osób starszych (DPS, Kluby Seniora), system ścieżek rowerowych (połączenia, ciągłość, możliwość traktowania ich jako alternatywę dla transportu samochodowego), ofertę spędzania wolnego czasu dla dorosłych oraz możliwości zawodowe dla osób z wyższym wykształceniem. Z kolei wysoko (powyżej 3,00) ocenione zostały następujące podobszary: system odbioru odpadów, czystość terenów zieleni (parków, skwerów, zieleńców, zadrzewień ulicznych, lasów), bezpieczeństwo publiczne, estetykę (czystość na obszarach publicznych), czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających, rozwój odnawialnych źródeł energii, wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych, dostępność budynków administracji publicznej, zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Miejski w Skórczu, jakość edukacji przedszkolnej, działalność Miejskiego Ośrodka Kultury i Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Skórczu, jakość edukacji w szkołach podstawowych, dostępność/jakość sieci wodociągowej, dostępność/jakość sieci kanalizacyjnej, dostęp do edukacji przedszkolnej, walory środowiska przyrodniczego, dostępność terenów zieleni (parków, skwerów, zieleńców, zadrzewień ulicznych, lasów), jakość infrastruktury przedszkolnej, dostęp do edukacji w szkołach podstawowych oraz dostępność usług (np. poczta, bank, fryzjer, sklepy spożywcze).

Tab. 1. Poszczególne średnie oceny dla obszarów działalności Gminy Miejskiej Skórcz według ankietowanych

OBSZAR SPOŁECZEŃSTWO Jak oceniasz:	Średnia:
zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Miejski w Skórczu?	3,37
dostępność budynków administracji publicznej?	3,31
bezpieczeństwo publiczne?	3,06
skuteczność działania pomocy społecznej?	2,68
aktywność mieszkańców na rzecz Miasta (np. wolontariat, partycypacja, inicjatywy oddolne)?	2,55
dostęp do podstawowej opieki medycznej?	2,15
Wsparcie osób niesamodzielnych (m.in. opieka wytchnieniowa, usługi opiekuńcze, asystent rodziny)?	2,03
wsparcie osób starszych? (DPS, Kluby Seniora)	1,89
dostęp do specjalistycznej opieki medycznej?	1,56
jakość opieki żłobkowej?	1,47
dostęp do żłobków/klubów malucha?	1,39
OBSZAR: GOSPODARKA Jak oceniasz	Średnia:
dostępność usług (np. poczta, bank, fryzjer, sklepy spożywcze)?	4,02
atrakcyjność inwestycyjną?	2,66
konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym?	2,50
możliwość uzyskania zatrudnienia?	2,32
warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej?	2,24
funkcjonowanie transportu zbiorowego?	2,15
perspektywy rozwojowe działalności rolniczej?	2,10
połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami?	2,00
możliwości zawodowe dla osób z wyższym wykształceniem?	1,95
OBSZAR ŚRODOWISKO I PRZESTRZEŃ Jak oceniasz:	Średnia:
dostępność terenów zieleni (parków, skwerów, zieleńców, zadrzewień ulicznych, lasów)?	3,69
walory środowiska przyrodniczego?	3,68
rozwój odnawialnych źródeł energii?	3,16
czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających?	3,14
estetykę (czystość na obszarach publicznych)?	3,08
czystość terenów zieleni (parków, skwerów, zieleńców, zadrzewień ulicznych, lasów)?	3,02
system odbioru odpadów?	3,00
oferę w działaniach wspierających ochronę środowiska (np. dofinansowania do wymiany źródeł ciepła)?	2,84
efektywność zagospodarowania przestrzeni (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)?	2,82
jakość powietrza?	2,64
infrastrukturę melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty itp.)?	2,50
świadomość ekologiczną mieszkańców?	2,22
OBSZAR INFRASTRUKTURA TECHNICZNA Jak oceniasz:	Średnia:
dostępność/jakość sieci kanalizacyjnej?	3,58
dostępność/jakość sieci wodociągowej?	3,55
dostęp do szerokopasmowego Internetu?	2,84
matą infrastrukturę drogową (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp.)?	2,74
stan dróg?	2,60
bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych?	2,51
dostępność/jakość sieci gazowej?	1,39

OBSZAR TURYSTYKA I REKREACJA	Średnia:
Jak oceniasz:	
wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych?	3,30
atrakcyjność turystyczną?	2,84
poziom bazy gastronomicznej?	2,82
jakość istniejących ścieżek pieszo-rowerowych?	2,44
poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej (m.in. szlaki turystyczne, miejsca noclegowe)?	2,27
poziom bazy sportowo-rekreacyjnej?	2,17
ofertę spędzania wolnego czasu dla seniorów?	2,13
ofertę spędzania wolnego czasu dla dzieci?	2,10
ofertę spędzania wolnego czasu dla dorosłych?	1,92
system ścieżek rowerowych (połączenia, ciągłość, możliwość traktowania ich jako alternatywę dla transportu samochodowego)?	1,90
działania promocyjne władz, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów?	1,82
ofertę spędzania wolnego czasu dla młodzieży?	1,74
OBSZAR EDUKACJA I KULTURA	Średnia:
Jak oceniasz:	
dostęp do edukacji w szkołach podstawowych?	3,88
jakość infrastruktury przedszkolnej?	3,83
dostęp do edukacji przedszkolnej?	3,60
jakość edukacji w szkołach podstawowych?	3,44
działalność Miejskiego Ośrodka Kultury i Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Skórczu?	3,43
jakość edukacji przedszkolnej?	3,41
dostęp do edukacji w szkołach ponadpodstawowych (w tym dojazd)?	2,98
jakość edukacji w szkołach ponadpodstawowych?	2,92
jakość infrastruktury w szkołach ponadpodstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?	2,86
jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?	2,77
wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach?	2,58
wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach?	2,52
jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych?	2,40
dotatkową ofertę (kółka zainteresowań, dodatkowe zajęcia itp.) w szkołach?	2,39
dostęp do obiektów kulturalnych (godziny i dni otwarcia, itp.)?	2,36
organizację dowozu dzieci do szkół?	2,21

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego.

4.2. Pożądane priorytety rozwojowe

W ankiecie należało również wskazać główne priorytety rozwojowe Miasta. Wśród najczęściej wskazywanych znalazły się:

- poprawa dostępu do usług medycznych,
- rozbudowa dróg dla pieszych i chodników,
- poprawa infrastruktury drogowej,
- rozwój infrastruktury rekreacyjno-sportowej,
- rozwój sieci gazowej,
- stworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3.

Na przeprowadzonych warsztatach strategicznych opinie uczestników pokrywały się z odpowiedziami ankietowanych. Miasto podejmować będzie działania na rzecz poprawy wyżej wymienionych kwestii. Zaznacza się, iż usługi zdrowotne nie zawsze są zależne od władz gminnych, jest to ogólnokrajowy problem.

Najmniejszym priorytetem dla mieszkańców jest :

- zwiększenie dostępności przedszkoli,
- zwiększenie działań promocyjnych Miasta,
- budowa i modernizacja sieci wodociągowej,
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków,
- poprawa poziomu czystości wód podziemnych,
- zmniejszenie bezrobocia.
- Oznacza to zadowolenie ankietowanych z tych podobszarów, co ma swoje potwierdzenie w poprzedniej części wyników analizy ankiety.

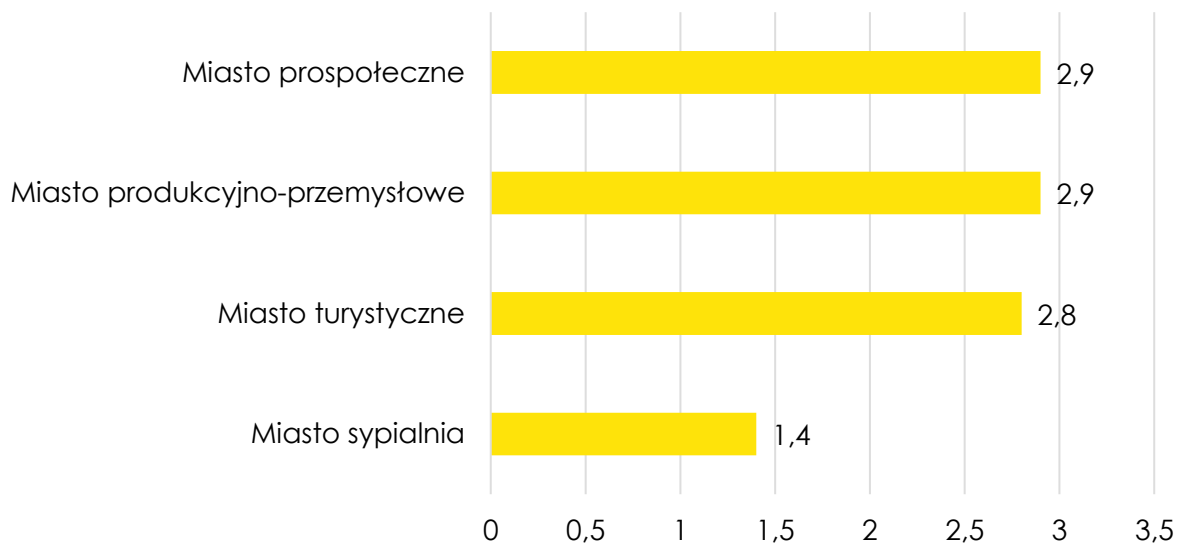
W ankiecie pojawiło się także pytanie, o kluczowe elementy, z których Miasto może być dumne. Wśród najczęściej wskazywanych odpowiedzi były:

- estetyczny wygląd miasta,
- Molto Bene,
- Kościół,
- Park Miejski,
- położenie geograficzne,
- walory środowiska naturalnego,
- Rynek Maślany.

Mieszkańcy mieli również możliwość wskazać, co mogłoby stać się wizytówką Miasta:

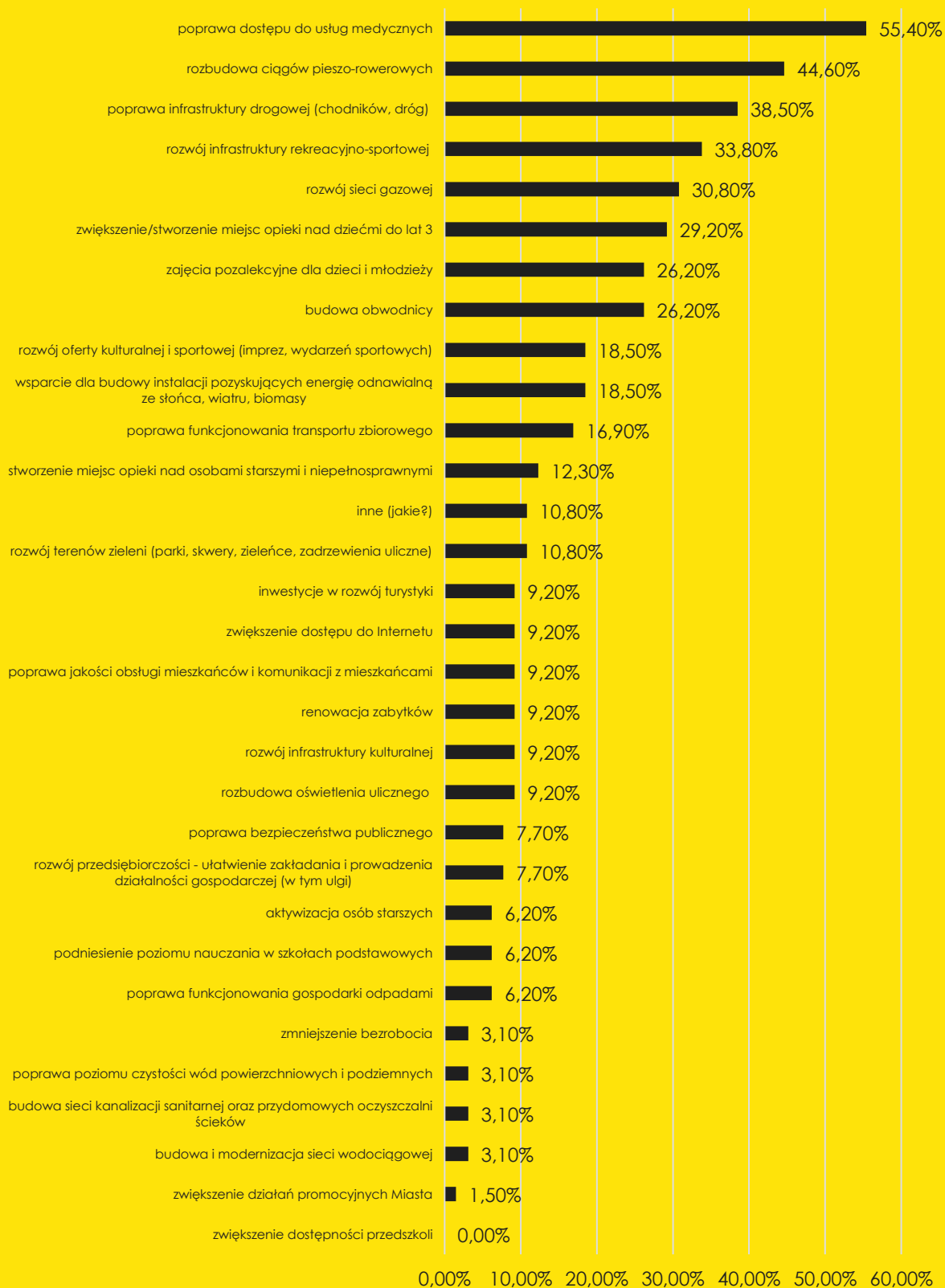
- Odnowiona Wieża Ciśnień i Dworzec PKP,
- imprezy sportowo-kulturalne,
- odnowione kamienice,
- Rynek Maślany,
- Stadion Miejski,
- Wody artezyjskie.

Ostatnią część ankiety stanowiło uszeregowanie profili Miasta do 2030 według ich ważności. Wyniki jasno wskazują, iż Skórcz należy rozwijać w kierunku społecznym, produkcyjnym, przemysłowym oraz turystycznym. Miasto Skórcz nie ma dużych szans natomiast na stanie się „sypialną” pobliskich miejscowości.

Ryc. 5. Priorytety rozwoju Miasta Skórcz do 2030 roku według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego.

Ryc. 6. Główne priorytety rozwoju Gminy Miejskiej Skórcz według ankietowanych
 Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej

Analiza SWOT jest powszechnie wykorzystywana w jednostkach administracji publicznej jako narzędzie diagnozy strategicznej. Pozwala ono porównać silne i słabe strony jednostki wynikające z otoczenia wewnętrznego, z szansami i zagrożeniami dla rozwoju płynącymi z otoczenia zewnętrznego, a także określić ich wzajemne oddziaływanie. Analizy dokonano w oparciu o: wnioski z opisu charakterystyki Miasta; dane liczbowe, opisowe i przestrzenne pozyskane z Miasta oraz ze źródeł zewnętrznych; wyniki badań ankietowych; warsztaty strategiczne przeprowadzone 13 czerwca 2024 roku; wywiad pogłębiony z planowania przestrzennego z dnia 14 czerwca 2024 roku.

Analizę SWOT dla Gminy Miejskiej Skórcz przedstawia poniższe zestawienie.

 SILNE STRONY	 SŁABE STRONY
<p>Wymiar przestrzenny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wysoki stopień zwodociągowania i skanalizowania Miasta. • Dobra jakość dróg gminnych na terenie Miasta. • Zrewitalizowane centrum Miasta wraz z parkiem zapewniające możliwość rekreacji i spędzania czasu wolnego mieszkańców. • Zmodernizowana oczyszczalnia ścieków. • PSZOK na terenie Miasta tworzący możliwości nieodpłatnego oddania nietypowych i problematycznych odpadów oraz zapewniający bezpieczeństwo środowiska (eliminacja „dzikich wysypisk” i nielegalnego spalania odpadów w gospodarstwach domowych). • Dostępność różnorodnych usług i towarów podnosi jakość życia mieszkańców. Mogą oni łatwo zaspokajać swoje potrzeby, bez konieczności podróżowania do innych miejsc. • Bliskość terenów Natura 2000 wpływające na atrakcyjność pod względem walorów przyrodniczych, ale i rekreacyjnych. <p>Wymiar gospodarczy</p>	<p>Wymiar przestrzenny</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brak możliwości rozwoju przestrzennego Miasta ze względu na małą powierzchnię. • Brak obwodnicy, co powoduje natężenie ruchu drogowego w centrum Skórcza. • Niekorzystne położenie (z dala od większych ośrodków oraz słaby dojazd do autostrady A1) wpływające na atrakcyjność gospodarczą i inwestycyjną. • Brak infrastruktury rowerowej na terenie Miasta. • Brak sieci gazowej oraz ciepłowniczej wpływające na duży udział nieefektywnych źródeł ciepła na terenie Miasta. • Brak ujęcia zapasowego wody w Mieście powodujące zagrożeni awarii oraz przerwach w dostawie wody. • Niska dostępność dla osób z niepełnosprawnościami oraz ze szczególnymi potrzebami w miejscach użyteczności publicznej. • Mało połączeń komunikacji publicznej oraz brak przystanków (m.in. na ul. Pomorskiej) powodujące utrudnienie mobilności mieszkańcom i przyjeźdnym.

- Dobrze rozwinięte duże zakłady produkcyjne dające miejsca pracy.
- Bogactwo zabytków i dziedzictwa lokalnego – Izba Regionalna, nauka języka kociewskiego, zabytkowy kościół w centrum Miasta.

Wymiar społeczny

- Zadowolenie mieszkańców z systemu oświaty na terenie Miasta. Dobrze wyposażone obiekty szkolne, nowy budynek przedszkola i profesjonalna kadra nauczycielska.
- Aktywna działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej umożliwiająca zagospodarowanie czasu wolnego dla osób ze szczególnymi potrzebami.
- Zajęcia dla seniorów oraz dzieci w Miejskim Ośrodku Kultury rozwijające zainteresowania.
- Aktywność organizacji pozarządowych działających na terenie Miasta. Dobra współpraca środowisk lokalnych cechująca się wspólnym priorytetem.
- Wykształcona oraz zaangażowana kadra w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.

Wymiar gospodarczy

- Niski udział dostępnych terenów inwestycyjnych.
- Mało środków w budżecie Miasta na nowe inwestycje, projekty oraz ich realizację.
- Słaba promocja Miasta.
- Niewystarczająco rozwinięta infrastruktura turystyczna, w tym noclegowa i gastronomiczna.

Wymiar społeczny

- Brak publicznego miejsca opieki nad dziećmi do lat 3.
- Odpływ mieszkańców z terenu Miasta, w tym w szczególności ludzi młodych za pracę w wyniku braku różnorodności potencjalnych miejsc pracy.
- Niekorzystne trendy demograficznej powodujące zmiany w strukturze wiekowej mieszkańców, takie jak zmniejszająca się liczba dzieci i młodzieży oraz rosnąca liczba osób starszych.
- Niewystarczająca polityka senioralna – brak Dziennego Domu Pobytu, niewystarczająca kadra wykonująca usługi opiekuńcze oraz brak Klubu Seniora wraz z dostępnym miejscem spotkań.
- Zmniejszająca się liczba uczniów i duża ilość szkół skutkująca wysokimi kosztami prowadzenia.
- Niewystarczająca infrastruktura sportowa: przestarzały stadion miejski oraz brak hali sportowej.
- Brak oferty spędzania wolnego czasu dla młodzieży.
- Niezadowolenie mieszkańców z opieki zdrowotnej spowodowane brakiem specjalistów, bazy rehabilitacyjnej oraz budynkiem przychodni, który wymaga remontu.

SZANSE

- Powstanie drugiej części obwodnicy Skórcza.
- Perspektywy rozwojowe w zakresie nowoczesnego i ekologicznego rolnictwa.
- Korzyści płynące z przynależności do stowarzyszeń międzygminnych i zawierania partnerstw/porozumień z innymi gminami, organizacjami, firmami.
- Nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej na lata 2021-2027 dająca możliwości pozyskiwania środków na rozwój Gminy Miejskiej Skórcz.
- Wypracowanie produktu lokalnego.
- Potencjał do rozwoju agroturystyki ze względu na malownicze i spokojne tereny.
- Rozwój współpracy z gminami ościennymi w zakresie wspólnej realizacji poszczególnych zadań własnych samorządu.
- Prowadzenie spójnej i racjonalnej gospodarki przestrzennej, opartej na miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz wdrożeniu planu ogólnego;.
- Rozwój oferty turystycznej, ze szczególnym uwzględnieniem turystyki weekendowej.
- Prowadzenie działalności edukacyjnej w zakresie ekologii, ochrony środowiska i świadomości ekologicznej.
- Wprowadzenie dialogu społecznego w zakresie miejskiej oferty kulturalnej, rozrywkowej, sportowej i edukacyjnej, aby odpowiadała ona bieżącym potrzebom mieszkańców.

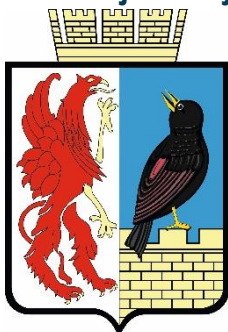
ZAGROŻENIA

- Spadek liczby mieszkańców (ujemny przyrost naturalny).
- Starzejące się społeczeństwo.
- Postępujące zmiany klimatu skutkujące m.in. anomaliami pogodowymi, suszą, powodzią, co silnie oddziałuje na branżę rolniczą.
- Wpływ czynników zewnętrznych o zasięgu globalnym na sytuację społeczno-gospodarczą regionu (np. epidemia, konflikty zbrojne).
- Zmniejszająca się liczba dzieci, przekładająca się na mniej uczniów i niższą subwencję oświatową, powodująca wzrost kosztów związanych z oświatą.
- Wzrost konkurencyjności gminy wiejskiej Skórcz w zakresie pozyskiwania nowych inwestorów oraz atrakcyjności osiedleńczej.
- Ubożenie Miasta oraz jego mieszkańców, w związku z odpływem osób młodych, starzeniem się społeczeństwa i ogólnym spadkiem jakości kapitału społecznego.

CZĘŚĆ II: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY MIEJSKIEJ SKÓRCZ

1. Misja i wizja

Strategia Rozwoju Gminy Miejskiej Skórcz do 2030 roku jest kompleksowym dokumentem, podczas opracowywania którego dokładnie przeanalizowano aktualną sytuację Miasta. Badanie uwzględniło zarówno mocne strony, które stanowią fundament do wykorzystania, jak i obszary problemowe wymagające specjalnej uwagi i rozwiązania.

W procesie strategicznym stworzono misję, czyli główne cele i wartości, które stanowią przewodnik do kierunków działań dla Gminy Miejskiej Skórcz na przyszłość. Zostały one opracowane w oparciu o badania ankietowe oraz warsztaty strategiczne z mieszkańcami.

Wizja Miasta, czyli sprecyzowany obraz przyszłości, była kluczowym elementem, pomagającym w definiowaniu kierunku, w którym Gmina powinna zmierzać, aby zrealizować swoje aspiracje i spełnić oczekiwania społeczności lokalnej. Cały proces strategiczny miał na celu ustalenie ram rozwoju Gminy Miejskiej Skórcz na kolejne lata, gwarantując rozsądne działania i harmonijne wysiłki w dążeniu do zamierzonych celów.

Misja jest to element strategii, który ukazuje najważniejsze kierunki rozwoju Miasta. Koncentruje się ona na podstawowych wartościach, które przyświecają władzom Miasta i jej mieszkańcom w procesach rozwojowych. Wskazuje także na czynniki uzasadniające przyjęcie określonych wartości jako nadrzędnych. Zawiera w sobie odpowiedź na pytanie, co jest naszym priorytetem.

Uwzględniając przyjęte założenia, wypracowana misja Gminy Miejskiej Skórcz brzmi:

Władze Skórcza aktywnie uczestniczą w organizowaniu i realizacji działań wspierających rozwój Miasta. Współpracując z lokalną społecznością, stymulują przedsiębiorczość, tworzą dogodne warunki dla wysokiej jakości edukacji oraz wszechstronnego rozwoju mieszkańców. Dbają także o funkcjonalną infrastrukturę i skutecznie wykorzystują naturalne oraz turystyczne walory regionu, z troską o ochronę środowiska naturalnego.

Podczas powstawania dokumentu istotne jest również stworzenie wizji, czyli obrazu Miasta, który będzie efektem realizacji podejmowanej strategii. Wizja ukazuje Miasto Skórcz w perspektywie strategicznej, zmienionej poprzez realizację przyjętych działań i osiągnięcie zamierzonych przez władze celów.

Wizja Miasta:

- obrazuje stan docelowy Miasta w 2030 roku,
- ukazuje aspiracje władz i mieszkańców Miasta,

- jednoczy społeczność lokalną wokół określonej idei.

Uwzględniając powyższe założenia, wypracowana wizja Gminy Miejskiej Skórcz brzmi:

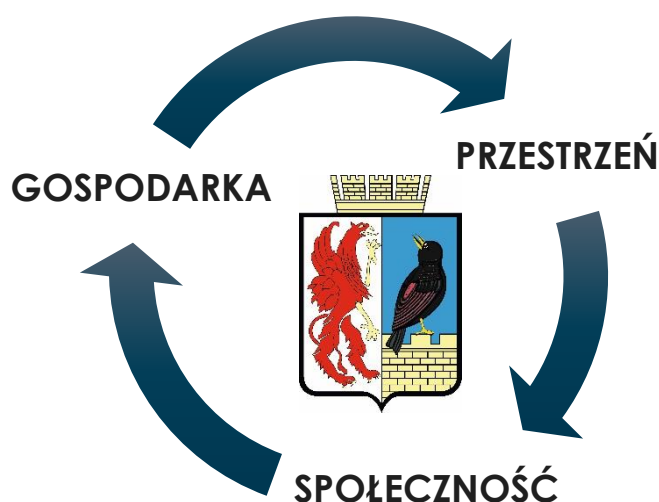
Skórcz - Miasto wysokiej jakości życia i współpracy na Kociewiu, które przyciąga turystów i inwestorów. Rozwija się dzięki wielowiekowej tradycji, walorom środowiskowym, doskonałej infrastrukturze oraz aktywnym, wykształconym i przedsiębiorczym mieszkańcom. Skórcz stawia również na rozwój infrastruktury sportowej i przyciąganie młodych ludzi poprzez rozwinięte usługi społeczne, w tym zapewnienie opieki żłobkowej.

2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym wraz z kierunkami działań oraz oczekiwanymi rezultatami planowanych działań.

Na podstawie analizy aktualnej sytuacji Gminy Miejskiej Skórcz, jej aspektów ekonomicznych, społecznych oraz przestrzennych, a także uwzględniając czynniki wewnętrzne i zewnętrzne, określono trzy główne cele strategiczne, które mają być osiągnięte w zgodzie z wizją rozwoju Miasta. W celu realizacji założeń strategicznych, ustalono również cele szczegółowe (nazywane celami operacyjnymi), które stanowią konkretne działania do osiągnięcia.

Wyznaczone dla Gminy Miejskiej Skórcz cele strategiczne odpowiadają zdefiniowanym obszarom rozwojowym w sferze przestrzennej, gospodarczej i społecznej, które są od siebie zależne i wzajemnie się przenikają. Podstawą do podejmowania działań w sferze gospodarczej i społecznej powinno być racjonalne gospodarowanie przestrzenią oraz ochrona ładu przestrzennego. Podstawę realizacji zadań w sferze gospodarczej będą stanowiły działania realizowane w zakresie infrastruktury technicznej i poprawy jakości środowiska przyrodniczego.

Na kolejnej stronie zaprezentowano cele strategiczne wraz z odpowiadającymi im celami operacyjnymi. Realizacja założonych celów będzie kluczowym elementem dla osiągnięcia zakładanych rezultatów rozwoju Gminy Miejskiej Skórcz. Do każdego z celów operacyjnych wskazano szereg kierunków działań wraz z oczekiwanymi rezultatami oraz wskaźnikami osiągnięcia działań, które pomogą monitorować stopień spełnienia zaplanowanych założeń.

Wymiar przestrzenny

CEL STRATEGICZNY I

Zadbane, bezpieczne i dostępne Miasto Skórcz

CELE OPERACYJNE

- I.1. Racjonalnie zagospodarowana przestrzeń
- I.2. Infrastruktura podnosząca bezpieczeństwo mieszkańców
- I.3. Adaptacja do zmian klimatu

Wymiar gospodarczy

CEL STRATEGICZNY II

Miasto Skórcz przyjazne dla inwestorów i turystów

CELE OPERACYJNE

- II.1. Atrakcyjne miejsca do działalności gospodarczej
- II.2. Podniesiona rozpoznawalność Miasta w oparciu o rozwój funkcji turystycznej

Wymiar społeczny

CEL STRATEGICZNY III

Szczęśliwi mieszkańcy Gminy Miejskiej Skórcz

CELE OPERACYJNE

- III.1. Rozbudowana oferta wysokiej jakości usług społecznych
- III.2. Innowacyjne nauczanie i wsparcie rozwoju dzieci i młodzieży
- III.3. Zapewnienie atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich mieszkańców

CEL STRATEGICZNY I

Zadbane, bezpieczne i dostępne Miasto Skórcz

Pierwszy cel strategiczny dotyczący obszaru związanego z przestrzenią zakłada, iż realizacja wyznaczonych kierunków działań sprawi, że Miasto Skórcz będzie miejscem:

- **dobrze skomunikowanym z bezpieczną infrastrukturą drogową** – rozwój transportu zbiorowego oraz sieci dróg sprawi, iż jednostka ta wyróżniać się będzie bardzo dobrą sytuacją komunikacyjną, pozwalającą na szybkie i bezpieczne przemieszczanie się wewnątrz Miasta oraz dojazd do innych gmin czy miast, a także zmniejszenie natężenia ruchu drogowego poprzez budowę obwodnicy Miasta.
- **wyróżniającym się rozwiniętą infrastrukturą sieciową** (wodno-kanalizacyjną, gazową, internetową) w odpowiedzi na potrzeby obecnych i przyszłych mieszkańców, co przełoży się nie tylko na podniesienie jakości życia mieszkańców, ale także na stan środowiska naturalnego.
- **z uregulowaną polityką przestrzenną oraz zachowaną estetyką Miasta**, czego konsekwencją będzie racjonalne i efektywne gospodarowanie przestrzenią, dobra dostępność przestrzeni i obiektów publicznych dla wszystkich interesariuszy oraz stworzenie miejsc przyjaznych do przebywania i atrakcyjnych pod względem wizualnym.
- **odpornym na zmiany klimatu i dbającym o poszczególne komponenty środowiska**, gdzie samorząd i mieszkańcy podejmują świadome i proekologiczne decyzje mające wpływ na środowisko naturalne. Rozwój odbywa się w zgodzie z naturą, a wprowadzane i wykorzystywane technologie oraz infrastruktura nie oddziałują na nią w sposób negatywny.

Cel operacyjny I.1.

Racjonalnie zagospodarowana przestrzeń

Kierunki działań

- Przyjęcie Planu Ogólnego dla Miasta Skórcz stanowiącego podstawę pod zagospodarowanie przestrzeni gminy z poszanowaniem ładu przestrzennego i zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju;
- Dążenie do jak najwyższego pokrycia powierzchni gminy planami przestrzennymi; przyjęcie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- Prowadzenie działań konserwatorskich i restauratorskich na zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków;
- Modernizacja i rozbudowa obiektów użyteczności publicznej i budynków wielorodzinnych z przystosowaniem dla osób ze szczególnymi potrzebami;
- Zwiększenie dostępności przestrzennej i możliwości przemieszczenia nie poprzez optymalizację transportu zbiorowego, rozwój zrównoważonych środków transportu, np. rowerów miejskich oraz węzłów komunikacyjnych;

Oczekiwane rezultaty planowanych działań

Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez efektywne zagospodarowanie przestrzeni i zwiększenie jej funkcjonalności, w tym zapewnienie dostępności do usług i niezbędnej infrastruktury.

Stosowanie zasad projektowania uniwersalnego i ułatwienie dostępności przestrzeni dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Poprawa dostępności komunikacyjnej Miasta pod względem przemieszczania się wewnątrz oraz dojazdu do innych gmin i miast.

Wskaźniki osiągnięcia działań

- Opracowanie Planu Ogólnego (tak/nie)
- Powierzchnia gminy objęta MPZP (%)
- Liczba zrealizowanych przedsięwzięć konserwatorskich / restauratorskich na zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków (szt.)
- Liczba budynków z barierami architektonicznymi (szt.)
- Liczba rowerów miejskich (szt.)

**Cel operacyjny I.2.
Infrastruktura podnosząca bezpieczeństwo mieszkańców**

Kierunki działań

- Rozbudowa oraz modernizacja sieci dróg lokalnych uzupełnionych o infrastrukturę pieszą i rowerową, odpowiednie oświetlenie i oznakowanie, bezpieczne przejścia dla pieszych i skrzyżowania;
- Współpraca z Zarządem Dróg Wojewódzkich w zakresie dróg i wojewódzkich j przebiegających przez teren Miasta;
- Rozbudowa oraz modernizacja infrastruktury sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i deszczowej oraz urządzeń obsługujących te sieci;
- Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty sieci rowów melioracyjnych i innych urządzeń wodnych;
- Współpraca z dostawcami gazu w zakresie rozwoju sieci gazowej na terenie Miasta;
- Rozbudowa sieci ciepłowniczej;

Oczekiwane rezultaty planowanych działań

Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym, pieszym i rowerowym dzięki dobrej organizacji sieci i rozwiniętej infrastrukturze drogowej.

Zapewnienie wszystkim mieszkańcom dostępu do infrastruktury technicznej wysokiej jakości i bezpiecznej.

Poprawa stanu czystości wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleb dzięki uporządkowanej gospodarce kanalizacyjnej.

Wskaźniki osiągnięcia działań

- Długość wybudowanych dróg (km)
- Długość zmodernizowanych dróg (km)
- Długość sieci ścieżek rowerowych (km)
- Długość wybudowanej/zmodernizowanej sieci wodociągowej (km)
- Długość wybudowanej/zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej (km)
- Udział mieszkańców posiadających dostęp do sieci wodociągowej/kanalizacyjnej/gazowej (%)
- Liczba budynków przyłączonych do sieci ciepłowniczej (szt.)

**Cel operacyjny I.3.
Adaptacja do zmian klimatu**

Kierunki działań

- Rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie Miasta i promocja ich wykorzystania wśród mieszkańców oraz zapewnienie – w dokumentach planistycznych – terenów pod lokalizację OZE;
- Wdrażanie programów wspomagających wymianę źródeł ciepła na bardziej ekologiczne przez mieszkańców Miasta oraz wsparcie mieszkańców w usuwaniu azbestu;
- Podejmowanie działań i przeprowadzanie akcji edukacyjnych na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców Miasta;
- Zachowanie obszarów chronionych oraz miejsc posiadających szczególne walory środowiskowe;
- Zapewnienie wszystkim mieszkańcom Miasta edukacji w zakresie gospodarki odpadami, w tym segregacji odpadów;
- Rozwój systemu segregacji odpadów na rzecz podniesienia poziomów segregacji i recyklingu oraz likwidacja dzikich wysypisk odpadów;
- Retencjonowanie wód opadowych poprzez rozwój błękitno-zielonej infrastruktury oraz promowanie i wspieranie takich rozwiązań wśród mieszkańców;
- Wprowadzenie większej ilości terenów zielonych, np. parków kieszonkowych, skwerów, mini parków;
- Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej;
- Opracowanie Programu Zaopatrzenia w Ciepło, Energię Elektryczną i Paliwa Stałe

Oczekiwane rezultaty planowanych działań

Wysoka efektywność energetyczna i zwiększenie samodzielności energetycznej Miasta dzięki pozyskiwaniu energii z odnawialnych źródeł.

Utrzymanie dobrej jakości powietrza oraz brak występujących przekroczeń zanieczyszczeń w powietrzu, dzięki wykorzystywaniu nowoczesnych i ekologicznych źródeł ciepła.

Zmiana nawyków społecznych na bardziej proekologiczne i wsparcie mieszkańców w przechodzeniu na ekologiczne źródła energii, w tym odnawialne.

Wskaźniki osiągnięcia działań

- Liczba przeprowadzonych akcji edukacyjnych (szt.)
- Liczba kampanii edukacyjnych dot. gospodarki odpadami przeprowadzonych w mieście (szt.)
- Udział odpadów zebranych selektywnie w odpadach ogółem (%)
- Wskaźniki recyklingu wybranych frakcji odpadów (%)
- Ilość zebranych odpadów w ciągu roku (Mg)
- Poziom zanieczyszczenia pyłami PM10 i PM2,5 (µm)
- Powierzchnia wprowadzonych zadrzewień (ha)
- Liczba powstałych obiektów małej retencji wodnej (szt.)

Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodnej i zachowanie odpowiednich stosunków wodnych.

- Liczba przeprowadzonych działań rekultywacyjnych (szt.)
- Stopień realizacji programów środowiskowych (%)

CEL STRATEGICZNY II

Miasto Skórcz przyjazne dla inwestorów i turystów

Drugi cel strategiczny odpowiada zagadnieniom związanym z obszarem gospodarki, a realizowane kierunki działań mają przyczynić się do tego, aby Miasto Skórcz stało się miejscem przyjaznym i atrakcyjnym nie tylko dla mieszkańców, ale także dla osób odwiedzających Gminę (turystów, gości) oraz inwestorów czy przedsiębiorców. W nawiązaniu do tego założenia w 2030 roku Miasto Skórcz będzie miejscem:

- **atrakcyjnym do prowadzenia działalności gospodarczej** – dzięki dobrej lokalizacji i ułatwionemu dojazdowi w swoje granice, preferencyjnym warunkom prowadzenia działalności oraz ofercie inwestycyjnej spełniającej oczekiwania przedsiębiorców;
- **wspierającym osoby prowadzące gospodarstwa rolne** – w związku z terenami rolniczymi w obszarze Miasta oraz w odpowiedzi na potrzeby współczesnego rolnictwa, jego powiązania z ochroną środowiska i zmianami klimatycznymi;
- **rozpoznawanym w regionie pod względem turystycznym** z wypromowanymi zasobami naturalnymi (jak bliskość lasów) oraz dziedzictwem kulturowym (zabytki, lokalne tradycje, legendy) i rozwiniętą w oparciu o nie infrastrukturą rekreacyjno-turystyczną.

Cel operacyjny II.1.

Atrakcyjne miejsce do działalności gospodarczej

Kierunki działań

- Wyznaczenie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych;
- Wspieranie nowych i istniejących przedsiębiorców, w tym poprzez stosowanie preferencyjnych zasad prowadzenia działalności gospodarczej, np. stosowanie ulg podatkowych;
- Pozyskiwanie nowych inwestorów i przedsiębiorców dzięki stworzeniu atrakcyjnej oferty inwestycyjnej i zapewnieniu odpowiedniej infrastruktury;
- Rozwój współpracy międzynarodowej wśród przedsiębiorców;
- Kształtowanie świadomości obywatelskiej o znaczeniu zrównoważonego rolnictwa i gospodarki rolno-spożywczej;
- Wspieranie wysoko efektywnego i nowoczesnego (ekologicznego) rolnictwa;
- Wspieranie rozwoju pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych;

Oczekiwane rezultaty planowanych działań

Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej obszaru Gminy oraz przyciągnięcie nowych inwestorów i przedsiębiorców.

Wzrost liczby działających przedsiębiorstw, a w konsekwencji zwiększenie liczby miejsc pracy oraz wpływów do budżetu Gminy.

Wzrost gospodarczy z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju i czystego środowiska.

Wzmocnienie zrównoważonego i nowoczesnego rolnictwa oraz nowych gałęzi rolnictwa.

Wskaźniki osiągnięcia działań

- Powierzchnia terenów inwestycyjnych (ha)
- Liczba zarejestrowanych na terenie Gminy podmiotów gospodarczych (szt.)
- Liczba przedsiębiorców prowadzących działalność na preferencyjnych zasadach (szt.)
- Udział dochodów z tytułu podatku CIT (%)
- Poziom bezrobocia na terenie Gminy (szt.)
- Liczba gospodarstw ekologicznych (szt.)

Cel operacyjny II.2.

Podniesiona rozpoznawalność Miasta w oparciu o rozwój funkcji turystycznej

Kierunki działań

- Opracowanie strategii promocji Miasta;
- Współpraca z Warsztatami Terapii Zajęciowej w Skórczu z pracownią turystyczno-rekreacyjną w ramach m.in. stworzenia przewodnika turystycznego czy oprowadzania turystów po Mieście;
- Rozwój i promowanie sieci agroturystycznej w oparciu o walory krajobrazowe;
- Zwiększenie bazy hotelowej i gastronomicznej;
- Organizacja wydarzeń kulturalnych i sportowych promujących lokalne dziedzictwo, walory przyrodnicze oraz produkty lokalne;
- Utworzenie Punktu Informacji Turystycznej o Mieście Skórcz (przewodniki, mapy, ulotki, pamiątki i gadżety);
- Krzewienie pamięci o gminnej historii, tradycjach oraz legendach;
- Bieżące utrzymanie i remonty oraz promocja gminnych zabytków, a także wykorzystywanie ich w celach turystycznych;
- Opracowanie Programu Opieki nad Zabytkami;
- Utworzenie Izby Pamięci podnoszących atrakcyjność turystyczną Miasta oraz zachowujących gminną historię, tradycję i dziedzictwo lokalne;

Oczekiwane rezultaty planowanych działań

Wzmocnienie znaczenia Miasta Skórcz jako atrakcyjnego celu turystycznego i zachęcenie turystów do odwiedzenia regionu.

Zwiększenie dostępności i atrakcyjności bazy noclegowej

Umożliwienie odwiedzającym lepszego zrozumienia i docenienia bogactwa krajobrazów, zabytków i kultury Miasta Skórcz.

Wzmocnienie tożsamości lokalnej mieszkańców Miasta.

Przyciągnięcie turystów, zachęcenie mieszkańców do aktywnego uczestnictwa w wydarzeniach oraz promowanie lokalnej kultury i gospodarki.

Wskaźniki osiągnięcia działań

- Liczba miejsc noclegowych w Mieście (szt.)
- Liczba punktów gastronomicznych w Mieście (szt.)
- Liczba współprac z WTZ (szt.)
- Liczba odbywających się wydarzeń kulturalnych (szt.)
- Liczba odbywających się wydarzeń sportowych (szt.)
- Liczba wyremontowanych obiektów zabytkowych (szt.)
- Program Opieki nad Zabytkami (tak/nie)
- Liczba utworzonych obiektów turystycznych (szt.)

CEL STRATEGICZNY III

SZCZĘŚLIWI MIESZKAŃCY GMINY MIEJSKIEJ SKÓRCZ

Trzeci cel strategiczny (obszar społeczny) skupia się na potrzebach mieszkańców pod względem rozwoju, samorealizacji czy zapewnianiu usług społecznych. Gmina Miejska Skórcz jest uważna i wrażliwa na potrzeby swojej społeczności, a realizacja zaplanowanych kierunków działań zapewni:

- **dostępność usług społecznych i opiekuńczych** odpowiadających potrzebom osób niesamodzielnych, w tym osób starszych i z niepełnosprawnością, umożliwiając im uczestnictwo w życiu społecznym oraz wspieranie w usamodzielnieniu;
- **zapobieganie wykluczeniu społecznemu mieszkańców**, w tym także cyfrowemu;
- **wysoki poziom nauczania gwarantujący dobry start w przyszłość** – w oparciu o nowoczesną infrastrukturę, wyszkoloną kadre nauczycielską i pedagogiczną oraz stosowanie innowacyjnych metod nauczania;
- **bogatą ofertę kulturalną i sportową**, w oparciu o nowoczesną i bezpieczną infrastrukturę kulturalną i obiekty sportowe, samoorganizację mieszkańców i inicjatywy oddolne sprzyjające integracji społecznej (w tym także międzypokoleniowej) oraz wydarzenia organizowane przez samorząd.

Cel operacyjny III.1.

Rozbudowana oferta wysokiej jakości usług społecznych

Kierunki działań

- Wsparcie rodziców w powrocie na rynek pracy poprzez utworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3;
- Dążenie do utworzenia Klubu Seniora oraz Uniwersytetu Trzeciego Wieku w celu aktywizacji osób starszych;
- Zapewnienie opieki nad osobami starszymi wraz z rozwojem usług opiekuńczych i rehabilitacyjnych;
- Stworzenie darmowego punktu konsultacyjnego z psychologiem;
- Podejmowanie działań aktywizacyjnych dla osób z niepełnosprawnościami oraz osób wykluczonych społecznie;
- Podnoszenie dostępu do usług wspierających funkcjonowanie rodzin, w szczególności opieki wychowawczej nad osobami zależnymi;
- Zwiększenie zasobów lokali komunalnych i socjalnych;
- Zapewnienie wszelkich rodzajów dostępności (w tym architektonicznej, komunikacyjno-informacyjnej i cyfrowej) dla osób ze szczególnymi potrzebami we wszystkich obiektach i miejscach użyteczności publicznej;

Oczekiwane rezultaty planowanych działań

Zapewnienie możliwości szybkiej kontynuacji aktywności zawodowej dla młodych rodziców.

Zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób starszych i niesamodzielnym.

Zapewnienie seniorom atrakcyjnych rozrywek i możliwość aktywnego spędzania czasu.

Zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej.

Umożliwienie osobom ze szczególnymi potrzebami uczestnictwa w życiu społecznym Miasta, zapewnienie dostępności usług oraz integracji.

Wskaźniki osiągnięcia działań

- Liczba miejsc w placówkach opieki nad dziećmi do lat 3 (szt.)
- Liczba miejsc w Klubie Seniora (szt.)
- Liczba zajęć w ramach UTW (szt.)
- Liczba realizowanych programów profilaktycznych (szt.)
- Liczba osób korzystających z programów profilaktycznych (os.)
- Liczba osób objętych opieką wychowawczą (os.,)
- Liczba lokali komunalnych i socjalnych (szt.)
- Udział obiektów użyteczności publicznej dostosowanych do standardów dostępności (%)

**Cel operacyjny III.2.
Innowacyjne nauczanie i wsparcie rozwoju dzieci i młodzieży**

Kierunki działań

- Rozwój bazy infrastrukturalnej w obrębie istniejących placówek oraz doposażenie sal lekcyjnych w celu podniesienia jakości kształcenia;
- Stałe monitorowanie liczebności poszczególnych roczników w celu ewentualnej reorganizacji systemu oświaty ze względów ekonomicznych, przy zastosowaniu dialogu społecznego z uczniami, rodzicami, pracownikami szkół;
- Podnoszenie kompetencji kadry szkolnej i przedszkolnej ze szczególnym nastawieniem na wspieranie uczniów z problemami;
- Zapewnienie szerokiej oferty zajęć pozalekcyjnych, zarówno wspierających w nauce uczniów z trudnościami, jak i rozwijających zainteresowania;
- Zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dla wszystkich uczniów;
- Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie zdrowego żywienia i znaczenia aktywności fizycznej;

Oczekiwane rezultaty planowanych działań

Poprawa jakości bazy oświatowej umożliwiającej edukację na wysokim poziomie.

Zwiększenie udziału subwencji oświatowej w wydatkach związanych z oświatą.

Wyrównanie szans edukacyjnych uczniów z problemami w nauce.

Zapewnienie ciekawej i rozwijającej dodatkowe umiejętności oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży zgodnie z ich zainteresowaniami.

Zadbanie o zdrowie psychiczne i fizyczne dzieci i młodzieży.

Wskaźniki osiągnięcia działań

- Liczba poddanych modernizacji lub doposażonych placówek oświatowych (szt.)
- Pokrycie wydatków na oświatę subwencją oświatową (%)
- Liczba nauczycieli/opiekunów biorących udział w szkoleniach (os.)
- Liczba odbywających się zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży (szt.)

Cel operacyjny III.3.

Zapewnienie atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich mieszkańców

Kierunki działań

- Poprawa stanu istniejącej oraz budowa nowej infrastruktury kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej i wypoczynkowej ;
- Rozwój oferty kulturalnej i sportowej skierowanej dla wszystkich grup wiekowych i dostosowanych do potrzeb zarówno dzieci i młodzieży, osób dorosłych jak i seniorów;
- Pobudzenie aktywności społecznej oraz rozwój działalności organizacji pozarządowych, m.in. poprzez zlecenie części zadań własnych Miasta stowarzyszeniom w formie konkursu ofert, co wpłynie na wzrost konkurencji i zwiększenie kreatywności;
- Zwiększenie dostępu do zajęć sportowych i dywersyfikacja dyscyplin, m.in. we współpracy z organizacjami pozarządowymi;

Oczekiwane rezultaty planowanych działań

Wzrost zainteresowania mieszkańców odbywającymi się na terenie Miasta wydarzeniami w oparciu rozwiniętą infrastrukturę i szeroką ofertę.

Zwiększenie integracji społeczności lokalnej dzięki atrakcyjnej ofercie kulturalnej i sportowej oraz organizowanym imprezom lokalnym.

Zwiększenie stopnia zaangażowania mieszkańców w życie i rozwój Miasta.

Zwiększenie stopnia świadomości mieszkańców w zakresie dbałości o zdrowie fizyczne oraz walka z chorobami cywilizacyjnymi (np. cukrzyca, otyłość).

Wskaźniki osiągnięcia działań

- Liczba oferowanych zajęć przez Miasto Skórcz i Miejski Ośrodek Kultury (szt.)
- Liczba uczestników zajęć organizowanych przez jednostki kultury (os.)
- Liczba nowowybudowanych obiektów rekreacji oraz sportu na terenie Miasta (szt.)
- Liczba funkcjonujących organizacji pozarządowych na terenie Miasta (szt.)
- Liczba zajęć sportowych dostępnych na terenie Miasta (szt.)
- Liczba uczestników lokalnych wydarzeń (os.)

3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Miejskiej Skórcz

Miasto Skórcz położone jest w południowej części woj. pomorskiego, w powiecie starogardzkim. Od zachodu, północy i wschodu graniczy z gminą wiejską Skórcz, od południa z gminą Osiek. Według regionalizacji fizycznogeograficznej Skórcz jest położony na pograniczu Pojezierza Starogardzkiego i Borów Tucholskich. Obszar miasta charakteryzuje się urozmaiconym ukształtowaniem terenu, przy północnej granicy miasta w dnię rynny polodowcowej rzędne terenu wynoszą ok. 75 m npm, w południowej części do ponad 100mnpm, z lokalnymi maksimami wynoszącymi do ok. 110m npm. Miasto położone jest w zlewni rzeki Wierzycy, przeważająca część miasta jest odwadniana do Szorycy, która jest dopływem rzeki Węgiernicy, uchodzącej do Wierzycy. Szoryca w południowej części gminy wiejskiej i w granicach miasta ma charakter rowu melioracyjnego, w części miasta ujętego w podziemny przewód. Niewielki wschodni fragment miasta położony jest w zlewni rzeki Liski, uchodzącej do Janki (dopływ Wierzycy).

Przez Skórcz przebiegają następujące drogi wojewódzkie (o łącznej długości 5,5 km): nr 214 (Warlubie – Łeba), nr 222 (Skórcz – Gdańsk), nr 231 (Kolonja Ostrowicka – Skórcz) oraz nr 234 (Skórcz – Gniew), które zapewniają połączenia m.in. z Gdańskiem (czas dojazdu ok. 60 min), Starogardem Gdańskim (20 min), Tczewem (40 min) oraz autostradą A1 (węzeł Kopytkowo, 10 min). W Skórczu nie znajdują się drogi krajowe ani powiatowe, natomiast długość dróg gminnych to 16,2 km. Drogi wojewódzkie uznaje się za szczególnie ważne w zakresie dostępności województwa.

Drogi rowerowe (wydzielony pas ruchu dla rowerów wzdłuż drogi) na terenie Miasta mają długość 2,6 km. Przez Skórcz przebiegają również żółty szlak rowerowy św. Rocha (Starogard Gdański-Osiek) oraz zielony szlak pieszy Wzdłuż Jeziora Czarnego (Skórcz-Osiek).

W funkcjonujących na terenie Miasta zakładach, wykorzystywane lub magazynowane są substancje niebezpieczne, jednak nie klasyfikują się one do obiektów stwarzających nadzwyczajne zagrożenia środowiska. Należą tu zakłady przetwórstwa rolno-spożywczego, z chłodniczymi instalacjami amoniakalnymi oraz zakłady magazynujące i obrabiające paliwami ciekłymi i gazowymi (np. bazy samochodowe, stacje paliw oraz stacje paliw wewnątrzzakładowe). Najważniejszym podmiotem gospodarczym na terenie Miasta Skórcz w aspekcie potencjalnych uciążliwości dla środowiska jest Iglotex S.A., (zagrożenie wybuchu amoniaku z

instalacji systemu chłodniczego, stacja regazyfikacji LNG). Zgodnie z raportami WIOŚ w minionych latach na terenie miasta Skórcz nie wystąpiła żadna poważna awaria.

Na terenie miasta zlokalizowane są linie napowietrzne SN-15kV, napowietrzne i kablowe linie nn 0,6kV oraz linie kablowe SN-15kV, a także stacje transformatorowe 15/0,4kV. Większość infrastruktury przesyłowej jest zrealizowana w technologii napowietrznej. Linie na terenie Miasta są w dobrym stanie technicznym.

Ponadto w granicach Miasta zlokalizowanych jest szereg obiektów ważnych dla lokalnej społeczności m.in.: obiekty sportowe, historyczne, administracyjne, kulturalne, oświaty, opieki medycznej i społecznej czy bezpieczeństwa. Ponadto przez Miasto wyznaczono przebieg kilku szlaków turystycznych. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania polityki przestrzennej przedstawiono na rycinie poniżej.

Legenda:

Struktura sieci osadniczej:

- Miasto Skórcz
- zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna
- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna
- zabudowa przemysłowo-składowa
- zabudowa handlowo-usługowa
- pozostała zabudowa
- place i tereny komunikacyjne
- tereny obsługi technicznej
- grunty orne
- łąki i tereny trawiaste
- sady, plantacje i ogródki działkowe
- lasy i zadrzewienia
- wody powierzchniowe
- Cieki wodne

System powiązań przyrodniczych:

- Obszary Chronionego Krajobrazu
- Obszary specjalnej ochrony ptaków Natura 2000
- Korytarze ekologiczne

Główne korytarze i elementy sieci transportowych:

- droga wojewódzka
- droga gminna
- szlak rowerowy św. Rocha
- szlak rowerowy Trasa Tysiąca Jezior
- szlak rowerowy Ruminakowy
- szlak pieszy - PTTK - wzdłuż Jeziora Czarnego

Główne węzły komunikacyjne:

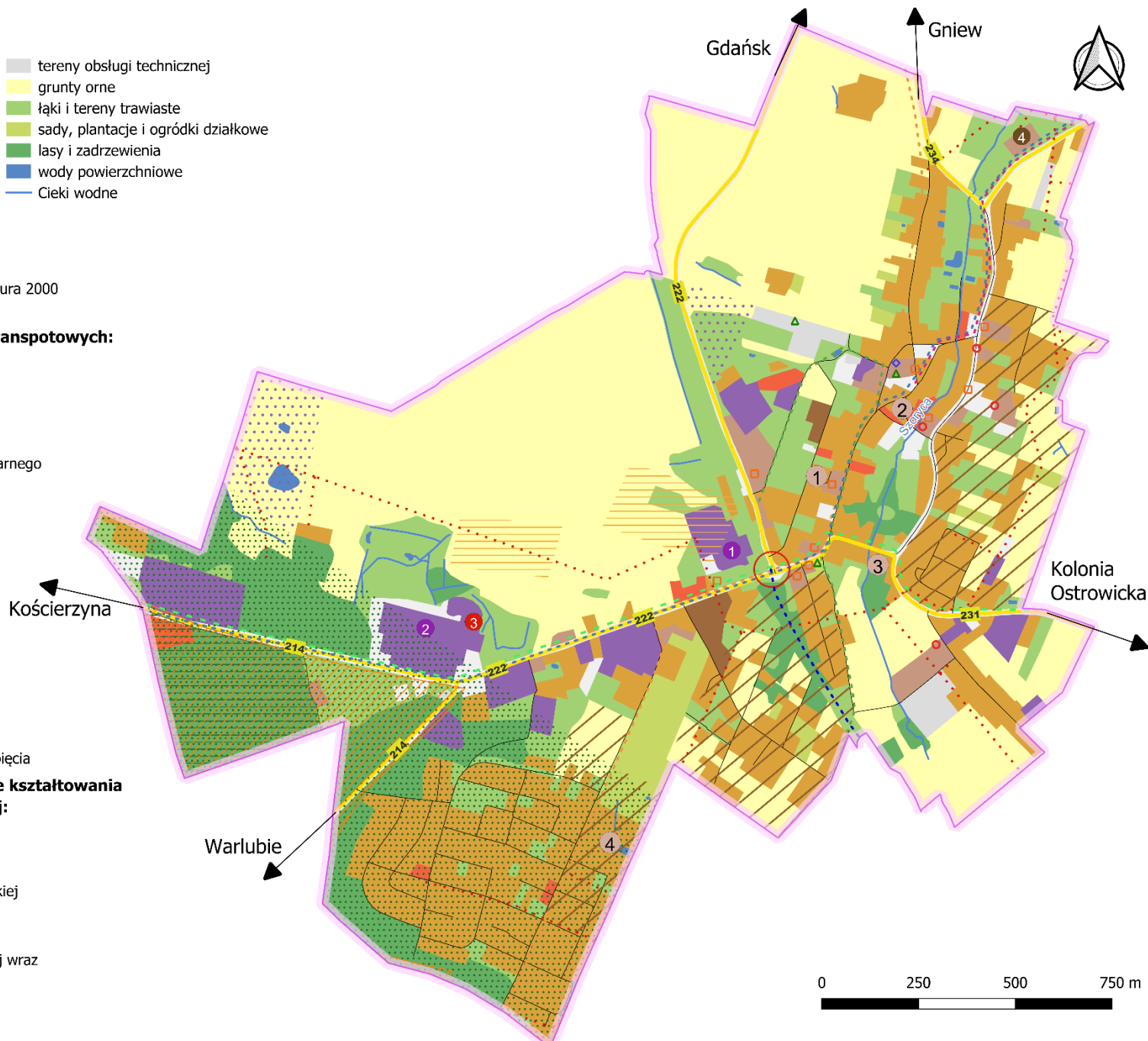
- główny węzeł komunikacyjny

Główne elementy infrastruktury technicznej i społecznej:

- placówki oświaty
- obiekty użyteczności publicznej
- kościół
- kapliczka
- FAST S.A.
- Iglotex Sp. z o.o.
- kotłownia kogeneracyjna
- oczyszczalnia ścieków
- linia elektroenergetyczna średniego napięcia

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej:

- zabudowa mieszkaniowa
- przemysł
- tereny OZE
- planowana rozbudowa drogi wojewódzkiej
- planowany przebieg gazociągu
- budowa żłobka
- przebudowa budynku remizy strażackiej wraz z budową sali widowiskowej
- budowa zbiornika retencyjnego
- przebudowa zbiornika retencyjnego

Ryc. 7. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta Skórcz

Źródło: opracowanie własne

4. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Mieście Skórcz

Polityka przestrzenna prowadzona na obszarze Miasta Skórcz powinna być zgodna z założeniami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030 (dokument przyjęty został uchwałą nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r.). Plan ten określa wizję zagospodarowania przestrzennego województwa w odniesieniu do jego terytorium w perspektywie długookresowej (do roku 2030), polegającą na oddziaływaniu na główne elementy zagospodarowania przestrzennego województwa i zapewniającą koordynację instrumentów realizacyjnych.

PZPWP 2030 określa trzy cele polityki przestrzennego zagospodarowania województwa pomorskiego, które mają charakter ogólny i określają stan docelowy przestrzeni w perspektywie do 2030 r. Podporządkowane są one strategicznemu celowi prowadzenia polityki przestrzennej województwa wyrażonemu za pomocą modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej otwartej policentrycznej koncentracji. W tabeli poniżej przedstawiono cele i kierunki polityki przestrzennego zagospodarowania województwa oraz odpowiadające im cele oraz działania zawarte w Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Skórcz do 2030 roku.

Tab. 2. Spójność kierunków Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Skórcz z kierunkami zawartymi w PZPWP 2030

Cele	
Cele i kierunki polityki przestrzennego zagospodarowania województwa pomorskiego	Strategia Rozwoju Gminy Miejskiej Skórcz do 2030 roku
<p>C.1. Wysoka jakość przestrzeni zamieszkania i pracy</p> <p>K.1.1. Kształtowanie struktur sieci osadniczej zgodnie z wymogami ładu przestrzennego</p> <p>K.1.2. Kształtowanie wysokiej jakości środowiska mieszkaniowego</p> <p>K.1.3. Racjonalizacja rozmieszczenia oraz poprawa dostępności infrastruktury społecznej i usług publicznych w tym zakresie</p> <p>K.1.4. Zapobieganie i ograniczanie skutków powodzi oraz innych zagrożeń naturalnych</p>	<p>Cele operacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I.1. • I.2. • I.3. • III.1. • III.3.
<p>C.2. Konkurencyjna oraz wielofunkcyjna przestrzeń gospodarcza i bezpieczeństwo</p> <p>K.2.1. Efektywne i bezpieczne wykorzystanie zasobów przestrzeni przez gospodarkę</p> <p>K.2.2. Kształtowanie struktur przestrzennych umożliwiających tworzenie nowych i trwałych miejsc pracy</p> <p>K.2.3. Wzmacnianie całorocznej i atrakcyjnej oferty turystycznej w oparciu o zasoby i walory przyrodniczo-kulturowe, krajobrazowe i funkcje metropolitalne</p> <p>K.2.4. Kształtowanie racjonalnej struktury przestrzennej sieci transportowej</p> <p>K.2.5. Zwiększenie stopnia bezpieczeństwa energetycznego i sprawności systemów produkcji, przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej i ciepłej, gazu ropy naftowej oraz produktów ropopochodnych</p> <p>K.2.6. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa</p>	<p>Cele operacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I.1 • I.2. • I.3. • II.1 • II.2.

C.3. Zachowane zasoby i walory środowiska

K.3.1. Zachowanie i odtwarzanie zasobów środowiska przyrodniczego i jego spójności

K.3.2. Ochrona obszarów o charakterystycznym krajobrazie kulturowym lub znaczeniu historycznym

K.3.3. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń środowiska

Cele operacyjne:

- I.3.
- II.2.

Źródło: opracowanie własne

W ramach realizacji kierunku 2.3. Wzmacnianie całorocznej i atrakcyjnej oferty turystycznej w oparciu o zasoby i walory przyrodniczo-kulturowe, krajobrazowe i funkcje metropolitalne wyznaczono zasady kształtowania ponadregionalnych i regionalnych tras rowerowych. W Mieście Skórcz dotyczy to Trasy Tysiąca Jezior (o przebiegu: woj. zachodniopomorskie - Krzeszewo (gm. Miastko) - Miastko (m.) - Tuchomie - Bytów - Bytów (m.) - Parchowo - Sulęczyno - Stężycza - Kościerzyna - Kościerzyna (m.) - Stara Kiszewa - Kaliska - Lubichowo - Skórcz - Skórcz (m.) - Morzeszczyn - Gniew - Gniew (m.) - Kwidzyn - Kwidzyn (m.) – Prabuty - Prabuty (m.) - Stankowo (gm. Prabuty) - woj. warmińsko-mazurskie) oraz trasy regionalnej nr 123 (przebieg: Starogard Gdański (m.) - Starogard Gdański - Bobowo - Skórcz - Skórcz (m.) - Osiek - Brzeźno (gm. Osiek) - woj. kujawsko-pomorskie).

Miasto Skórcz zostało uwzględnione także w działaniach:

- służących realizacji kierunku 2.4. w działaniu 3. *Rozwój regionalnej i ponadregionalnej sieci drogowej, koncentrujący się na budowie i modernizacji dróg w dostosowaniu do parametrów funkcjonalno - technicznych i standardów bezpieczeństwa ruchu drogowego: służących powiązaniom z węzłami autostrady A1 oraz nowymi węzłami na drogach nr S6, S7 i S11 oraz prowadzeniu nowych linii transportu zbiorowego, w tym m.in. budowa nowego przebiegu drogi nr 231 na odcinku od Skórcza do autostrady A1 węzeł „Gniew; redukujących uciążliwość w obszarach zabudowy, w tym wyprowadzanie ruchu tranzytowego poza obszary zabudowane przez budowę obwodnic: Skórcza w ciągu drogi nr 23.*
- służących realizacji kierunku 2.5. w działaniu 3. *Rozbudowa, przebudowa i budowa sieci przesyłowych, dystrybucyjnych oraz stacji energetycznych dla wyprowadzenia mocy z nowych systemowych i odnawialnych źródeł energii (farm wiatrowych, w tym offshore i fotowoltaicznych) projektowanych na obszarze województwa, uwzględniając potrzebę ograniczenia strat energii elektrycznej w przesyłach i w dystrybucji, w tym m.in.: zakresie sieci*

dystrybucyjnych: budowa linii elektroenergetycznej Majewo-Skórcz, budowa głównych punktów zasilania 110/15 kV.

- służących realizacji kierunku 3.3. w działaniu 2. Poprawa dostępności do systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych przez realizację przedsięwzięć wynikających z Aktualizacji Master Planu dla realizacji dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych, w tym: budowę, rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków w ramach aglomeracji ściekowych powyżej 2.000 RLM, budowę i modernizację kanalizacji sanitarnej wraz z budową układów tłocznych i modernizacją przepompowni ścieków w ramach aglomeracji ściekowych powyżej 2.000 RLM.

Analiza PZPWP 2030, Studium, a także diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej oraz cele i kierunki działań przedstawione w niniejszej Strategii, pozwoliły na określenie ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Mieście Skórcz, które przedstawia poniższa tabela.

Tab. 3. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Mieście Skórcz

Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu

- zachowanie terenów o dużych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych,
- ochrona terenów objętych ochroną prawną oraz innych obszarów cennych przyrodniczo, w tym terenów otwartych,
- wbudowanie terenów rolnych i leśnych w obrębie korytarzy ekologicznych w ogólnodostępny system terenów otwartych i zieleni publicznej, powiązanie ich zielonymi ciągami pieszymi i rowerowymi łączącymi poszczególne części Miasta,
- utrzymanie różnorodności biologicznej,
- przeciwdziałanie rozlewaniu się zabudowy,
- wsparcie rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury, w szczególności poprzez ustalanie racjonalnych wskaźników w zakresie powierzchni biologicznie czynnej w dokumentach planistycznych, zapewnienie i egzekwowanie odpowiedniej retencji oraz wykorzystanie istniejącej przestrzeni i obiektów do jej rozwoju, w tym rozwój korytarzy ułatwiających przewietrzanie (redukcja smogu i obniżenie temperatury,
- dążenie do realizacji zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz istniejących i projektowanych zespołów zabudowy,
- ochrona cieków wodnych, m.in. poprzez zakaz lub ograniczenie zabudowy w pobliżu zbiorników i cieków wodnych z uwzględnieniem przepisów dotyczących zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią,
- ochrona wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami pochodzenia komunikacyjnego i bytowego poprzez kontrole stanu technicznego instalacji kanalizacji sanitarnej i burzowej, konserwacje urządzeń do separacji substancji ropopochodnych i osadników piaskowych, itp.
- wykorzystanie głównych zbiorników wodnych do funkcji związanych z turystyką, rekreacją oraz sportem, z zachowaniem poszanowania środowiska przyrodniczego,
- wykorzystanie obszarów zielonych do celów turystycznych i rekreacyjnych poprzez budowę ścieżek rowerowych i szlaków turystycznych, budowę i utrzymanie infrastruktury rekreacyjnej,
- ochrona terenów rekreacyjnych i wypoczynku, lasów i terenów zielonych przed zabudową związaną z uciążliwą działalnością gospodarczą (zakłady przemysłowe, magazynowe i usługowe),
- nadanie funkcji edukacyjnej nowym i istniejącym obszarom zielonym oraz elementom zielono-błękitnej infrastruktury,
- ochrona powietrza i zapobieganie przekraczaniu poziomów dopuszczalnych stężeń substancji szkodliwych w powietrzu poprzez działania termomodernizacyjne, wprowadzanie do celów grzewczych

- urzędzeń o wysokiej sprawności energetycznej, rozwój zielonej energii i ograniczanie niskiej emisji wynikającej z ruchu samochodowego,
- rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym,
- wprowadzanie nowych technologii służących poprawie jakości powietrza oraz ograniczanie emisji przemysłowej i emisji niskiej.

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

- kształtowanie struktury przestrzennej uwypuklające i wzmacniające znaczenie istniejących obiektów o ważnych funkcjach lokalnych i ponadlokalnych,
- ochrona elementów dziedzictwa kulturowego, w szczególności wartościowych układów urbanistycznych,
- ochrona różnorodności i wielokulturowości dziedzictwa kulturowego regionu i dóbr kultury współczesnej,
- przystosowanie zachowanych założeń i obiektów, które utraciły swoje pierwotne funkcje, do nowych, współczesnych potrzeb, z uwzględnieniem wymogów w zakresie ich dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami oraz – w miarę możliwości – wykorzystujących rozwiązania w zakresie efektywności energetycznej oraz rozwiązania w zakresie adaptacji do zmian klimatu (zatrzymanie wód opadowych, przepuszczalność terenu, ogrody deszczowe i inne),
- restauracja i modernizacja techniczna obiektów zabytkowych zgodnie z wytycznymi konserwatora zabytków z dostosowaniem współczesnej funkcji do wartości zabytkowej obiektów, służącej jednocześnie rozwojowi gospodarczemu i włączeniu społecznemu,
- podporządkowanie nowej zabudowy historycznej kompozycji przestrzennej,
- uspokajanie ruchu w historycznych częściach miasta poprzez: priorytet komunikacji pieszej, rowerowej i zbiorowej, ograniczanie ruchu samochodowego, dążenie do powiększenia powierzchni przeznaczonej do ruchu pieszego,
- zachowanie indywidualnych cech historycznego założenia urbanistycznego i charakterystycznych elementów kompozycji przestrzennej centrum miasta,
- podnoszenie walorów użytkowych oraz komercjalizacja funkcji turystycznej, z wykorzystaniem zasobu historycznego jako istotnego komponentu,
- ochrona gminnych tradycji związanych z jej rolniczą funkcją.

Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej

- utrzymanie i kontynuacja istniejącej struktury przestrzennej i form zabudowy, z możliwością jej uzupełnienia,
- kształtowanie czytelnej, zwartej struktury przestrzennej i dopełnianie układów urbanistycznych,
- utrzymanie dominującej formy zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej realizowanej indywidualnie i w zorganizowanych zespołach mieszkaniowych, ze szczególnym uwzględnieniem kontroli nad charakterem zabudowy, jej intensywnością oraz rozdrobnieniem podziałów ewidencyjnych,
- wyznaczanie zróżnicowanych standardów zabudowy dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w dostosowaniu do charakteru miejsca – z uwzględnieniem potrzeby zapewnienia dostępności do usług społecznych (przedszkola, szkoły, place zabaw, zieleni publiczna, usługi sportu, rekreacji i turystyki),
- kształtowanie nowych obszarów zabudowy mieszkaniowej w oparciu o układ komunikacyjny o parametrach dostosowanych do intensywności zabudowy i zapewniający przepustowość w skali lokalnej i ponadlokalnej,
- zachowanie, ochrona przed zainwestowaniem i wykorzystanie zasobów w postaci gleb wysokiej jakości i przydatności rolniczej,
- utrzymanie zwartych kompleksów użytków rolnych i zielonych z zadrzewieniami śródpolnymi oraz otuliną biologiczną cieków wodnych,
- ograniczenie negatywnego wpływu kluczowych inwestycji celu publicznego na zabudowę mieszkaniową, środowisko i krajobraz,
- uwzględnienie planowanych inwestycji ponadlokalnych (regionalnych, krajowych) w polityce przestrzennej Miasta,

- stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształcanego lub zagospodarowywanego terenu,
- zachowanie i wzmacnianie funkcji usługowych w części śródmiejskiej z jednoczesnym ukształtowaniem dodatkowych centrów służących obsłudze poszczególnych osiedli, a także przy głównych trasach komunikacyjnych,
- przeciwdziałanie konfliktom przestrzennym poprzez zachowanie równowagi pomiędzy dostępnością usług, lokalizacji terenów działalności gospodarczej i terenów produkcyjnych a uciążliwością ich oddziaływania na tereny sąsiednie,
- nawiązanie gabarytami, powierzchnią zabudowy i stylem architektonicznym nowych i przebudowywanych obiektów do istniejącej zabudowy występującej na danym obszarze, w szczególności w obszarze zabytkowej zabudowy i zabudowy śródmiejskiej,
- planowanie zabudowy wielorodzinnej w sposób ekstensywny, z zachowaniem dużej przestrzeni dla zieleni, retencji wodnej oraz miejsc postojowych dla pojazdów i zaplecza społecznego,
- podnoszenie dostępności terenów i obiektów usługowych dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- wsparcie dla rozwoju odnawialnych źródeł energii,

Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod pojęciem handlu wielkopowierzchniowego rozumie się handel realizowany w obiekcie handlowym o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². Jego lokalizacja jest regulowana w planie ogólnym poprzez wskazanie strefy handlu wielkopowierzchniowego oraz konieczność sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w przypadku potrzeby realizacji tego obiektu. Plan miejscowy sporządza się wtedy dla terenu położonego na obszarze obejmującym co najmniej obszar, na którym powinny nastąpić zmiany w strukturze funkcjonalno-przestrzennej w wyniku realizacji tego obiektu.

Na obszarze Gminy Miejskiej Skórcz nie planuje się lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Z tego względu nie ustala się zasad i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w zakresie ich lokalizacji.

Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod pojęciem inwestycji celu publicznego należy rozumieć działania o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim i krajowym), a także krajowym (obejmującym również inwestycje międzynarodowe i ponadregionalne), oraz metropolitalnym (obejmującym obszar metropolitalny) bez względu na status podmiotu podejmującego te działania oraz źródła ich finansowania, stanowiące realizację celów, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, m.in.:

- wydzielanie gruntów pod drogi publiczne, drogi rowerowe i drogi wodne, budowa, utrzymywanie oraz wykonywanie robót budowlanych tych dróg, obiektów i urządzeń transportu publicznego, a także łączności publicznej i sygnalizacji,
- budowa i utrzymywanie publicznych urządzeń służących do zaopatrzenia ludności w wodę, gromadzenia, przesyłania, oczyszczania i odprowadzania ścieków oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym ich składowania lub ich wykorzystania w instalacji odnawialnego źródła energii wytwarzającej biogaz w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii,
- budowa oraz utrzymywanie obiektów i urządzeń służących ochronie środowiska, zbiorników i innych urządzeń wodnych służących zaopatrzeniu w wodę, regulacji przepływów, a także regulacja i utrzymywanie wód oraz urządzeń melioracji wodnych, będących własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego,
- budowa, utrzymywanie obiektów oraz urządzeń niezbędnych na potrzeby obronności państwa, a także ustanowienie strefy ochronnej terenu zamkniętego, w tym wynikające z umów lub porozumień międzynarodowych, a także na potrzeby ochrony granicy państwowej lub zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, w tym budowa i utrzymywanie aresztów śledczych, zakładów karnych oraz zakładów dla nieletnich,

- poszukiwanie, rozpoznawanie, wydobywanie złóż kopalin objętych własnością górnictwem,
- zakładanie i utrzymywanie cmentarzy,
- ustanawianie i ochrona miejsc pamięci narodowej,
- ochrona zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt lub siedlisk przyrody,
- wydzielanie gruntów pod publicznie dostępne przestrzenie i obiekty: ciągi piesze, place, parki, promenady lub bulwary, a także ich urządzenie, w tym budowa lub przebudowa.

W przypadku lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego na terenie Miasta przyjmuje się w szczególności:

- ograniczenie negatywnego wpływu kluczowych inwestycji celu publicznego na zabudowę mieszkaniową, środowisko i krajobraz,
- lokalizowanie kluczowych inwestycji celu publicznego poza obszarami chronionymi, glebami wysokiej przydatności rolniczej i terenami leśnymi,
- uwzględnienie planowanych inwestycji ponadlokalnych (regionalnych, krajowych) w polityce przestrzennej Miasta,
- stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształcanego lub zagospodarowywanego terenu,
- wykorzystanie istniejącej infrastruktury do realizacji inwestycji celu publicznego.

Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej

W zakresie transportu i komunikacji:

- zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej poprzez rozwój układu drogowego, komunikacji zbiorowej, infrastruktury pieszo-rowerowej, węzłów komunikacyjnych,
- zwiększenie zrównoważonej mobilności i funkcjonalności oraz efektywności transportu miejskiego poprzez budowę, przebudowę i modernizację infrastruktury transportu oraz zakup i modernizację zero- lub niskoemisyjnych aktywów mobilnych wykorzystywanych w transporcie zbiorowym,
- dążenie do ograniczenia ruchu indywidualnych pojazdów samochodowych, szczególnie na obszarach o dużych walorach przyrodniczych i dużej wrażliwości środowiska na czynniki antropopresyjne,
- wyprowadzenie tranzytowego ruchu kołowego poza centrum miasta – dokończenie budowy obwodnicy ,
- wyznaczanie w dokumentach planistycznych dróg o szerokości zapewniającej możliwość wykonania wszystkich niezbędnych do prawidłowego wykorzystania drogi elementów, jak chodniki, parkingi, ciągi rowerowe,
- wprowadzanie rozwiązań drogowych w obszarach zabudowy minimalizujących geometrię dróg i skrzyżowań, pozostawiając jednocześnie wystarczającą, wygodną przestrzeń dla pieszych, ruchu rowerowego, transportu publicznego, jak również dla osób z niepełnosprawnościami i starszych,
- wspieranie zeroemisyjnych form indywidualnej mobilności, m.in. poprzez budowę i rozbudowę dróg rowerowych (w tym kontrapasów) oraz dróg dla pieszych i rowerów, wraz z infrastrukturą towarzyszącą, kontraruchów oraz pasów ruchu dla rowerów,
- budowa ścieżek rowerowych poprawiających dostępność i obsługę komunikacyjną
- budowa i rozbudowa infrastruktury do ładowania i tankowania zeroemisyjnych pojazdów komunikacji publicznej .

W zakresie infrastruktury technicznej i społecznej:

- kreowanie połączeń pomiędzy zabudową mieszkaniową a infrastrukturą społeczną oraz dążenie do poprawy dostępności infrastruktury społecznej i technicznej,
- dalszy rozwój systemów infrastruktury technicznej, w tym wodno-kanalizacyjnej, będącej podstawą do lokalizacji zabudowy mieszkaniowej oraz związanej z działalnością gospodarczą,
- wyposażenie terenów w sprawny system odprowadzania i utylizacji ścieków, niezbędny przy wysokim stopniu zwodociągowania,
- utrzymywanie i poprawa jakości usług o charakterze publicznym (szkoły, przedszkola, instytucje kultury, obiekty sportowe), w tym bazy infrastrukturalnej oraz rozwój systemu opieki nad osobami ze szczególnymi potrzebami,
- kształtowanie centralnych przestrzeni publicznych w poszczególnych wsiach umożliwiających aktywność społeczną, budowę oraz umacnianie więzi społecznych i budowanie lokalnej tożsamości,

- rozwój błękitno-zielonej infrastruktury oraz zapewnienie odpowiedniej retencji (powierzchnia biologicznie czynna, budowa zbiorników na deszczówkę z terenów utwardzonych w celu wtórnego wykorzystania),
- tworzenie warunków dla lokalizacji instalacji urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii na poziomie aktów planistycznych (plan ogólny, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego).

Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW

Urządzenia wytwarzające energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW powinny być lokalizowane na gruntach klasy IV, V oraz VI i nie mogą wpływać na poszerzenie obszaru stref ochronnych, które związane są z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu oraz użytkowaniu terenu poza granicami wyznaczonego obszaru. W przypadku lokalizacji takich urządzeń wyznacza się następujące zasady:

- stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształcanego lub zagospodarowywanego terenu,
- lokalizowanie ośrodków produkcyjnych i infrastruktury technicznej (w tym odnawialnych źródeł energii) na terenach ściśle określonych, z uwzględnieniem istniejących form ochrony przyrody oraz z zachowaniem bezpiecznej strefy ochronnej od zabudowy mieszkaniowej oraz związanej z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży,
- dbałość o relacje funkcjonalno-przestrzenne z terenami sąsiednimi,
- podejmowanie działań powstrzymujących znaczne przeobrażenie krajobrazu kulturowego,
- w granicach stref ochronnych dla elektrowni fotowoltaicznych wszelkie przedsięwzięcia nie mogą przekraczać standardów jakości środowiska,
- wyłączą się obszary chronionego krajobrazu z lokalizowania elektrowni wiatrowych o mocy większej niż moc mikroinstalacji w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.

Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

Do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się te przedsięwzięcia, które zostały określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w podziale na przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz te mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W przypadku lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko na terenie Miasta należy uwzględnić:

- lokalizację w miejscach, które nie naruszają funkcjonowania korytarzy ekologicznych, obszarów chronionych oraz nie przyczyniają się do niszczenia siedlisk gatunków występujących w Gminie,
- rozmieszczenie form ochrony przyrody, ograniczenia wynikające z uchwał je powołujących, planów ochrony tych obszarów oraz aktów prawa miejscowego,
- realizację działań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą możliwych negatywnych oddziaływań na środowisko
- przeprowadzenie indywidualnej procedury badania wpływu przedsięwzięcia na środowisko w ramach oceny oddziaływania na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

- utrzymanie dotychczasowego rolniczego przeznaczenia gruntów o najlepszych warunkach agroekologicznych, głównie w części północno-zachodniej miasta, z ograniczeniem sytuowania nowej zabudowy siedliskowej, zagrodowej,

- preferencje dla rolnictwa ekologicznego, zrównoważonego we wszystkich rodzajach użytków należy różnicować środowisko przyrodnicze – wprowadzać zadrzewienia i zakrzewienia na terenach nieodpowiednich dla produkcji rolniczej, kształtować miedze śródpolne, chronić nieużytki hydrogeniczne, urozmaicać strukturę upraw, chronić istniejące zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne, powiększać ich udział powierzchniowy,
- utrzymanie istniejących zbiorników wodnych, terenów łąk, rowów, niewielkich cieków,
- zachowanie terenów o stromych zboczach (o spadkach powyżej 10stopni) jako bezinwestycyjnych, z możliwością wzmocnienia ich bioróżnorodności w elementy ekologiczne - zadrzewienia, zakrzewienia itp., z uwzględnieniem uwarunkowań krajobrazowych,
- dla kompleksów rolnych i ekologicznych hydrogenicznych – o niekorzystnych warunkach dla zainwestowania (ze względu na występowanie gruntów organicznych i wysoki poziom wód gruntowych) wskazanie dla utrzymania użytkowania rolnego (użytki zielone) z możliwością wzbogacenia o elementy ekologiczne np. kępowe zadrzewienia i zakrzewienia

Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Miasto Skórcz nie posiada obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji w myśl ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, nie planuje się podjęcie działań służących wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zgodnie ze wskazaną ustawą.

Tereny, obszary wskazywane do specjalnych działań - rehabilitacji, przekształceń,

rewitalizacji to:

- tereny pokolejowe – wskazywane do przekształceń, jako tereny nowych funkcji usługowo-produkcyjnych,-17P/U, wymagające nowego zagospodarowania, z uwzględnieniem ich położenia w stosunku do ustanowionych stref ochrony konserwatorskiej i sąsiedztwa strefy ochrony archeologicznej wpisanej do rejestru zabytków, a także uwzględnienia wymagań dotyczących ochrony konserwatorskiej ze względu na lokalne wartości i zasoby dziedzictwa kulturowego i krajobrazu; zasięg strefy ochrony konserwatorskiej zespołu pokazano na zał. graficznym 2B „Ochrona dziedzictwa kulturowego”,
- tereny dawnego tartaku- 19.P/U – wskazywane do przekształceń, rewitalizacji, z uwzględnieniem zachowanych budynków o walorach historyczno-kulturowych, w tym ujętych w ewidencji zabytków,
- teren jednostki Stare Miasto wskazuje się jako obszar postulowanych działań rehabilitacyjnych oraz rewitalizacyjnych historycznej kompozycji przestrzennej – ze względu na uwarunkowania kulturowe oraz różnorodnych działań podnoszących standard i jakość zagospodarowania i zabudowy.

Nie wskazuje się w granicach miasta terenów do rekultywacji (nie występują tereny eksploatacji złóż, a dawny teren składowiska odpadów został już zrehabilitowany) lub remediacji.

W zakresie obszarów wymagających przekształceń:

- ograniczenie rozpraszania zabudowy,
- kształtowanie czytelnej i zwartej struktury przestrzennej,
- zwiększenie dostępności do terenów zieleni,
- określenie racjonalnych powiązań układu komunikacyjnego z układem zewnętrznym.

Zgodnie z art. 172 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2023 r., poz. 1478 ze zm.) na podstawie map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego przygotowuje się – z uwzględnieniem podziału kraju na obszary dorzeczy oraz regiony wodne – plany zarządzania ryzykiem powodziowym (PZRP). Dokumenty te obejmują wszystkie elementy zarządzania ryzykiem powodziowym, określone w art. 163 ust. 6 przedmiotowej ustawy, w szczególności działania służące zapobieganiu powodzi, ochronie przed powodzią oraz informacji na temat stanu należytego przygotowania w przypadku wystąpienia powodzi. Głównym celem PZRP jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej poprzez

realizację działań służących minimalizacji zidentyfikowanych zagrożeń i obniżeniu strat powodziowych.

Na terenie Miasta nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, obszar miasta nie została ujęty na mapach zagrożenia powodziowego i na mapach ryzyka powodziowego.

Przeciwdziałanie skutkom suszy, zgodnie z art. 183 oraz 185 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2023 r., poz. 1478 ze zm.), prowadzi się zgodnie z planem przeciwdziałania skutkom suszy, który uwzględnia podział kraju na obszary dorzeczy. Plan przeciwdziałania skutkom suszy zawiera analizę możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych, propozycje budowy lub przebudowy urządzeń wodnych, propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji, jak również katalog działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej przyjmuje i aktualizuje plan przeciwdziałania skutkom suszy, w drodze rozporządzenia, kierując się koniecznością przeciwdziałania skutkom suszy. Aktualizacji planu przeciwdziałania skutkom suszy dokonuje się nie rzadziej niż co 6 lat.

3 września 2021 roku Minister właściwy ds. gospodarki wodnej opublikował rozporządzenie w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy, Dz. U. z 2021 r. poz. 1615). Obowiązujący Plan przeciwdziałania skutkom suszy dostępny jest na stronie <https://stopsuszy.pl/projekt-planu-przeciwdzialania-skutkom-suszy/>.

Należy mieć na uwadze, że zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej należy promować i w pierwszej kolejności rozważać działania zakładające naturalne metody retencji a budowanie retencji sztucznej należy traktować jako działania ostatecznego wyboru, w sytuacji, gdy przeanalizowano wszystkie możliwe warianty, bardziej korzystne ze środowiskowego punktu widzenia (zgodność z art. 68 ustawy – Prawo wodne). Planowanie nowych działań inwestycyjnych w gospodarce wodnej, kształtowanie sztucznej retencji musi być poprzedzone szeregiem analiz, a dotyczące ich warunki i procedury muszą być zgodne z aktualnie obowiązującymi przepisami środowiskowymi, jak też być adekwatne do potrzeb w zakresie kształtowania retencji.

5. Spójność kierunków rozwoju Miasta z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań.

Cele strategiczne oraz cele operacyjne ujęte w niniejszej Strategii odnoszą się do zidentyfikowanych problemów mieszkańców na obszarze Miasta Skórcz są również spójne z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu o randze krajowej i wojewódzkiej. Wobec tego komplementarność celów wyznaczonych w Strategii z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność realizacji dokumentu.

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 jest elementem systemu programowania przygotowywanego na różnych poziomach. Jej treść uwzględnia ustalenia dokumentów wyższego rzędu, w szczególności zapisy projektów dokumentów wspólnotowych dotyczących polityki spójności po 2020 roku, strategii krajowych, takich jak: Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 oraz Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.

W Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 wyznaczono następujące cele strategiczne:

1. Trwałe bezpieczeństwo
2. Otwarta wspólnota regionalna
3. Odporna gospodarka

Poniższa tabela przedstawia spójność celów strategicznych i operacyjnych zawierających się w Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Skórcz do 2030 roku ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030.

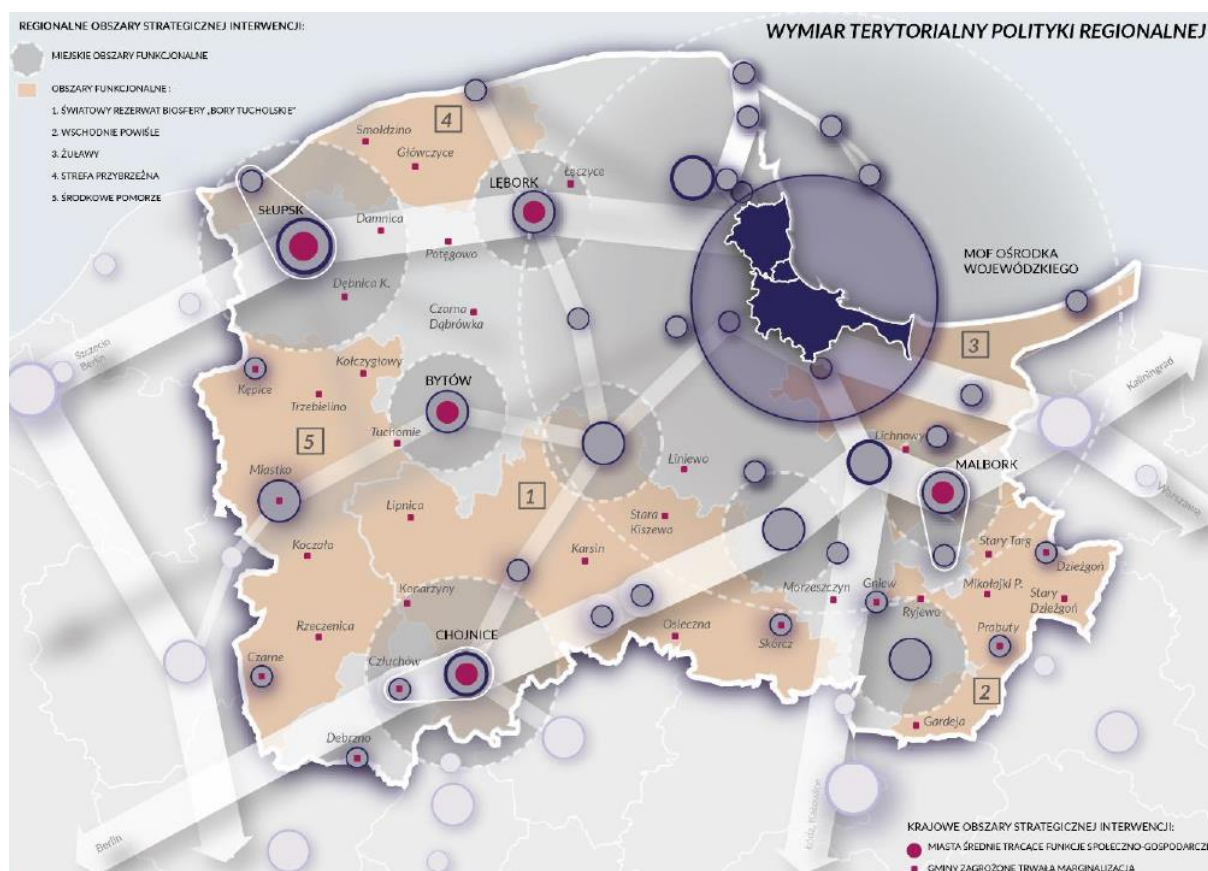
Tab. 4. Spójność wynikająca z celów Strategii Województwa Pomorskiego 2030 z celami Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Skórcz do roku 2030

Cele	
Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030	Strategia Rozwoju Gminy Miejskiej Skórcz do 2030 roku
<p>Cel 1. TRWAŁE BEZPIECZEŃSTWO</p> <p>1.1 Bezpieczeństwo środowiskowe</p> <p>1.2 Bezpieczeństwo energetyczne</p> <p>1.3 Bezpieczeństwo zdrowotne</p> <p>1.4 Bezpieczeństwo cyfrowe</p>	<p>Cel operacyjny: I.1., I.2., I.3., III.1.</p>
<p>Cel 2. OTWARTA WSPÓLNOTA REGIONALNA</p> <p>2.1 Fundamenty edukacji</p> <p>2.2 Wrażliwość społeczna</p> <p>2.3 Kapitał społeczny</p> <p>2.4 Mobilność</p>	<p>Cel operacyjny: I.2., III.1., III.2., III.3.</p>
<p>Cel 3. ODPORNA GOSPODARKA</p> <p>3.1 Pozycja konkurencyjna</p> <p>3.2 Rynek pracy</p> <p>3.3 Oferta turystyczna i czasu wolnego</p> <p>3.4 Integracja z globalnym systemem transportowym</p>	<p>Cel operacyjny: I.1., I.2., II.1., II.2., III.3.</p>

Źródło: opracowanie własne.

Na poziomie krajowym wśród Obszarów Strategicznej Interwencji wyznaczone zostały obszary zagrożone trwałą marginalizacją. Miasto Skórcz wpisuje się w te obszary. Cechuje je koncentracja czynników społeczno-gospodarczych negatywnie wpływających na dynamikę ich rozwoju. Interwencja powinna przełamywać szereg niekorzystnych zjawisk społecznych i gospodarczych, w tym utrudniony dostęp do usług publicznych. Istotnym czynnikiem ograniczającym ich możliwości rozwojowe jest zła dostępność przestrzenna (transportowa); przede wszystkim do ośrodka wojewódzkiego, ale także ośrodka regionalnego, determinująca brak możliwości efektywnego korzystania z bodźców rozwojowych, generowanych przez duże ośrodki miejskie. Z uwagi na położenie większości gmin zakwalifikowanych do obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją w strefach przygranicznych z województwami sąsiednimi.

Miasto Skórcz nie zostało zakwalifikowane do żadnego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego. Znajduje się jednak w strefie wielofunkcyjnej, która obejmuje przede wszystkim obszary wiejskie i małe miasta, które z uwagi na specyfikę położenia geograficznego oraz relacje funkcjonalno-przestrzenne są obszarami funkcjonalnymi o zróżnicowanych uwarunkowaniach rozwojowych, odmiennych potencjałach i specyficznych barierach. Miasto Skórcz jest obszarem o szczególnych walorach przyrodniczo-kulturowych i krajobrazowych – Światowy Rezerwat Biosfery Bory Tucholskie.

Ryc. 8. Wymiar terytorialny polityki regionalnej

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030.

Ponadto Strategia Rozwoju Miasta Skórcz do 2030 zachowuje spójność z innymi dokumentami uchwalonymi przez Sejmik Województwa Pomorskiego lub Zarząd Województwa Pomorskiego, które wyznaczają kierunki rozwoju lub określają ramy prowadzenia działań prorozwojowych. Należą do nich m.in.:

- Uchwała Nr 308/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszzonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu oraz Uchwała Nr 414/XXXIV/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 czerwca 2021 r. zmieniająca uchwałę Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszzonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu,
- Uchwała nr 309/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze miast województwa pomorskiego, z wyłączeniem Gminy Miasta Sopotu, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw,
- Uchwała Nr 321/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia „Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022” oraz Uchwała Nr 56/V/19 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022 w zakresie wskazania miejsc spełniających warunki magazynowania odpadów dla zatrzymanych transportów odpadów,
- Uchwała Nr 788/XXXVII/14 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 lutego 2014 r. w sprawie przyjęcia „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Pomorskiego”,
- Uchwała Nr 618/L/23 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 30 stycznia 2023 r. w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego 2030,
- Uchwała Nr 57/VI/24 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 lipca 2024 r. w sprawie Programu ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa pomorskiego,
- Uchwała Nr 586/162/20 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 9 lipca 2020 r. w sprawie przyjęcia planu rozwoju sieci dróg wojewódzkich województwa pomorskiego.

6. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

Prawidłowy przebieg realizacji Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Skórcz do 2030 roku będzie kontrolowany poprzez odpowiednie jej wdrażanie, a następnie monitoring, ewaluację i w razie konieczności – aktualizację.

Kluczowym elementem prac nad Strategią była szeroka partycypacja społeczna. Proces jej tworzenia poprzedziła analiza sytuacji społeczno-gospodarczej miasta, którą uzupełniono o wnioski z badania ankietowego oraz informacje zebrane podczas spotkań z Gminnym Zespołem ds. opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Skórcz do 2030 roku, mieszkańcami oraz interesariuszami. Spotkania te odbywały się w formie warsztatów strategicznych, w trakcie których pracowano nad wcześniej zdefiniowanymi obszarami problemowymi. Na podstawie przeprowadzonej diagnozy sformułowano cele strategiczne, które podzielono na operacyjne, a także przypisano do nich konkretne zadania i działania, mające na celu ich realizację. Warsztaty pozwoliły również na opracowanie misji oraz wizji Gminy Miejskiej Skórcz

Wdrażanie Strategii

Strategia realizowana będzie w latach na jakie przyjęty został dokument, a więc w latach 2025-2030. Jednym z elementów wdrażania niniejszej Strategii jest obowiązek pracowników Urzędu oraz jednostek organizacyjnych do zapoznania się z dokumentem oraz wyznaczenie obszarów, za które każda jednostka lub pracownik będą odpowiedzialni. Podmiotami zaangażowanymi w proces realizacji Strategii będzie sektor publiczny (władze samorządowe, jednostki organizacyjne Miasta, inne jednostki samorządu terytorialnego), sektor prywatny (partnerzy prywatni i biznesowi, przedsiębiorcy, inwestorzy, organizacje otoczenia biznesu, zrzeszenia gospodarcze) oraz sektor społeczny (mieszkańcy, organizacje pozarządowe, liderzy społeczni, osoby publiczne). Z kolei za etap wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii odpowiedzialny będzie Burmistrz Miasta Skórcz, Rada Miejska w Skórczu oraz pracownicy Urzędu Miejskiego, jednostki organizacyjne i partnerzy Miasta.

Strategia Rozwoju Gminy Miejskiej Skórcz do 2030 roku jest dokumentem określającym kierunki rozwoju w poszczególnych obszarach funkcjonowania samorządu. W celu zachowania nadrzędności oraz spójności Strategii wobec innych planów, programów i dokumentów o charakterze strategicznym, opracowywanych w Gminie na potrzeby realizacji zadań, rekomenduje się ich aktualizację zgodnie z celami strategicznymi. Zagwarantowanie spójnego podejścia do polityki rozwoju wymagać zatem będzie uwzględnienia zapisów Strategii w zakresie konkretnych obszarów zarówno w dokumentach wieloletnich, jak i programach przyjmowanych corocznie. Pozwoli to wzmocnić efekt podejmowanych działań i jednocześnie uszczegółowić zapisy Strategii.

Wdrażając Strategię, Miasto Skórcz będzie dbać o dobrą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, ale również z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową. Dodatkowo Skórcz będzie aktywnie uczestniczyć w konsultacjach innych Strategii przyjmowanych przez okoliczne podmioty z jej otoczenia (w szczególności z terenu powiatu starogardzkiego).

W celu zaangażowania organizacji pozarządowych we wspólne działania na rzecz rozwoju Miasta, projekty będą realizowane w partnerstwie z NGO. Dzięki temu przy realizacji przedsięwzięć uda się dotrzeć do coraz większej liczby odbiorców ze względu na aktywność stowarzyszeń i fundacji w Mieście.

Monitoring i ewaluacja Strategii

W celu sprawdzenia efektywności prowadzonych działań zakłada się przeprowadzenie analizy stopnia realizacji zakładanych celów. Prowadzenie monitoringu pozwala na weryfikację i reakcję w przypadku występowania

negatywnych zjawisk, a także wprowadzenie aktualizacji dokumentu, o ile zajdzie taka potrzeba.

System monitorowania pełni funkcje kontrolne oraz weryfikujące skuteczność wdrażanych przedsięwzięć. Efekty Strategii będą monitorowane i opisywane w corocznym Raporcie o stanie Miasta, który jest obowiązkowym dokumentem zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Jednocześnie monitorowanie strategii umożliwi także rzetelne informowanie podmiotów zewnętrznych o uzyskanych wynikach, zrealizowanych działaniach, osiągniętych celach i planowanych strategicznych inwestycjach czy projektach.

Monitoring będzie odbywał się przy pomocy tabeli ewaluacyjnej, stanowiącej załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu. Tabela będzie zawierała przykładowe wskaźniki stopnia realizacji poszczególnych zadań. Odpowiednie uzupełnienie tabeli pozwoli na sprawdzenie tego czy i w jakim stopniu zaplanowane działanie zostało zrealizowane. W ten sposób można będzie ocenić, w jakiej części wykonano założony cel operacyjny, a dalej strategiczny. Monitoring przeprowadzany będzie co 2 lata od roku przyjęcia Strategii i tym samym rozpoczęcia wdrażania jej założeń.

Aktualizacja Strategii

Bieżące monitorowanie i ocena skuteczności działań Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Skórcz do 2030 roku będzie przesłanką do zareagowania, a tym samym wprowadzenia zmian w dokumencie w przypadkach uzasadnionych.

W momencie, gdy Burmistrz zidentyfikuje konieczność modyfikacji Strategii Rozwoju Miasta, występuje do Rady Miejskiej z wnioskiem o jej zmianę.

Ewentualna aktualizacja Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Skórcz będzie następować w trybie przewidzianym w art. 10f ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi, iż strategia rozwoju Miasta podlega aktualizacji, jeżeli wymaga tego sytuacja społeczna, gospodarcza lub przestrzenna Miasta albo gdy jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze strategią rozwoju ponadlokalnego lub strategią rozwoju województwa. Do aktualizacji strategii rozwoju Miasta stosuje się wtedy zapisy z art. 10f ust. 1–4 ustawy o samorządzie gminnym.

7. Ramy finansowe i źródła finansowania

Miasto Skórcz na bieżąco bada i analizuje możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności, w tym kierunków działań przewidzianych w Strategii, zarówno stanowiących wydatki bieżące i majątkowe. Analizy te obejmują:

- fundusze unijne, m.in. w ramach Funduszy Europejskich dla Pomorza 2021-2027;
- Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (PS WPR 2023-2027);
- ogólnopolskie programy operacyjne;
- programy rządowe, w tym m.in. Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Maluch+, Senior+, Dostępność+, Program Inwestycji Strategicznych Polski Ład oraz inne programy w obszarze ochrony środowiska, sportu, kultury, edukacji i innych;
- programy jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, w tym zwłaszcza programy finansowane ze środków Samorządu Województwa Pomorskiego;
- inne, nieunijne fundusze międzynarodowe, np. Fundusze Norweskie;
- inne zwrotne i bezzwrotne źródła finansowania, dystrybuowane przed podmioty publiczne i prywatne.

Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027 będzie głównym dokumentem określającym kierunki wsparcia finansowanego ze środków Unii Europejskiej w województwie pomorskim w okresie budżetowym 2021-2027.

W ramach nowej perspektywy finansowej 2021-2027 samorząd będzie miał możliwość korzystania z nowej puli dofinansowań. Polityka spójności na lata 2021-2027 docelowo obejmie fundusze takie jak:

- EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- FS – Fundusz Spójności,
- EFS+ – Europejski Fundusz Społeczny+.

Do programów krajowych w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 należą m.in.:

- FEnKS – Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko,
- FENG – Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki,
- FERS – Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027,
- FERK – Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy,
- PTFE – Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich,
- FEPŻ – Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa,
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Powyższe instrumenty finansowe, jak i środki własne Miasta wskazują na potencjalne źródła finansowe, z których mogą być pozyskane środki na realizację działań założonych w Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Skórcz do 2030 roku. Głównymi źródłami finansowania celów rozwojowych będą dochody własne Miasta, takie jak

podatki i opłaty lokalne, udział w podatku dochodowym od osób fizycznych, oraz pozostałe środki publiczne. Jednocześnie wiele zadań przewidzianych w Strategii realizowanych będzie w ramach bieżącej działalności poszczególnych jednostek Urzędu Miejskiego w Skórczu oraz jednostek organizacyjnych Miasta Skórcz.

Realizacja części zadań przewidzianych w Strategii wymaga również i zakłada współpracę z gminami sąsiednimi, powiatem starogardzkim oraz województwem pomorskim i ich jednostkami organizacyjnymi.

Podstawą do określenia ram finansowych działań strategicznych stanowić będzie budżet Miasta oraz wieloletnia prognoza finansowa. Gmina będzie utrzymywać nadwyżkę operacyjną w sposób nie zagrażający dyscyplinie finansów publicznych i umożliwiającą spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Pozostałe środki, a także dochody majątkowe, przeznaczane będą na realizację zaplanowanych inwestycji. Długookresowe cele strategiczne określone będą w wieloletniej prognozie finansowej. W celu oddania realności prognozy oraz rzetelności finansowego przedstawienia planowanych działań, wieloletnia prognoza finansowa oddawać będzie wszystkie wydarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową Miasta, a przede wszystkim uzależnione będą od czynników makroekonomicznych, takich jak: PKB, inflacja, tempo wzrostu wynagrodzeń czy planowane zmiany systemowe np. w podatkach dochodowych. Na tej podstawie wyznaczane będą możliwe do przeznaczenia limity wydatków w poszczególnych latach na wyznaczone przedsięwzięcia. W przypadku zaciągania zwrotnych źródeł finansowania, kształt wskaźnika obsługi zadłużenia określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych w każdym roku prognozy powinien uwzględniać obsługę dodatkowych zobowiązań Miasta.

Tabela na kolejnej stronie przedstawia prognozę wysokości głównych kategorii budżetowych w latach 2024-2030 na podstawie uchwały Nr LVII/341/2024 Rady Miejskiej w Skórczu z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Skórcz na lata 2024-2033. W analizowanych latach łączne dochody wyniosą ponad 144 mln zł, z czego dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych ponad 26 mln zł i podatku od nieruchomości około 25 mln zł. Łączne wydatki wyniosą natomiast ponad 141 mln zł.

Tab. 5. Prognozowane środki budżetowe w okresie realizacji Strategii

	Dochody		w tym:		Wydanki	Rozchody
	ogółem	PIT	podatek od nieruchomości	ogółem		
2024	29 075 108,00 zł	3 803 612,00 zł	3 247 039,00 zł	29 526 214,00 zł	670 000,00 zł	
2025	24 628 604,00 zł	3 803 612,00 zł	3 557 756,00 zł	23 898 604,00 zł	730 000,00 zł	
2026	18 076 104,00 zł	3 803 612,00 zł	3 557 756,00 zł	17 546 104,00 zł	530 000,00 zł	
2027	18 076 104,00 zł	3 803 612,00 zł	3 557 756,00 zł	17 616 104,00 zł	460 000,00 zł	
2028	18 076 104,00 zł	3 803 612,00 zł	3 557 756,00 zł	17 666 104,00 zł	410 000,00 zł	
2029	18 076 104,00 zł	3 803 612,00 zł	3 557 756,00 zł	17 468 604,00 zł	607 500,00 zł	
2030	18 076 104,00 zł	3 803 612,00 zł	3 557 756,00 zł	17 506 104,00 zł	570 000,00 zł	
Ogółem	144 084 232,00 zł	26 625 284,00 zł	24 593 575,00 zł	141 227 838,00 zł	3 977 500,00 zł	

Źródło: opracowanie własne na podstawie uchwały Nr LVII/341/2024 Rady Miejskiej w Skórczu z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Skórcz na lata 2024-2033.

W związku z ogólnym charakterem Strategii, która wskazuje kierunki na najbliższe lata nie określa się szczegółowych ram finansowych dla poszczególnych celów operacyjnych oraz działań.

Załącznik 1:
DIAGNOZA SYTUACJI
PRZESTRZENNEJ,
GOSPODARCZEJ I SPOŁECZNEJ
GMINY MIEJSKIEJ SKÓRCZ

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ MIASTA

1.1.	Informacje ogólne	66
1.2.	Transport i łączność	67
1.3.	Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	69
1.4.	Walory przyrodnicze i kulturowe	76

CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ MIASTA

2.1.	Gospodarka lokalna i rynek pracy	79
2.1.1.	Przedsiębiorczość	79
2.1.2.	Rynek pracy	83
2.1.3.	Rolnictwo	85
2.2.	Infrastruktura i środowisko	86
2.2.1.	Urządzenia sieciowe	86
2.2.2.	Ochrona środowiska i odnawialne źródła energii	88
2.2.3.	Gospodarka odpadami	91
2.3.	Stan finansów samorządowych	92
2.3.1.	Wykonanie budżetu	92
2.3.2.	Struktura dochodów i wydatków	94
2.3.3.	Fundusze Europejskie 2014-2020	98
2.3.4.	Rządowy Fundusz Polski Ład	99
2.3.5.	Potencjał inwestycyjny	100

CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ MIASTA

3.1.	Demografia	101
3.2.	Kapitał społeczny	105
3.2.1.	Przedszkola	105
3.2.2.	Szkoły	106
3.2.3.	Kultura i sport	110
3.2.4.	Bezpieczeństwo publiczne	112
3.2.5.	Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne Miasta	112
3.3.	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	114

METODYKA BADAŃ

Punktem wyjścia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Skórcz do roku 2030 jest niniejsza Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Miasta Skórcz. Dokument wskazuje główne wyzwania społeczno-gospodarcze stojące przed Miastem, które powinny zostać podjęte w wyniku realizacji Strategii. W tym celu przeprowadzona została ocena stanu istniejącego jednostki w ujęciu systemowym oraz dynamicznym. Ujęcie systemowe oznacza rozpoznanie związków pomiędzy środowiskiem przyrodniczym, społecznym i gospodarczym Miasta oraz jego relacji z otoczeniem zewnętrznym, mającymi podstawowe znaczenie dla efektywnego funkcjonowania systemu jako całości. Ujęcie dynamiczne oznacza z kolei porównanie sytuacji jednostki w danym przedziale czasowym. Na potrzeby niniejszego opracowania analizie poddano przede wszystkim lata 2018-2022 (o ile nie zaznaczono inaczej).

Dokument powstał w oparciu o dane Urzędu Miejskiego w Skórczu, gminne plany, programy oraz dokumenty strategiczne, a także dane Głównego Urzędu Statystycznego. Ponadto przeanalizowane zostały dokumenty wyższego szczebla pod względem ujęcia w nich Miasta. Dane demograficzne pochodzące z Banku Danych Lokalnych GUS mogą różnić się od informacji udostępnianych przez Urząd Miejski w Skórczu, ponieważ w procesie ich pozyskiwania wykorzystano różne metody badawcze.

CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ MIASTA

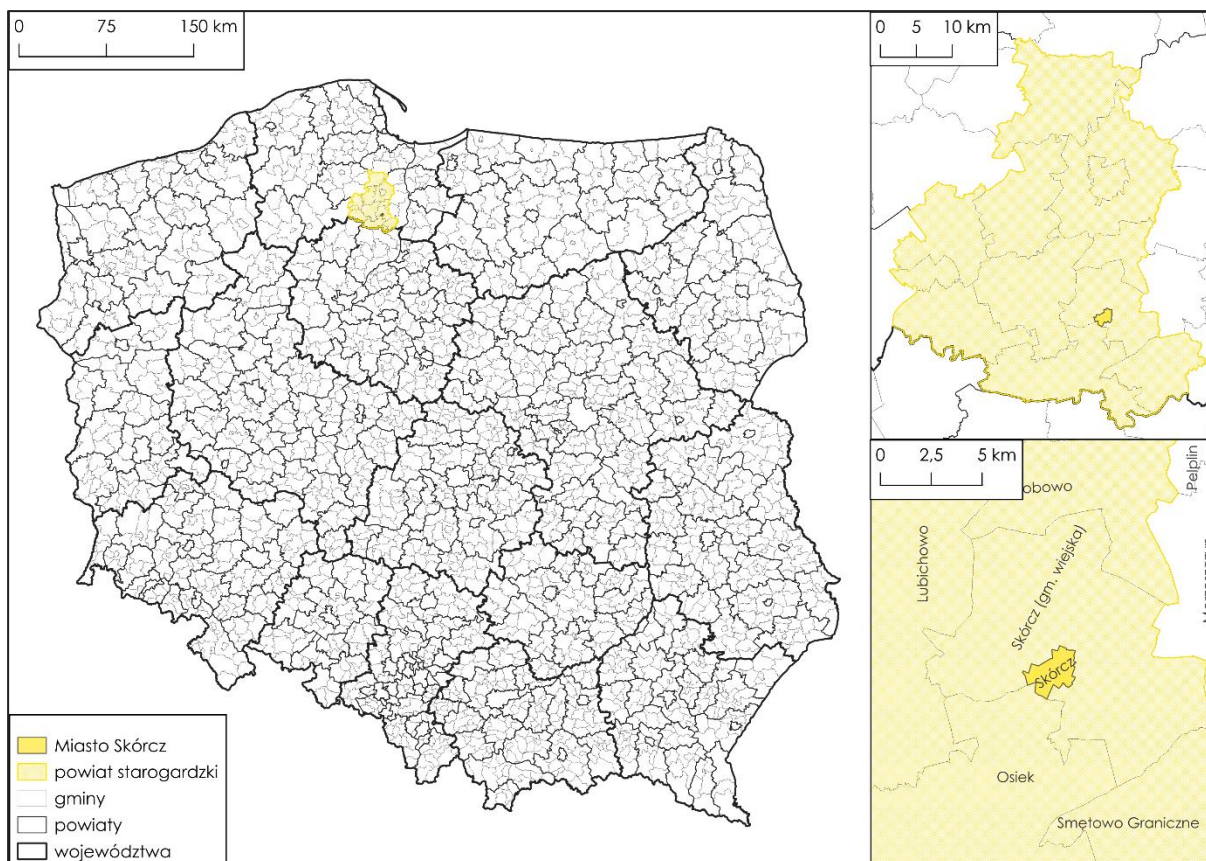
1.1. Informacje ogólne

Miasto Skórcz to gmina miejska położona w południowej części województwa pomorskiego, w powiecie starogardzkim, na północnym skraju Borów Tucholskich, w regionie etnograficznym Kociewie. Przez Skórcz, któremu prawa miejskie nadano w 1934 r., przepływa rzeka Szoryca. Na północnym zachodzie, północy i wschodzie Miasto graniczy z gminą wiejską Skórcz, na południowym zachodzie natomiast z gminą wiejską Osiek. W bezpośrednim sąsiedztwie Skórcza znajduje się Obszar Natura 2000.

Całkowita powierzchnia Miasta wynosi 3,63 km², co oznacza, że zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) z 2023 roku jest to druga najmniejsza gmina w Polsce, po Górowie Iławieckim. Ok. 50% powierzchni Skórcza zajmują użytki rolne. W 2022 roku wg GUS Miasto miało 3 458 mieszkańców (8. miejsce wśród 13 gmin powiatu), a jego gęstość zaludnienia wyniosła 952,6 os./km² (2. miejsce w powiecie). Zgodnie z powszechnie wykorzystywanym podziałem miast w Polsce według liczby ludności¹ Skórcz należy określić mianem małego miasta, które przeważają liczebnie w strukturze polskich miast (poniżej 20 tys. mieszkańców).

Skórcz to ośrodek obsługi ludności i rolnictwa z terenu miasta oraz gminy wiejskiej Skórcz, a także częściowo gmin Osiek i Smętowo Graniczne. Funkcją uzupełniającą jest tu lokalny przemysł przetwórstwa rolno-spożywczego, drzewny, meblarski i metalowy. Miasto jest również siedzibą administracji samorządowej gminy wiejskiej Skórcz. Nazwa miejscowości jest identyfikowana z nazwami geograficznymi na mapach starożytnego świata: *Surgeon* i *Surgon* (Pliniusz Drugi Młodszy, I w. n.e) oraz *Surgum* (Klaudiusz Ptolemeusz, II w. n.e). W miejscowych źródłach pisanych najwcześniej występujące nazwy to „Schorz” i „Skorcz” (XV w.), a następnie także „Skurcz” (XVI w.).

¹ Patrz np.: Paszkowski, Z. W. (2015). *Małe miasta w Polsce i ich szanse rozwoju wobec wdrażania polityki spójności i rewitalizacji zintegrowanej*. *Przestrzeń i Forma*, (23/1), s. 32: https://yadda.icm.edu.pl/baztech/element/bwmeta1.element.baztech-88fd2d15-c7a7-4595-a80c-45ac42f477e4/c/ek_A-02_PIF23-1_Paszkowski_1_.pdf (dostęp: 18.04.2024 r.)

Ryc. 9. Położenie Miasta Skórcz na tle sąsiadujących jednostek podziału administracyjnego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

1.2. Transport i łączność

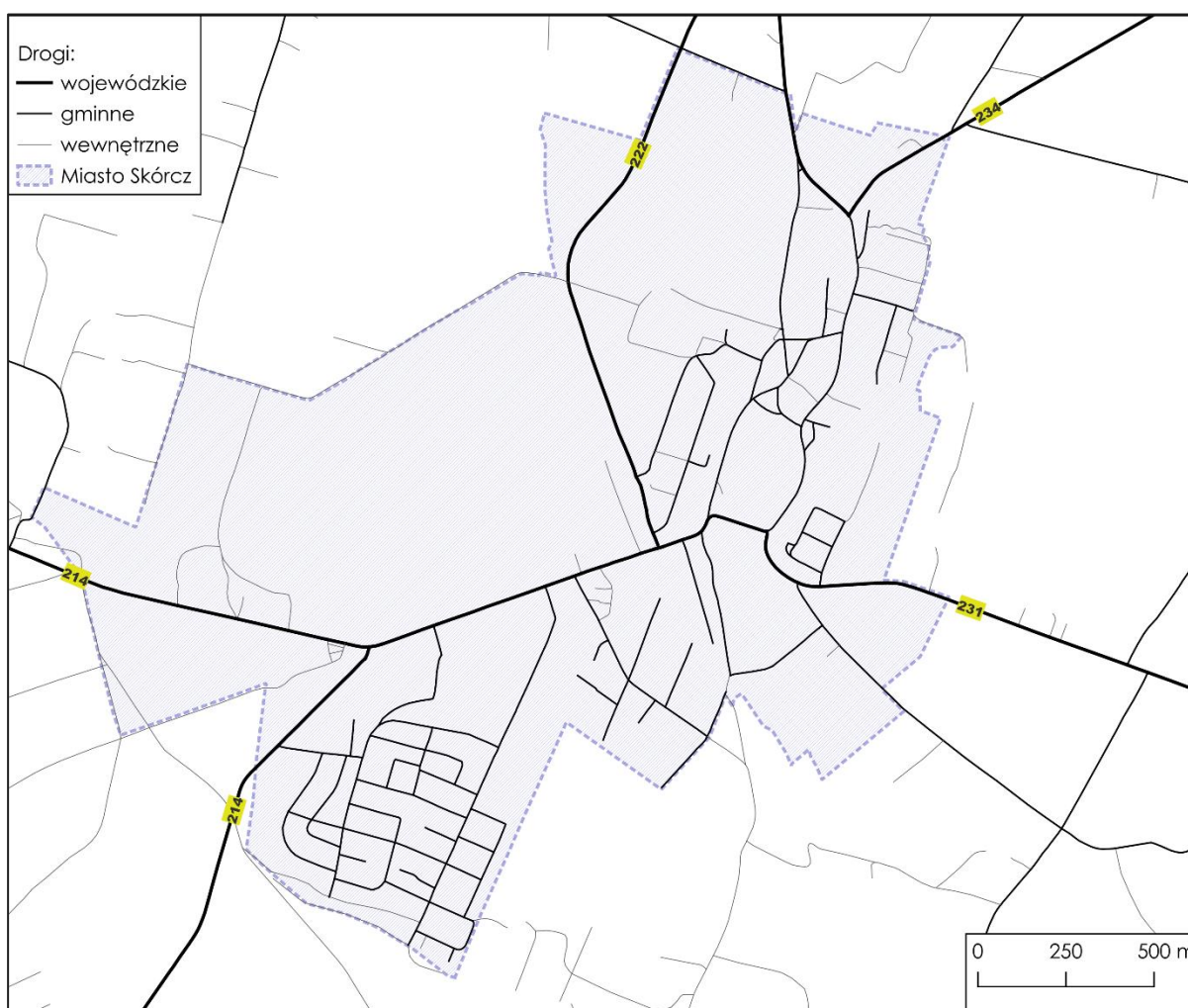
Miasto Skórcz znajduje się w odległości ok. 70 km od Gdańska oraz ok. 100 km od Bydgoszczy. Długość dróg na terenie Miasta wynosi 21,7 km, z czego 18,1 km to drogi utwardzone. Przez Skórcz przebiegają następujące drogi wojewódzkie (o łącznej długości 5,5 km): nr 214 (Warlubie – Łeba), nr 222 (Skórcz – Gdańsk), nr 231 (Kolonia Ostrowicka – Skórcz) oraz nr 234 (Skórcz – Gniew), które zapewniają połączenia m.in. z Gdańskiem (czas dojazdu ok. 60 min), Starogardem Gdańskim (20 min), Tczewem (40 min) oraz autostradą A1 (węzeł Kopytkowo, 10 min). W Skórczu nie znajdują się drogi krajowe ani powiatowe, natomiast długość dróg gminnych to 16,2 km.

Przeгляд stanu dróg odbywa się co 5 lat. Na moment tworzenia niniejszego dokumentu za najważniejsze inwestycje w zakresie infrastruktury drogowej oraz okołodrogowej w Skórczu uznaje się: II etap budowy ul. Schornaka, remont ul. Hallera, budowę chodnika przy ulicach: 27 Stycznia, Gniewskiej oraz Starogardzkiej, remont parkingu przy ul. Spokojnej, budowę parkingu pomiędzy ulicami Osiecką i Nowy Świat, a także przebudowę pozostałych dróg gminnych.

Transport zbiorowy w Mieście organizowany jest przez PKS Starogard Gdański oraz Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe Latocha².

Przez Skórcz nie przebiega żadna czynna linia kolejowa, nie umiejscowiono tu też żadnej stacji kolejowej, a najbliższa znajduje się w Smętowie Granicznym (ok. 15 km na wschód).

Drogi rowerowe (wydzielony pas ruchu dla rowerów wzdłuż drogi) na terenie Miasta mają długość 2,6 km. Przez Skórcz przebiegają również żółty szlak rowerowy św. Rocha (Starogard Gdański-Osiek)³ oraz zielony szlak pieszy Wzdłuż Jeziora Czarnego (Skórcz-Osiek)⁴.

Ryc. 10. Przebieg dróg w Mieście Skórcz wg kategorii

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

² <https://latocha.pl/Rozklad-jazdy/180/1> (dostęp: 18.04.2024 r.)

³ <https://wirtualneszlaki.pl/szlaki-rowerowe/szlak-sw-rocha-szlak-rowerowy-zolty> (dostęp: 18.04.2024 r.)

⁴ <http://pomorskieszlakipttk.pl/szlaki-piesze/wzdłuż-jeziora-czarnego/> (dostęp: 18.04.2024 r.)

Na obszarze całego Miasta zapewniony jest dostęp do szerokopasmowego Internetu. Jego głównymi operatorami są Orange, Netia, Telestrada, Tele-SAT i Geconet.

1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

Zgodnie z treścią *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030*⁵ (PZPWP 2030), stanowiącego Załącznik nr 1 do uchwały Nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r., Skórcz został określony mianem ośrodka lokalnego, razem z takimi miejscowościami jak m.in: Czarna Woda, Czarne, Debrzno, Dzierzgoń, Kępice, Nowy Staw, Prabuty i Skarszewy. Wskazane ośrodki wykazują potencjał do rozwoju jako te, które krystalizują sieć osadniczą na poziomie lokalnym. Skórcz nie należy natomiast do żadnego Miejskiego Ośrodka Funkcjonalnego wyznaczonego w PZPWP 2030.

Zgodnie z treścią *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Skórcza*⁶, uchwalonego 17 marca 2020 r. (s. 53): „zabudowa Skórcza ma raczej zwarty charakter, z racji niewielkiej skali miasta oraz ze względu na ukształtowanie terenu w części historycznej zabudowa skupia się wzdłuż głównych ulic”. Zabudowa ma tam: „wielofunkcyjny charakter, z dominacją zabudowy mieszkaniowo-usługowej. Obiekty usługowe komercyjne handlu detalicznego, drobnych usług obsługujących mieszkańców mają na ogół niewielką skalę, dostosowaną do zabudowy historycznej”. W zabudowie historycznej usytuowane są podstawowe usługi o publicznym charakterze – urzędy, szkoły, przedszkole, ośrodek kultury, kościół, ośrodek zdrowia, a także targowisko miejskie i park miejski.

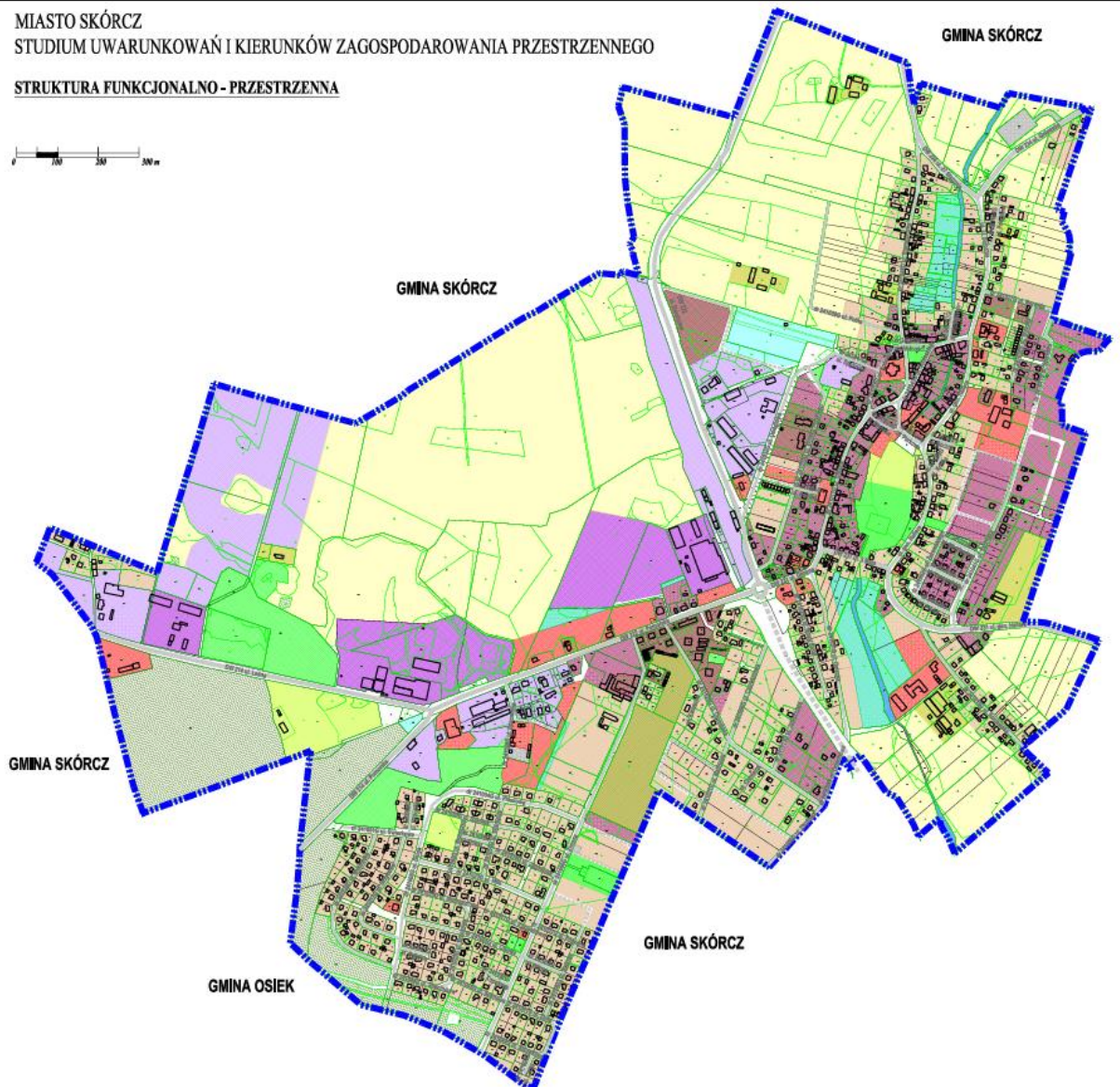
Wśród rodzajów pokrycia terenu Miasta dominują użytki rolne (ok. 50%), szczególnie w jego północnej części. Tereny zabudowane i zurbanizowane zajmują ok. 36% powierzchni, z kolei lasy – ok. 8% i znajdują się przede wszystkim na zachodzie Skórcza.

⁵ <https://pbpr.pomorskie.pl/wp-content/uploads/MENU/Plan-zagospodarowania-przestrzennego/PZP-Wojew%C3%B3dztwa-Pomorskiego/PLan-2030/PZPWP%202030%20-%2030.12.2016.pdf> (dostęp: 19.04.2024 r.)

⁶ <https://skorcz.biuletyn.net/?bip=1&cid=1222&bsc=N> (dostęp: 22.04.2024 r.)

MIASTO SKÓRCZ
STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

STRUKTURA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA

LEGENDA:

GRANICA OPRACOWANIA STUDIUM / GRANICA MIASTA SKÓRCZ

DOCELOWA STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA (PRZEZNACZENIE DOMINUJĄCE)

TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ

TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ

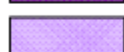
TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWO - USŁUGOWEJ

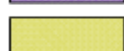
TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ

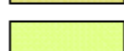
TERENY ZABUDOWY PRZEMYSŁOWEJ, MAGAZYNÓW I SKŁADÓW

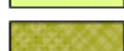
TERENY ZABUDOWY PRODUKCYJNO - USŁUGOWEJ

TERENY ZABUDOWY ZAGRODOWEJ ORAZ OBSŁUGI PRODUKCJI ROLNEJ

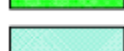
TERENY SPORTU I REKREACJI

TEREN OGRODÓW DZIAŁKOWYCH

TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ

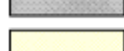
TERENY ZIELENI NIEURZĄDZONEJ

TERENY CMENTARZY

TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

TERENY UPRAW POLOWYCH, ŁĄKI, PASTWISKA, SADY

LASY

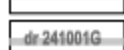
RZĘKA SZORYCA

TERENY KOMUNIKACYJNE, W TYM:

DW 214 DROGI WOJEWÓDZKIE (wg opisu na mapie)

dr 241001G DROGI GMINNE (wg opisu na mapie)

PLANOWANE ODCINKI DRÓG WOJEWÓDZKICH

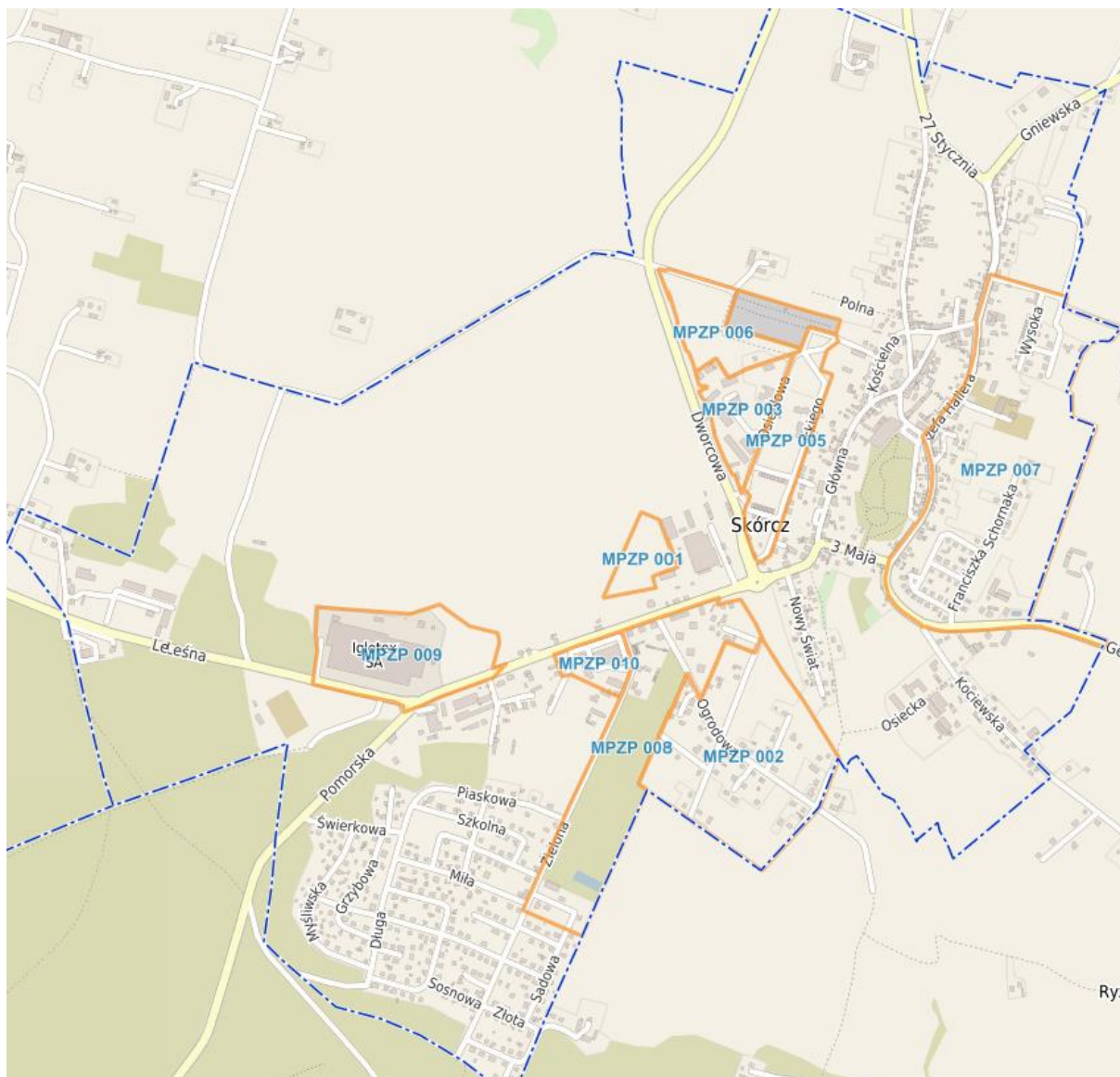

PROJEKTOWANE NOWE ODCINKI O ZNACZENIU GMINNYM

Ryc. 11. Struktura funkcjonalno-przestrzenna Miasta Skórcz

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Skórcza z 2020 r.

Na obszarze Miasta obowiązuje 9 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP), które obejmują 22,2% jego powierzchni.

Ryc. 12. Rozmieszczenie terenów Skórcza objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego

Źródło: <https://skorz.e-mapa.net/> (dostęp: 23.04.2024 r.).

Na terenach, na których nie obowiązuje żaden MPZP, podstawą określania możliwych sposobów zmian ich zagospodarowania są decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (WZ). W latach 2018-2022 dla terenu Miasta wydano 69 WZ. Liczba WZ wydanych dla Skórcza w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców zmniejszała się z roku na rok w badanym okresie (z 5,54 w 2018 r. do 2,02 w 2022 r.), w przeciwieństwie do wartości tego wskaźnika dla powiatu starogardzkiego (6,12 w 2018 r., 6,70 w 2022 r.). Z kolei liczba pozwoleń na budowę i zgłoszeń budowy z projektem budowlanym przechodziła w badanym okresie fluktuacje, zarówno w przypadku Skórcza (między 15 a 21 rocznie), jak i powiatu (między 771 a 1003 rocznie). W przeliczeniu na tys. mieszkańców liczba

wspomnianych pozwoleń wydawanych w całym analizowanym okresie w Skórczu była niższa niż tych wydawanych w całym powiecie. Większość pozwoleń w Mieście Skórcz dotyczyła nowych budynków zbiorowego zamieszkania oraz niemieszkalnych i obiektów inżynierii lądowej i wodnej (między 53% a 85% w badanym okresie), z kolei w powiecie była związana z nowymi budynkami mieszkalnymi (między 52% a 64%).

Tab. 6. Ruch budowlany w Mieście Skórcz w latach 2018-2022

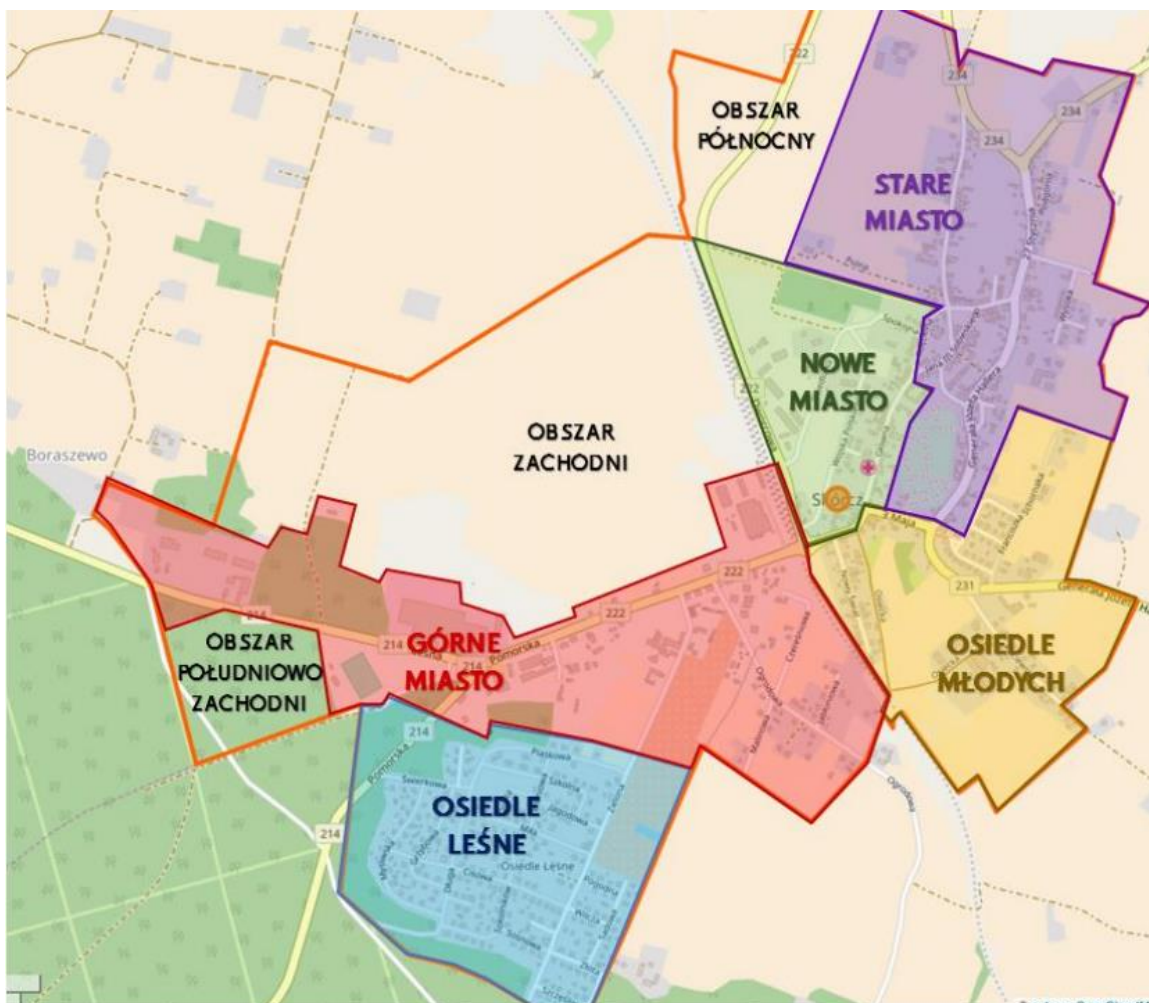
		2018	2019	2020	2021	2022
Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu						
ogółem	Skórcz (miasto)	20	18	13	11	7
	powiat	784	879	771	1003	841
na 1 tys. mieszkańców	Skórcz (miasto)	5,54	4,97	3,70	3,16	2,02
	powiat	6,12	6,86	6,12	7,98	6,70
Pozwolenia wydane na budowę i zgłoszenia budowy z projektem budowlanym						
ogółem	Skórcz (miasto)	18	21	18	15	20
	powiat	821	884	893	1072	916
na 1 tys. mieszkańców	Skórcz (miasto)	4,98	5,80	5,12	4,30	5,78
	powiat	6,41	6,90	7,09	8,53	7,30
w tym nowe budynki mieszkalne (%)	Skórcz (miasto)	22,22	47,62	33,33	40,00	15,00
	powiat	51,52	54,30	60,58	63,99	54,04
w tym nowe budynki zbiorowego zamieszkania oraz niemieszkalne i obiekty inżynierii lądowej i wodnej (%)	Skórcz (miasto)	77,78	52,38	66,67	60,00	85,00
	powiat	48,48	45,70	39,42	36,01	45,96

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Największy ruch budowlany obserwuje się w okolicach ul. Wojska Polskiego, z kolei główne skupiska handlu znajdują się przy ul. Pomorskiej (Eko Centrum) oraz przy ul. Sobieskiego. Za największą barierę przestrzenną Miasta Skórcz uznaje się bardzo małą powierzchnię (3,63 km²), utrudniającą jego rozwój przestrzenny.

Na potrzeby *Lokalnego Programu Rewitalizacji na lata 2018-2023 (LPR)*, stanowiącego załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XLIII/221/2018 Rady Miejskiej w Skórczu z dnia 30 sierpnia 2018 r., zaktualizowanego w czerwcu 2019 r.⁷, teren Skórcza podzielono na następujące jednostki urbanistyczne: Osiedle Leśne, Górne Miasto, Nowe Miasto, Osiedle Młodych, Stare Miasto, Obszar zachodni, Obszar południowo-zachodni oraz Obszar północny.

⁷ https://skorcz.biuletyn.net/fls/bip_pliki/2019_05/BIPF5890FE722AE81Z/LPR_Sko_rcz_16.05.2019.pdf (dostęp: 22.04.2024 r.)

Ryc. 13. Jednostki urbanistyczne Miasta Skórcz wg Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Skórcz na lata 2018-2023

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Skórcz na lata 2018-2023, s. 19:
https://skorcz.biuletyn.net/fls/bip_pliki/2019_05/BIPF5890FE722AE81Z/LPR_Sko_rcz_16.05.2019.pdf (dostęp: 19.04.2024 r.).

Zgodnie z treścią LPR w Mieście (s. 52):

- „koncentracja problemów, zarówno w wymiarze społecznym, jak i gospodarczym, środowiskowym lub technicznym występuje na dwóch wyznaczonych obszarach urbanistycznych: Starym Mieście oraz Górnym Mieście. Wskazuje się te dwie części miasta jako obszary zdegradowane”. Przy czym zgodnie z definicją przytoczoną w LPR: „obszar zdegradowany to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz negatywnych zjawisk o innym charakterze, tj. zjawisk gospodarczych lub środowiskowych lub przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych”,
- „ze względu na fakt, że Górne Miasto cechuje znacznie gorsza dostępność wielu usług, jest najgorzej oceniane pod względem estetyki oraz większości aspektów techniczno-funkcjonalnych” to właśnie ten teren wskazano jako obszar rewitalizacji. „Za nadaniem priorytetu Górnemu Miastu przemawia także fakt, że posiada ono spory potencjał do wykorzystania, jest centralnie

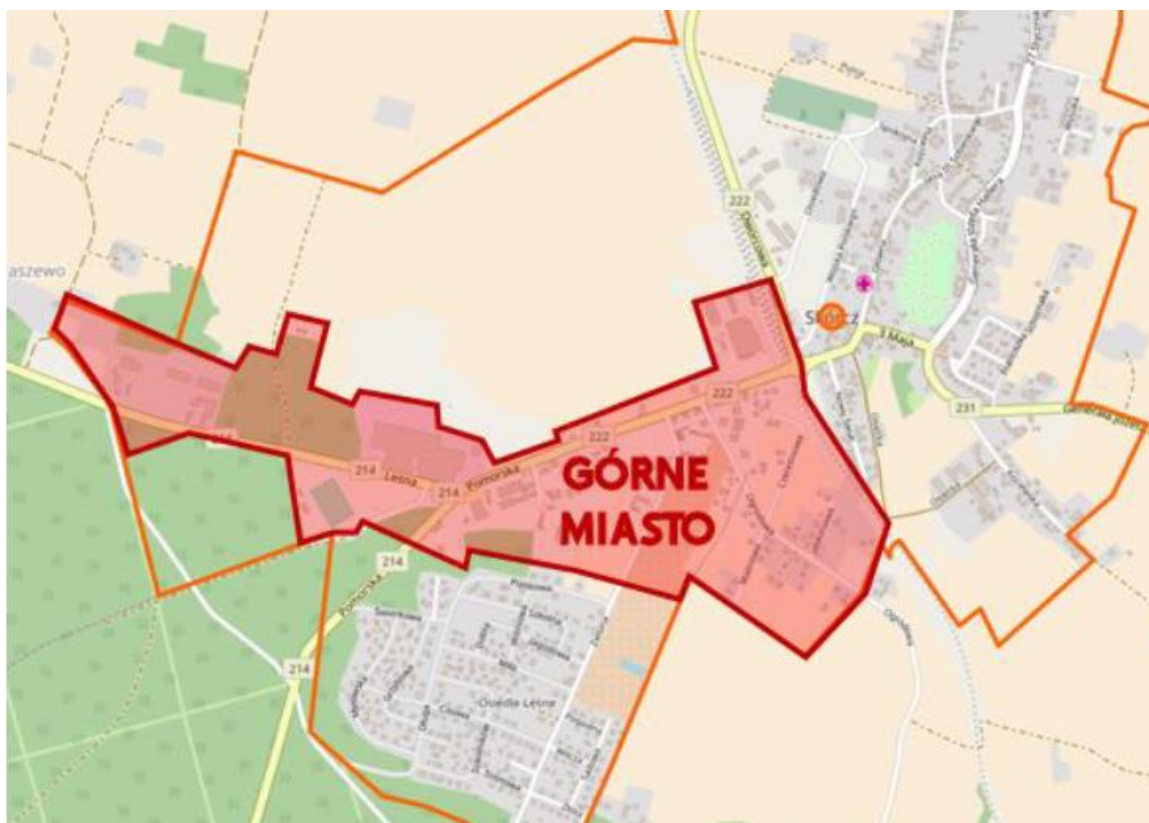
położone i stanowi pomost pomiędzy osiedlem Leśnym, a pozostałymi obszarami. Zmiany społeczne oraz infrastrukturalne będą więc w większym stopniu oddziaływać na całość miasta, zwiększając jego spójność przestrzenną oraz społeczną. Obszar ten został również wskazany przez ankietowanych przedstawicieli lokalnej społeczności".

W LPR wyznaczono następujące cele rewitalizacji, których realizacja ma przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców Skórcza oraz wyprowadzenia obszaru rewitalizacji z sytuacji kryzysowej (s. 65):

- cel strategiczny: Przywrócenie na obszarze Górnego Miasta odpowiednich warunków życia dla wszystkich mieszkańców w spójnej, bezpiecznej i funkcjonalnej przestrzeni miejskiej poprzez wprowadzenie szeregu inicjatyw społecznych oraz działań infrastrukturalnych na rzecz społeczności lokalnej,
- cele szczegółowe: Poprawa spójności społecznej poprzez działania zmierzające do ograniczenia wykluczenia społecznego na terenie rewitalizacji, Poprawa bezpieczeństwa i podniesienie jakości przestrzeni oraz tworzenie stref rekreacji na terenie Górnego Miasta, Aktywizacja obszaru poprzez wprowadzenie funkcji ogólnomiejskich i działalności pozarządowej na obszarze rewitalizacji.

Wskazano również podstawowe działania, umożliwiające realizację wymienionych celów:

- Program wsparcia dla grup defaworyzowanych w lokalnej społeczności Górnego Miasta,
- Pogłębienie tożsamości społecznej (zbiorowej) i kulturowej wśród mieszkańców Górnego Miasta poprzez ekspresję artystyczną i historyczną,
- Poprawa bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów w obrębie ulicy Pomorskiej (droga wojewódzka),
- Modernizacja stadionu miejskiego w Skórczu wraz z wprowadzeniem nowych funkcji oraz aktywizacja sportowa mieszkańców Górnego Miasta,
- Stworzenie nowoczesnych warunków dla prowadzenia szkoleń, konferencji i rekreacji wraz z zapleczem hotelowo-gastronomicznym,
- Rozwój aktywności kulturalnej i społecznej poprzez utworzenie Centrum Wystawienniczego i Multimedialnego dla lokalnego środowiska mieszkańców oraz stworzenie warunków do prowadzenia zajęć fitness oraz poszerzenie oferty usługowej,
- Poprawa bezpieczeństwa pieszych oraz innych uczestników ruchu drogowego w obrębie ulicy Pomorskiej, poprzez przebudowę odcinka 200 mb drogi wojewódzkiej nr 222 – etap II,
- Redukcja niskiej emisji w Skórczu poprzez przebudowę istniejącej instalacji na wysokosprawną kogenerację i budowę sieci ciepłowniczej – I element wyspy energetycznej.

Ryc. 14. Obszar rewitalizacji Miasta Skórcz

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji na lata 2018-2023, s. 52:

https://skorcz.pl/asp/pliki/AKTUALNOSCI_2019/lpr_skorcz_jako_zalacznik_do_uchwaly.pdf (dostęp: 19.04.2024 r.).

1.4. Walory przyrodnicze i kulturowe

Według regionalizacji fizycznogeograficznej Kondrackiego Skórcz jest położony na pograniczu Pojezierza Starogardzkiego i Borów Tucholskich. Obszar Miasta charakteryzuje się urozmaiconym ukształtowaniem terenu, a jego rzędne wahają się od ok. 75 m n.p.m. do ok. 110 m n.p.m. Skórcz położony jest w zlewni rzeki Wierzycy: większość Miasta odwadniana jest do Szorycy, która jest dopływem Węgiermucy, uchodzącej do Wierzycy. Szoryca w granicach Miasta ma charakter rowu melioracyjnego ujętego w podziemny przewód. Niewielki wschodni fragment Skórcza położony jest natomiast w zlewni rzeki Liski, uchodzącej do Janki (dopływu Wierzycy).

7,7% powierzchni Skórcza zajmują lasy, a obszar Miasta wchodzi w skład Leśnictwa Zajączek, będącego częścią Nadleśnictwa Lubichowo, które obejmuje również Lubichowo, Osieczną, Osiek, gminę wiejską Skórcz, Smętowo Graniczne oraz Zblewo. Nadleśnictwo podzielone jest na 3 Obręby Leśne: Drewniaczki, Lubichowo i Osieczną, w tym na 18 leśnictw rewirowych, Szkółkę Zespoloną Drewniaczki oraz Ośrodek Hodowli Zwierzyny Czarnej⁸. Przez Nadleśnictwo przebiega granica pomiędzy dwiema Krainami przyrodniczo-leśnymi: I Bałtycką i III Wielkopolską. Układ

⁸ <https://lubichowo.gdansk.lasy.gov.pl/polozenie> (dostęp: 18.04.2024 r.)

terenu i jakość gleb ukształtowało ostatnie zlodowacenie – bałtyckie, toteż występują tu rozległe połacie równinne i faliste, wyniesione do 120 m n.p.m., w obniżeniach powstały zaś niewielkie zbiorniki wodne, a także bagna i torfowiska. Najważniejszych aspekty dotyczące warunków klimatycznych i glebowych tego terenu to: średnia długość okresu wegetacyjnego wynosząca 205 dni, średnia wielkość opadu równa 547 mm (przy średniej w Polsce wynoszącej 652 mm) oraz polodowcowe pochodzenie gleb. W Skórczu również dominuje krajobraz glacjalny, a najczęściej występującymi powierzchniowymi utworami geologicznymi są gliny zwałowe, ich zwietrzeliny oraz piaski i żwiry lodowcowe/sandrowe.

Na terenie Miasta występują następujące formy ochrony przyrody:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Borów Tucholskich – obejmujący kompleks lasów wraz z zespołem sportowym stadionu w południowej części miasta; obowiązują na nim przepisy Uchwały Sejmiku Woj. Pomorskiego Nr 1161/XLVII/10 z dnia 28 kwietnia 2001 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 80 poz. 1455), zmienione Uchwałą Nr 259/XXIV/16 Sejmiku Woj. Pom. z dnia 25 lipca 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2016 r. poz. 2942);
- obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Bory Tucholskie” PLB220009 – obejmujący kompleks lasów w południowo-zachodniej części miasta, obowiązuje na nim zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku i Dyrektora RDOŚ w Bydgoszczy z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009 (Dz. Urz. Woj. Pom. 2015 poz. 1161).

W otoczeniu Skórcza, w odległości do ok. 10 km, znajdują się natomiast: rezerwat przyrody „Czapli Wierch” (w gminie Osiek), Wschodni Obszar Chronionego Krajobrazu Borów Tucholskich (ok. 8,7 km w kierunku południowym), Obszar Natura 2000 „Sandr Wdy” PLH 040017 (ok. 7,6 km w kierunku południowo-wschodnim), użytki ekologiczne w gminach Lubichowo i Warlubie, pomniki przyrody w sąsiednich gminach, w tym w gminie wiejskiej Skórcz – 7 pomników (najbliższy ok. 0,8 km od granicy Miasta) i gminie Osiek – 26 pomników (najbliższy ok. 1,7 km od granicy Miasta).

Ryc. 15. Formy ochrony przyrody na terenie Miasta Skórcz

Źródło: Geoserwis GDOŚ: <https://www.geoserwis.gdos.gov.pl> (dostęp: 18.04.2024 r.).

Skórcz charakteryzuje się zwartą zabudową z zachowanym historycznym układem przestrzennym, który tworzy centrum Miasta. Zespół urbanistyczny Miasta objęty jest ochroną konserwatorską, a decyzją z dnia 05.04.1979 roku wpisano go do rejestru zabytków pod nr 958 (d. 816).

Najbardziej reprezentacyjnym miejscem Skórcza jest Rynek Maślany, który stanowi centralny plac rekreacyjny, z fontanną i ujęciem źródła wody artezyjskiej, rzeźbami, przedstawiającymi postaci z legendy, nawiązującymi do herbu Miasta, oraz wybudowanym w ramach rewitalizacji Pomnikiem Wolności i Niepodległości. W ramach tego zadania zrewitalizowane i odrestaurowane zostały także studnia artezyjska i dwie pompy abisyńskie, dzięki czemu stworzono dostęp do naturalnych zasobów polodowcowych mineralnych wód artezyjskich. Na Rynku znajduje się też pomnik upamiętniający wizytę byłego prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego w Skórczu w 2009 roku.

W centrum Skórcza znajduje się też zabytkowy, gotycki kościół pw. Wszystkich Świętych z XIV w., widoczny ze wszystkich stron Miasta, z późnogotyckim i barokowym wyposażeniem. Korpus tej świątyni wybudowano z kamieni polnych i cegieł w połowie XIV w. Piękny schodkowy szczyt powstał ok. 1500 r., przedsionek w XVII w., przysadzista wieża zwieńczona namiotowym dachem w 1883 r. a w 1927 r. dostawiono nawy boczne. Wystrój i wyposażenie powstało w XVII-XVIII w., jednak

jego najstarszy element – kamienna chrzcielnica – pochodzi z XIV w. W Skórczu zlokalizowany jest również cmentarz parafialny ze starym drzewostanem i zachowanymi historycznymi nagrobkami (najstarszy z końca XIX w.). Ogółem w Gminnej Ewidencji Zabytków⁹ znajduje się 127 pozycji, z czego większość stanowią domy mieszkalne.

Ponadto w Skórczu znajdują się następujące miejsca pamięci:

- cmentarz wojenny ofiar walki z okupantem hitlerowskim w latach 1939-1945 (lokalizacja: ul. Leśna),
- tablica upamiętniająca mord 76 kobiet narodowości Żydowskiej – Ofiar Marszu Śmierci w lutym 1945 r. (ul. Leśna),
- tablica upamiętniająca miejsce hitlerowskiego obozu pracy dla mieszkańców Skórcza i okolic w dniach 10.IX-XII. 1939 r. (ul. Pomorska),
- tablica upamiętniająca tych, którzy w trakcie niewoli bronili mowy polskiej (ul. Hallera),
- tablica upamiętniająca mord 20 Żydówek w początkach 1945 r. (ul. Spokojna),
- tablica upamiętniająca Polaków zamordowanych przez hitlerowców w 1939 r. – „Dom Ubogich” (ul. Starogardzka).

Należy również podkreślić, że Miasto Skórcz położone jest w regionie etnograficznym Kociewie. Jest to region zwarty etnicznie i kulturowo, który posiada m.in. własny herb, flagę, hymn, dialekt (podzielony na gwary), haft i tradycyjne stroje. Co więcej, Sejmik Województwa Pomorskiego, chcąc podkreślić potrzebę zachowania i rozwoju wielokulturowego bogactwa Pomorza, ustanowił rok 2005 Rokiem Kociewskim. Z kolei w 2007 r., na wniosek Lokalnej Organizacji Turystycznej KOCIEWIE oraz Stowarzyszenia Kultura Kociewia ze Starogardu Gdańskiego, ogłoszono, że 10 lutego będzie od tej pory Światowym Dniem Kociewia.

CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ MIASTA

2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy

2.1.1. Przedsiębiorczość

W 2022 roku w REGON¹⁰ zarejestrowanych było 396 podmiotów gospodarki narodowej z siedzibą w Mieście Skórcz, co stanowiło ok. 3% liczby tych podmiotów w powiecie starogardzkim. Sześć z 13 gmin powiatu charakteryzowało się wtedy większą liczbą podmiotów zarejestrowanych w REGON niż Skórcz. We wszystkich gminach powiatu starogardzkiego, poza Czarną Wodą, w latach 2018-2022 nastąpił wzrost liczby wspomnianych podmiotów, średnio o ok. 117. W Mieście Skórcz ta

⁹https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fskorcz.biuletyn.net%2Ffiles%2Fbip_pliki%2F2023_04%2FBIPF5F8BA0473E28FZ%2FGEZ_2019.xlsx&wdOrigin=BROWSELINK (dostęp: 19.04.2024 r.)

¹⁰ REGON – Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej.

liczba zwiększyła się o 41. W pięciu z 13 gmin powiatu zaobserwowano mniejszy wzrost.

Tab. 7. Zmiany liczby podmiotów zarejestrowanych w REGON w powiecie starogardzkim w latach 2018-2022

JST	2018		2022		zmiana liczby zarejestrowanych podmiotów w okresie 2018-2022
	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	
powiat starogardzki	11 937	100,0%	13 464	100,0%	1 527
Czarna Woda	264	2,2%	261	1,9%	-3
Skórcz (miasto)	355	3,0%	396	2,9%	41
Starogard Gdański (miasto)	5 291	44,3%	5 798	43,1%	507
Bobowo	235	2,0%	264	2,0%	29
Kaliska	436	3,7%	514	3,8%	78
Lubichowo	475	4,0%	565	4,2%	90
Osieczna	185	1,5%	217	1,6%	32
Osiek	209	1,8%	216	1,6%	7
Skarszewy	1 255	10,5%	1 415	10,5%	160
Skórcz (gm. wiejska)	266	2,2%	316	2,3%	50
Smętowo Graniczne	328	2,7%	361	2,7%	33
Starogard Gdański (gm. wiejska)	1 561	13,1%	1 914	14,2%	353
Zblewo	1 077	9,0%	1 227	9,1%	150

JST – jednostka samorządu terytorialnego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wśród podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w REGON na terenie Skórcza największą część w 2022 r. stanowiły przedsiębiorstwa związane z budownictwem (84 podmioty, 21% ogółu) oraz handlem hurtowym i detalicznym oraz naprawą pojazdów samochodowych (78, 20%). Nie istniały natomiast żadne podmioty działające w branży górnictwa i wydobywania oraz organizacje i zespoły eksterytorialne.

Tab. 8. Podmioty działające na terenie Miasta Skórcz w 2022 r. według sekcji PKD

SEKCJE PKD 2007	Liczba podmiotów	Udział
SEKCJA A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	6	2%
SEKCJA B Górnictwo i wydobywanie	0	0%
SEKCJA C Przetwórstwo przemysłowe	34	9%
SEKCJA D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2	1%

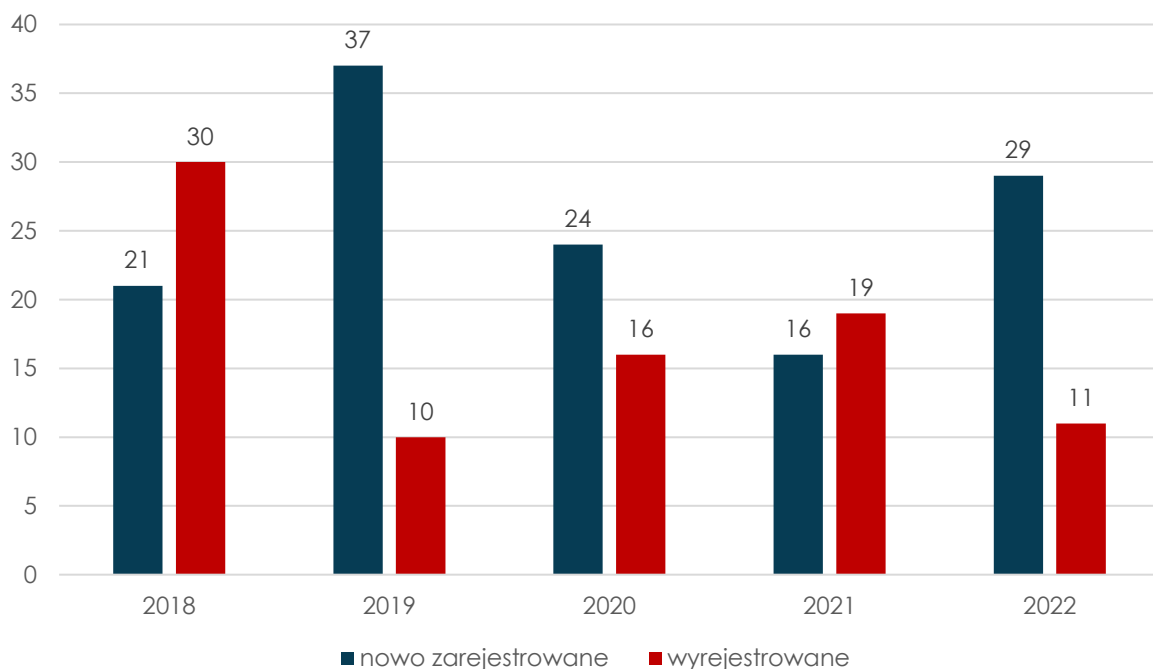
SEKCJA E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2	1%
SEKCJA F Budownictwo	84	21%
SEKCJA G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	78	20%
SEKCJA H Transport i gospodarka magazynowa	30	8%
SEKCJA I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	9	2%
SEKCJA J Informacja i komunikacja	11	3%
SEKCJA K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	7	2%
SEKCJA L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	24	6%
SEKCJA M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	25	6%
SEKCJA N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	7	2%
SEKCJA O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	5	1%
SEKCJA P Edukacja	14	4%
SEKCJA Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	15	4%
SEKCJA R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	15	4%
SEKCJA S i T Pozostała działalność usługowa	28	7%
SEKCJA U Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Największymi przedsiębiorstwami prowadzącymi działalność na terenie Miasta Skórcz (na moment sporządzania niniejszego dokumentu) są:

- IGLOTEX S.A. (przybliżona liczba pracowników: 700; branża: produkcja spożywcza, mrożonki; adres: ul. Leśna 2),
- FAST Sp. z o.o. (150; fabryka mebli; ul. Pomorska 2),
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe Szarafin, Tomasz Szarafin (100; generalny wykonawca robót budowlanych i elektrycznych, producent prefabrykatów stalowych i części do maszyn rolniczych; ul. Spacerowa 2),
- Kurowski Sp. z o.o. (80; transport, usługi montażowe; ul. Leśna 12),
- Gminna Spółdzielnia "Samopomoc Chłopska" w Skórczu (25; piekarnia, sieć sklepów spożywczych; ul. Sobieskiego 12),
- PHU ARKADA Sp. z o.o. (47; market budowlany; ul. Gen. J. Hallera 42),
- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Szarafin, Włodzimierz Szarafin (30; usługi mobilne, naprawy wagonów kolejowych; ul. Spacerowa 2),
- BONUS M.G. s.c. (25; sklep odzieżowy; ul. Parkowa 1).

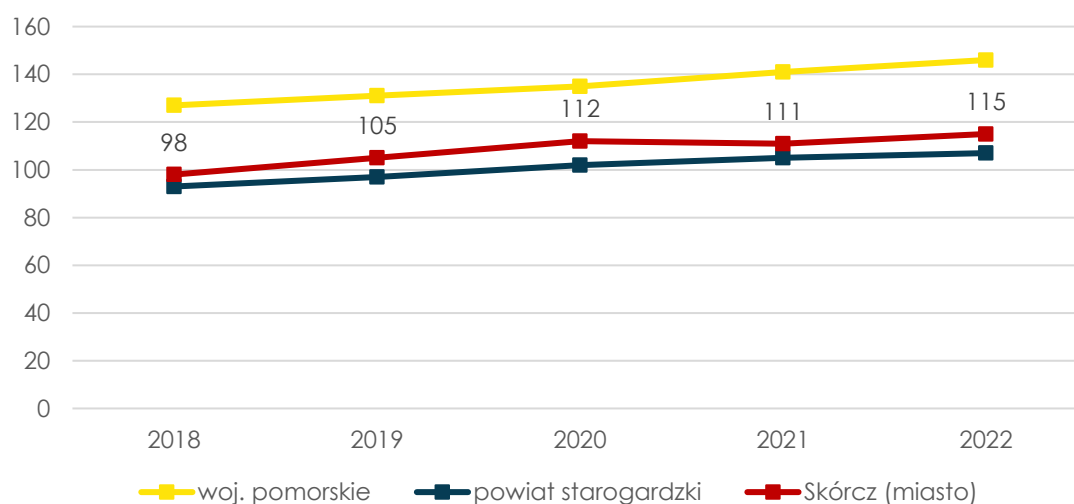
W latach 2018-2022 w Skórczu zarejestrowano 127 podmiotów gospodarki narodowej, a 86 wyrejestrowano. W latach 2019, 2020 i 2022 nowo zarejestrowanych było więcej niż wyrejestrowanych, z kolei w 2018 i 2021 r. zanotowano więcej wyrejestrowań.

Ryc. 16. Porównanie liczby podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON w latach 2018-2022 działających na terenie Miasta Skórcz

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W przeliczeniu na tys. mieszkańców liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON zarówno w Skórczu, jak i powiecie oraz województwie w latach 2018-2022 się zwiększała. W analizowanym okresie wartość tego wskaźnika była wyższa dla Miasta Skórcz niż dla powiatu starogardzkiego o średnio 7,4 i niższa o średnio 27,8 od wartości dla województwa pomorskiego.

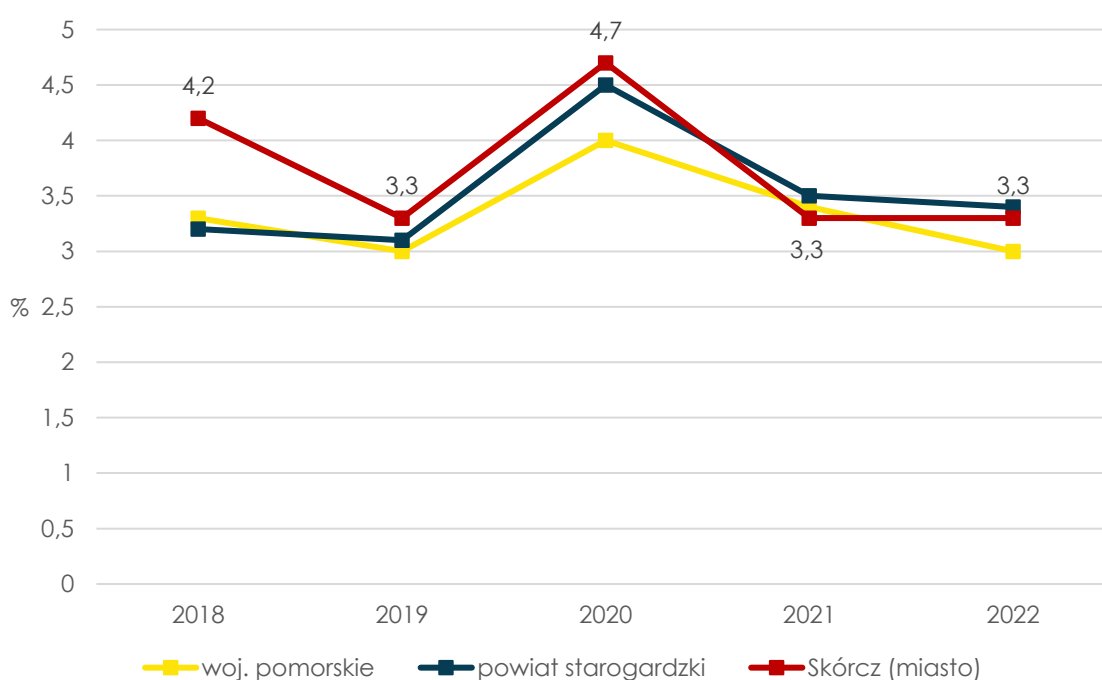
Ryc. 17. Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Mieście Skórcz na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W Skórczu, przy ul. Osiedlowej, znajdują się tereny niezabudowane przeznaczone pod inwestycje o łącznej powierzchni ok. 2 ha (pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną/usługową oraz obiekty produkcyjne, składy i magazyny).

2.1.2. Rynek pracy

W latach 2018-2022 udział zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Skórczu wynosił odpowiednio: 4,2%, 3,3%, 4,7%, 3,3%, 3,3% i były to zazwyczaj wartości wyższe niż w powiecie i województwie. Względnie wysoki wzrost tego odsetka w roku 2020 mógł mieć związek z globalną pandemią i wynikającymi z niej ograniczeniami wprowadzanymi przez rząd oraz zwiększoną liczbą zgonów, choć należy też zauważyć, iż nie odnotowano zwiększenia się stopy bezrobocia w latach 2019-2021 dla całej Polski¹¹.

Ryc. 18. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2018-2022 w Mieście Skórcz na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Największy odsetek zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie starogardzkim ogółem na koniec 2023 r. stanowili pozostający bez pracy przez 1 do 3 miesięcy, mający 25-34 lata, posiadający zasadnicze zawodowe/branżowe wykształcenie. 63% liczby bezrobotnych stanowiły kobiety.

¹¹ Patrz np. Wołkonowski, J. (2023). *Wpływ pandemii COVID-19 na demografię i rynek pracy krajów Europy środkowo-wschodniej*. Optimum. Economic Studies 1 (111), s. 85: https://repozytorium.uwb.edu.pl/jspui/bitstream/11320/15022/1/Optimum_1_2023_J_Wolkonowski_Wplyw_pandemii_COVID_19_na_demografie.pdf (dostęp: 23.04.2024 r.)

Tab. 9. Struktura bezrobotnych w powiecie starogardzkim (stan na koniec 2023 roku)

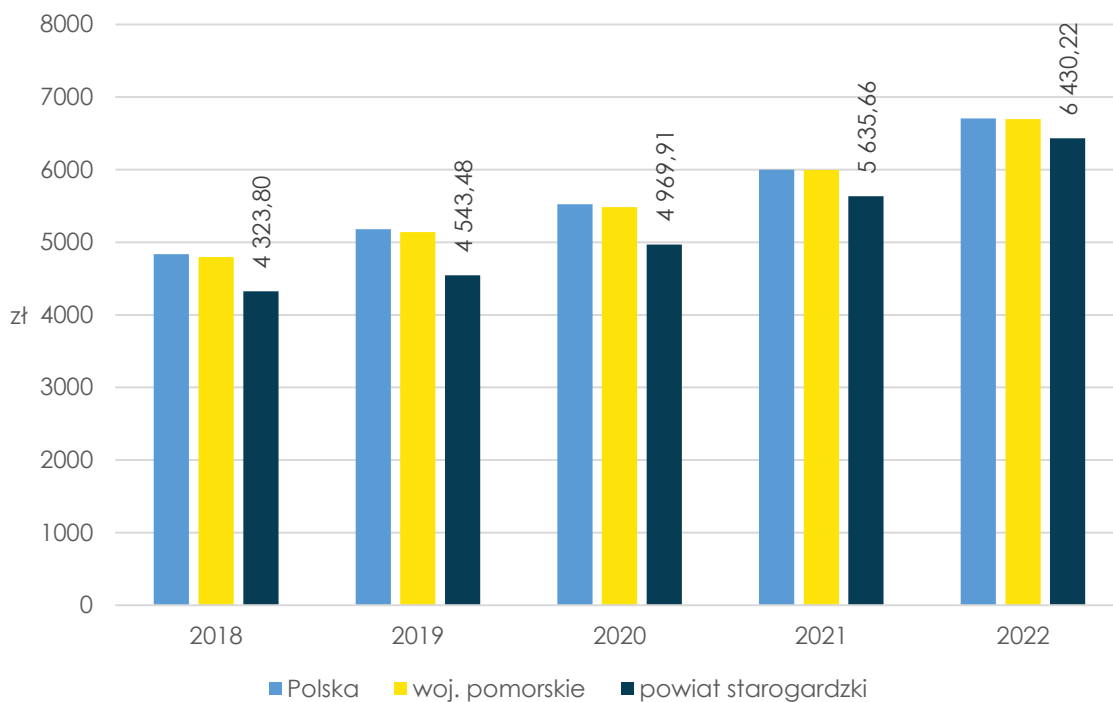
		Ogółem	w tym kobiety
Bezrobotni zarejestrowani ogółem		2747	1718
Czas pozostawania bez pracy w msc	do 1	512	262
	1-3	571	316
	3-6	460	300
	6-12	393	255
	12-24	362	252
	powyżej 24	449	333
Wiek	18-24	486	320
	25-34	660	478
	35-44	643	445
	45-54	555	334
	55-59	248	141
	60 lat i więcej	155	0
Wykształcenie	wyższe	212	157
	policealne i średnie zawodowe/branżowe	637	444
	średnie ogólnokształcące	331	249
	zasad. zawodowe/branżowe	815	465
	gimnazjalne/podstawowe i poniżej	752	403

Źródło: Sprawozdanie z rynku pracy MRPII-01: <https://psz.praca.gov.pl/-/23199810-sprawozdanie-mrips-01-za-rok-2024-dane> (dostęp: 22.04.2024 r.).

Zgodnie z danymi „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie starogardzkim w 2019 roku¹²” maksymalny deficyt stwierdzono w następujących grupach zawodów: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani, lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty), audyofonolodzy i logopedzi oraz specjaliści do spraw społecznych.

W 2022 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie starogardzkim wyniosło 6 430,22 zł i było niższe o ok. 4% od średniej w województwie oraz w kraju. W 2018 r. ta różnica była większa – wyniosła ok. 10% – co wskazuje na polepszanie się warunków pracy w powiecie w stosunku do jednostek administracyjnych wyższego rzędu.

¹²<https://starogardgdanski.praca.gov.pl/documents/1717635/2198445/Monitoring%20za-wod%C3%B3w%20deficytowych%20i%20nadwy%C5%BCkowych%20w%20powiecie%20starogardzkim%20-%20raport%20roczny%20za%202019/09d51788-f068-4414-9d8d-8d4d3c2ae4f0?t=1608634016446> (dostęp: 23.04.2024 r.)

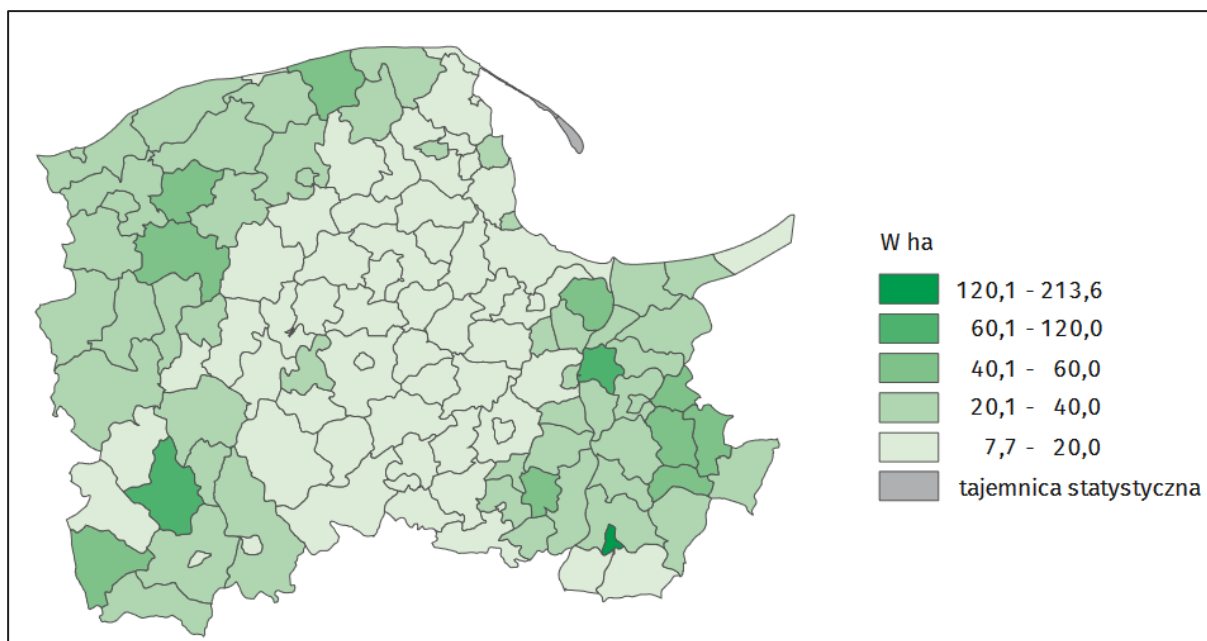

Ryc. 19. Przeciętne wynagrodzenie brutto w powiecie starogardzkim na tle województwa pomorskiego i Polski w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

2.1.3. Rolnictwo

Użytki rolne wchodzące w skład ogólnej powierzchni geodezyjnej Miasta Skórcz wynoszą 187 ha, w tym grunty rolne – 167 ha, sady – 6 ha, łąki – 6 ha oraz pastwiska – 4 ha.

Ryc. 20. Średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym wg jego siedziby w województwie pomorskim w 2020 r.

Źródło: GUS – Powszechny Spis Rolny 2020: <https://gdansk.stat.gov.pl/opracowania-biezace/opracowania-sygnalne/rolnictwo-lesnictwo/powszechny-spis-rolny-2020-wyniki-ostateczne-w-województwie-pomorskim,10,1.html> (dostęp: 29.04.2024 r.)

2.2. Infrastruktura i środowisko

2.2.1. Urządzenia sieciowe

Zakładem Budżetowym, utworzonym w celu wykonywania zadań własnych gminy z zakresu gospodarki komunalnej, jest Zakład Gospodarki Miejskiej (ZGM), z siedzibą przy ul. Spacerowej. Wspomniane zadania mają przede wszystkim charakter użyteczności publicznej, a ich celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych. Zakład oferuje m.in. takie usługi jak: konserwacja terenów zielonych, wodociągi i kanalizacja, usługi remontowe i budowlane, naprawa dróg i chodników, usługi transportowe. ZGM zarządza m.in. stacją uzdatniania wody (Skórcz-Ryzowie) oraz oczyszczalnią ścieków (ul. Gniewska).

Zgodnie z treścią art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. 2017 poz. 1566 z późn. zm.) „aglomeracje o równoważnej liczbie mieszkańców co najmniej 2000 powinny być wyposażone w systemy kanalizacji zbiorczej dla ścieków komunalnych”¹³. Z kolei zgodnie z treścią art. 87 ust. 1 wspomnianej ustawy

¹³ Zgodnie z treścią rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Statystycznej Dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska (Dz. U. 1999 nr 25 poz. 218) liczba równoważnych mieszkańców to „liczba wyrażająca wielokrotność ładunku zanieczyszczeń zawartych w ściekach w stosunku do jednostkowego ładunku zanieczyszczeń w ściekach odprowadzanych od jednego mieszkańca w ciągu doby. Praktycznie przyjęto, że jednostkowy ładunek = 60 g BZT₅ na dobę”.

„aglomeracje, o których mowa w art. 86 ust. 1, wyznacza rada gminy, w drodze uchwały będącej aktem prawa miejscowego”.

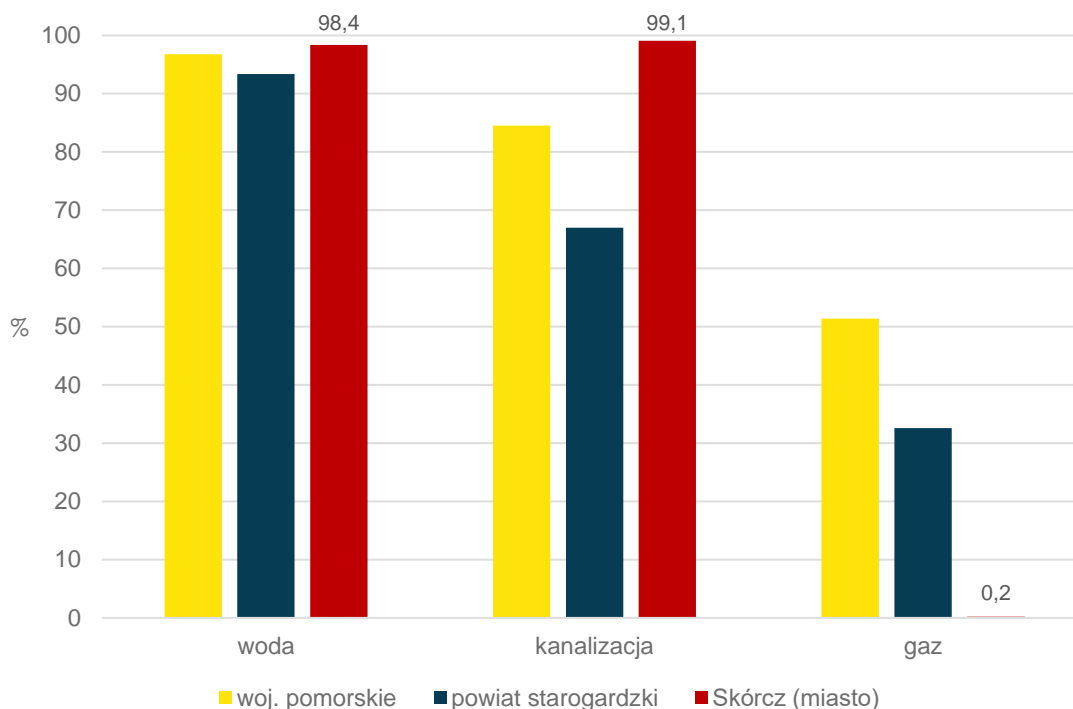
Miasto Skórcz, na podstawie uchwały nr XXIII/148/2020 Rady Miejskiej w Skórczu z dnia 22 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Skórcz¹⁴, zgodnie z treścią załącznika nr 2 do VI Aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych z 2022 r.¹⁵, wchodzi w skład aglomeracji Skórcz, obejmującej także następujące miejscowości w gminie wiejskiej Skórcz: Bartożno, Czarny Las, Mirotki, Pączewo, Wielbrandowo, Wielki Bukowiec, Wolental i Wybudowanie Wielbrandowskie. Aglomeracja spełnia Dyrektywę Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG).

Zgodnie z treścią *Raportu o stanie gminy miejskiej Skórcz za rok 2022*¹⁶ długość sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej wyniosła po ok. 21 km. Udział korzystających z instalacji wodno-kanalizacyjnych w Mieście Skórcz w 2022 r. wyniósł ok. 99% (w 2023 r. było to już 100%) i był wyższy niż odsetek w powiecie i województwie. W przypadku instalacji gazowych sytuacja wyglądała z kolei inaczej – wykorzystywało je zaledwie 0,2% ludności Skórcza, w porównaniu do ok. 33% w powiecie i ponad 50% w województwie. Zainteresowanie mieszkańców i przedsiębiorstw w Skórczu podłączeniem do sieci gazowej jest jednak duże, można zatem sądzić, że wkrótce nastąpi jej rozbudowa, za którą odpowiedzialna będzie najprawdopodobniej Polska Spółka Gazownictwa.

¹⁴ https://skorcz.biuletyn.net/fls/bip_pliki/2021_01/BIPF5B8278E364835Z/148_aglomeracja.pdf (dostęp: 29.04.2024 r.)

¹⁵ <https://www.gov.pl/web/infrastruktura/gospodarka-sciekowa> (dostęp: 29.04.2024 r.)

¹⁶ https://skorcz.biuletyn.net/fls/bip_pliki/2023_06/BIPF5FD5E0677ABE6Z/AAA_RAPORT.pdf (dostęp: 26.04.2024 r.)

Ryc. 21. Udział korzystających z instalacji sieciowych w Mieście Skórcz w 2022 roku na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Mimo wysokiego odsetka mieszkańców mających dostęp do infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, należy wspomnieć o jednej niedogodności, którą jest brak awaryjnego ujęcia wody. W ramach rozwoju tej infrastruktury Miasto planuje ponadto budowę sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej przy ul. Leśnej oraz nowych odcinkach ulic, przy których powstanie nowa zabudowa.

2.2.2. Ochrona środowiska i odnawialne źródła energii

Podstawowym narzędziem prowadzenia polityki dot. ochrony środowiska w Skórczu jest *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Skórcz na lata 2024-2027 w perspektywie do 2031*¹⁷, stanowiący załącznik Nr 1 do uchwały Nr LVI/339/2023 Rady Miejskiej w Skórczu z dnia 28 grudnia 2023 r. Innymi obowiązującymi dokumentami, podejmującymi kwestie środowiskowe są: *Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Miejskiej Skórcz z 2016 r.*, zaktualizowany w 2017 r.¹⁸, *Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Skórcz w latach 2009-2032*¹⁹, *Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miejskiej Skórcz w 2024 roku*²⁰, *Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miejskiej Skórcz na*

¹⁷ <https://skorcz.biuletyn.net/?bip=1&cid=1284> (dostęp: 26.04.2024 r.)

¹⁸ <http://www.biuletyn.net/nt-bin/private/skorcz/5513.pdf> (dostęp: 26.04.2024 r.)

¹⁹ https://skorcz.biuletyn.net/fls/bip_pliki/2017_11/BIPOLD001118/1118.pdf (dostęp: 26.04.2024 r.)

²⁰ https://skorcz.biuletyn.net/fls/bip_pliki/2024_01/BIPF60E2FC1D07902Z/u338.pdf (dostęp: 26.04.2024 r.)

lata 2016-2020²¹ oraz Miejski Plan Zarządzania Kryzysowego z 2022 r. Stacja monitoringu jakości powietrza zlokalizowana jest na budynku Urzędu Miejskiego.

Najważniejsze decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla terenu Miasta wydane w latach 2018-2023 to:

- decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nr BGK.6220.2.3.2019.9 z dnia 30 sierpnia 2019 r., lokalizacja inwestycji: działka nr 446, obręb Skórcz, planowana moc instalacji: 1MWp, wnioskodawca: FAST S.A ul. Czechosłowacka 3, 81-963 Gdynia,
- decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nr BGK.6220.2.4.2019.9 z dnia 5 września 2019 r., działka nr 445, obręb Skórcz, 2MWp, FAST S.A ul. Czechosłowacka 3, 81-963 Gdynia,
- decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nr BGK.6220.2.2022 z dnia 05.04.2023 r., działka nr 436/5, obręb Skórcz, „Budowa instalacji zbiornikowej z podziemnymi zbiornikami o pojemności V=7x6400 l na gaz płynny propan”,
- decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nr BGK.6220.2.2021 z dnia 01.02.2022 r., działka nr 167/2, 168/4 i 1141/21, obręb Skórcz, „Realizacja punktu skupu złomu i surowców wtórnych”,
- decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nr BGK.6220.2.7.2015 „Rozbudowa stacji regazyfikacji LNG do budynku produkcyjnego IGLOTEX S.A. na nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów nr 436/5 obręb Skórcz, położonej w miejscowości Skórcz”,
- decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nr BGK.6220.2.1.2015.8 „Redukcja niskiej emisji w Skórczu poprzez przebudowę istniejącej instalacji na wysokosprawną kogenerację i budowę sieci ciepłowniczej – I element wyspy energetycznej”, które będą realizowane na działkach o nr ewidencyjnych: 436/5, 1137, 442, 456, 990, 498, 669/3, 443/5, 1139, 989/15, 989/17, 989/20, 485/1, 486, 480/12, 485/6, 484, 482, 485/5, 1133, 448/2, 162/22, 162/24, 162/37, 162/34, 162/26, 979/1, 979/2, 979/3, 447 w mieście Skórcz.

Zgodnie z danymi Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków w 2023 roku na terenie Miasta Skórcz znajdowało się 1107 źródeł ciepła. Nośnikami energii były: węgiel kamienny (781 źródeł), energia elektryczna (171), gaz ziemny (10), energia geotermalna (47), energia słoneczna (39), olej opałowy (33) i ciepło sieciowe (26). Na terenie Miasta znajdowało się: 71 kominków, 29 trzonów kuchennych/piecokuchni oraz 233 piece kaflowa na paliwo stałe.

Na terenie Miasta Skórcz obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, na obszarach których dopuszcza się lokalizację farm fotowoltaicznych. Plany te weszły w życie na podstawie następujących uchwał:

- Uchwała Nr XXXVI/205/2006 Rady Miejskiej w Skórczu z dnia 7 września 2006 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania

²¹ https://skorcz.biuletyn.net/fls/bip_pliki/2017_11/BIPOLD005308/5308.pdf (dostęp: 26.04.2024 r.)

przestrzennego dla fragmentu miasta Skórcza przy ul. Pomorskiej dz. 446 (rejon „FAST-u”) – (Dz. U. Woj. Pom. Nr 21, poz. 492 z dn. 30.01.2007 r.). W Studium na terenie 21.P dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW wraz z ich strefą ochronną – dotyczy elektrowni, farmy fotowoltaicznej na dz. 445 i 446.

Obecnie na terenie działki nr 446 znajduje się elektrownia fotowoltaiczna służąca do produkcji energii elektrycznej o mocy zainstalowanej 904,32 kW.

- Uchwała nr XIX/127/2020 Rady Miejskiej w Skórczu z dnia 24 sierpnia 2020 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Skórcz położonego przy ul. Pomorskiej i ul. Leśnej (Dz. U. Woj. Pom. poz. 4086 z dnia 1.10.2020 r.). Na tym terenie dopuszcza się realizację instalacji fotowoltaicznej o mocy do 1 MW na dachach budynków produkcyjno-magazynowych, sytuowanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW w granicach terenu 1.P, w szczególności w części wschodniej obszaru planu, stanowiącej dz. geod. 436/4, oznaczonej na rysunku planu jako „teren lokalizacji instalacji OZE”; w studium jest to teren 29.
- Uchwała Nr XXVIII/189/2021 z dnia 26 sierpnia 2021 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Skórcz położonego pomiędzy ulicami Pomorską i Zieloną (Dz. U. Woj. Pom. poz. 3531 z dnia 5.10.2021 r.) – dopuszcza się sytuowanie urządzeń wytwarzających energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii, w tym o łącznej mocy przekraczającej 100 kW, w formie instalacji fotowoltaicznych na dachach budynków.

Ponadto dopuszcza się lokalizację urządzeń tego typu (instalacje fotowoltaiczne) na terenach Miasta o funkcjach produkcyjnych, przemysłowych, magazynowych, infrastruktury technicznej oraz obsługi komunalnej, pod warunkiem zachowania wymagań wynikających z ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego Miasta, w szczególności zasad ochrony określonych w granicach wpisu do rejestru zabytków zespołu urbanistycznego Miasta Skórcza.

W Skórczu na moment sporządzania niniejszego dokumentu znajdują się dwie instalacje fotowoltaiczne o łącznej mocy 3MWp²², których właścicielem jest firma FAST S.A.

Miasto planuje ponadto montaż instalacji fotowoltaicznej oraz pomp ciepła, a także termomodernizację budynków Stadionu Miejskiego w Skórczu (ul. Leśna 1) oraz budynku byłej szkoły (ul. Hallera 1), a także termomodernizację budynku szkoły podstawowej (ul. Hallera 7a) i Remizy OSP (ul. Hallera 16).

²² MWp – megawatopik (ang. *mega watt peak*)

2.2.3. Gospodarka odpadami

Miasto Skórcz od 30 października 2012 r.²³ należy do Związku Gmin Wierzyca z siedzibą w Starogardzie Gdańskim (ZGW), w którego skład początkowo weszły także następujące gminy: Bobowo, Czarna Woda, Kaliska, Karsin, gmina wiejska Kościerzyna, gmina miejska Kościerzyna, Liniewo, Lubichowo, Nowa Karczma, Osieczna, Osiek, Przywidz, Skarszewy, gmina wiejska Skórcz, Smętowo Graniczne, Stara Kiszewa, Starogard Gdański, gmina wiejska Starogard Gdański oraz Zblewo (przy czym w momencie sporządzania niniejszego dokumentu ZGW liczyło 10 gmin). Związek z dniem 1 lipca 2013 roku przejął obowiązki organizowania, odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od wszystkich właścicieli nieruchomości zlokalizowanych na obszarze gmin Związku, zarówno z nieruchomości, na których zamieszkują, jak i tych, na których nie zamieszkują mieszkańcy (lub działają przedsiębiorstwa, instytucje publiczne, itp.).²⁴ Odpady komunalne z terenu nieruchomości odbierają uprawnieni przedsiębiorcy, wyłonieni w drodze przetargu, z którymi ZGW podpisał umowy.

Podmiotem odpowiedzialnym za odbiór, wywóz i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Miasta Skórcz jest PreZero Północ Sp. z o.o. (ul. Równa 17B, 80-067 Gdańsk), z kolei w przypadku nieruchomości niezamieszkałych właściciele podpisują indywidualne umowy z firmami posiadającymi odpowiednie zezwolenie.

Miasto Skórcz współpracuje ponadto z Zakładem Utylizacji Odpadów Komunalnych „Stary Las” Sp. z o.o. w sprawach dotyczących składowania odpadów.

W Skórczu znajduje się 1 Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) – przy ulicy Spacerowej 13. PSZOK przyjmuje odpady komunalne selektywnie zebrane przez osoby zamieszkujące także trzy inne gminy: Lubichowo, gminę wiejską Skórcz, Smętowo Graniczne.

Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Miasta Skórcz w latach 2019-2023 zmniejszyła się z 3 609 do 3 471 osób. Łączna ilość zebranych odpadów komunalnych w tym okresie wyniosła średnio 1261,5 t (0,36 t w przeliczeniu na mieszkańca). Pozytywnym zjawiskiem było zwiększenie się udziału odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów z 47% w 2019 r. do 53% w 2023. W latach, dla których dane są dostępne, Miasto Skórcz spełniało wymagane poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku odpadów oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

²³ https://www.zgwierzyca.pl/rejestracja_20130101.pdf (dostęp: 24.04.2024 r.)

²⁴ <https://skorcz.biuletyn.net/?bip=1&cid=1260> (dostęp: 24.04.2024 r.)

Tab. 10. Stan gospodarki odpadami w Mieście Skórcz w latach 2019-23

		2019	2020	2021	2022	2023
Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi (os.)		3 609	3 556	3 526	3 491	3 471
Łączna ilość zebranych odpadów komunalnych (Mg ²⁵), w tym:		1 287,60	1 375,08	1 282,84	1 152,92	1 209,10
zmieszane		679,58	699,70	621,18	542,50	564,04
segregowane		608,02	675,38	661,66	610,42	645,06
Udział odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów		47%	49%	52%	53%	53%
Ilość zebranych odpadów na mieszkańca		0,36	0,39	0,36	0,33	0,35
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła (%)	miasto	40,81	58,01	x	x	x
	wymagany	40	50	x	x	x
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów budowlanych i rozbiórkowych (%)	miasto	100	87,2	x	x	x
	wymagany	60	70	70	x	x
Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania (%)	miasto	10,05	3,04	0	x	x
	wymagany	<40	<35	<35	x	x
Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	miasto	x	x	19,04	40,98	brak danych
	wymagany	x	x	>20	>25	>35

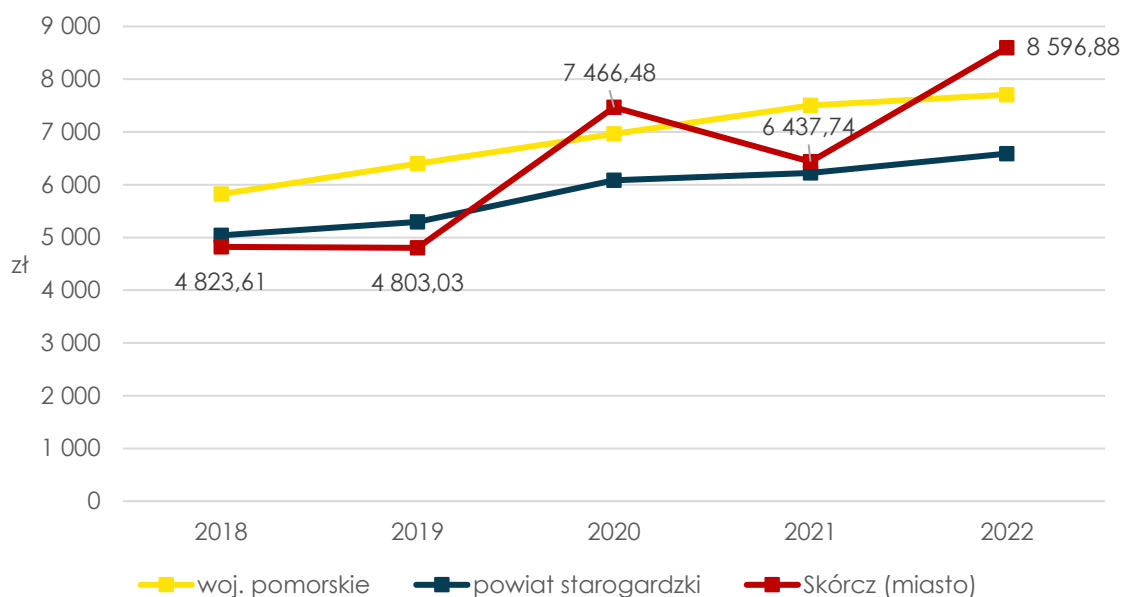
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań.

2.3. Stan finansów samorządowych

2.3.1. Wykonanie budżetu

Dochody ogółem na 1 mieszkańca w Mieście Skórcz wyniosły w 2022 r. prawie 8 600 zł i były większe o ok. 78% niż w roku 2018. W 2018 i 2019 r. wartości dla Skórcza były mniejsze niż dla powiatu i województwa, w 2021 znajdowały się pomiędzy nimi, a w 2020 oraz 2022 były większe.

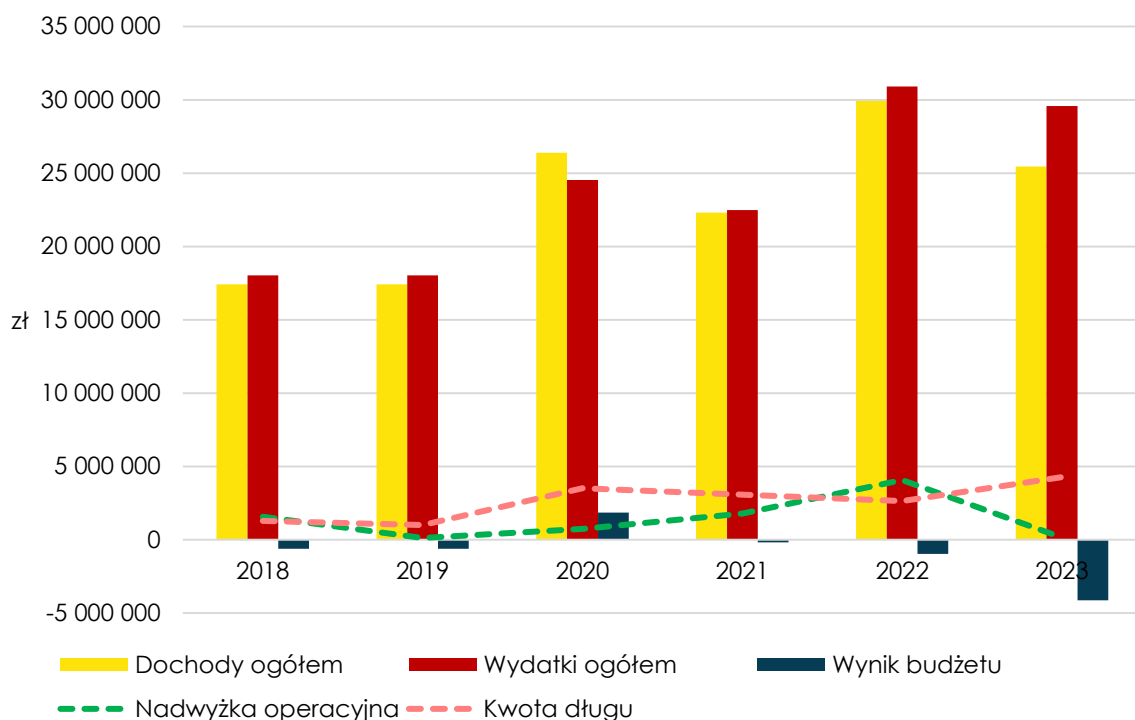
²⁵ Mg – megagram = tona

Ryc. 22. Dochody ogółem na 1 mieszkańca w Mieście Skórcz na tle powiatu i województwa w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Dochody ogółem Skórcza w 2023 roku wyniosły prawie 25,5 mln zł, czyli o ok. 46% (ponad 8 mln zł) więcej niż w roku 2018. Wydatki ogółem w większości badanych lat przewyższały dochody, czego efektem były ujemne wyniki budżetu. Największy deficyt budżetu wystąpił w 2023 r. (ok. 4,1 mln zł) i był on spowodowany przede wszystkim względnie niską nadwyżką operacyjną, na co wpływ miały niższe dochody w ramach udziałów z PIT, oraz wysokimi wydatkami inwestycyjnymi. Wraz ze zwiększającym się deficytem budżetu wzrosła też kwota długu, która w 2018 r. wyniosła ok. 1,3 mln zł, by w 2023 r. osiągnąć sumę ok. 4,3 mln zł.

Ryc. 23. Wykonanie budżetu Miasta Skórcz w latach 2018-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

2.3.2. Struktura dochodów i wydatków

Zgodnie z treścią art. 167 Konstytucji RP (Dz. U. 1997 nr 78 poz. 43)²⁶ oraz art. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. 2024 poz. 356)²⁷ na dochody budżetowe jednostek samorządu terytorialnego składają się przede wszystkim: dochody własne, subwencja ogólna i dotacje celowe z budżetu państwa. Analiza struktury dochodów JST pozwala określić stopień jej samodzielności finansowej. Kluczowa jest w tym wypadku relacja dochodów własnych do dochodów ogółem²⁸.

Gmina może wpływać na wysokość dochodów własnych, m.in. poprzez określanie stawek podatkowych, wprowadzanie ulg i zwolnień oraz umarzanie należności. Dzięki temu jednostka samorządowa może oddziaływać na lokalne podmioty gospodarcze, a tym samym kreować miejscową gospodarkę.

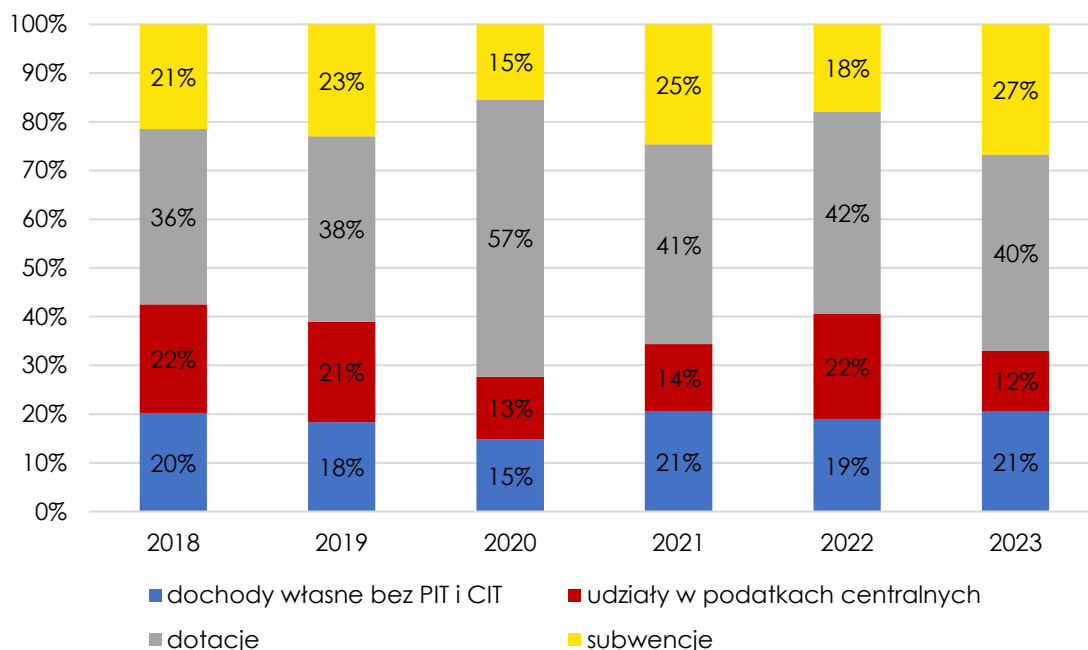
Największą część dochodów Skórcza w latach 2018-2023 za każdym razem stanowiły dotacje, przy czym ich udział wahał się od 36% (2018) do 57% (2020). Subwencje oraz udziały w podatkach centralnych stanowiły natomiast w badanym okresie po

²⁶ <https://www.sejm.gov.pl/prawo/konst/polski/kon1.htm> (dostęp: 15.05.2024 r.)

²⁷ <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20032031966/U/D20031966Li.pdf> (dostęp: 15.05.2024 r.)

²⁸ Patrz np. Szolno-Koguc, J. (2021). *Samodzielność dochodowa jednostek samorządu terytorialnego – aspekty teoretyczne*. Studia BAS, (1), s. 9-20: [https://orka.sejm.gov.pl/Wy-dBAS.nsf/0/230C90FB19F8FC4AC12586E7004D4866/\\$file/1.SzolnoKoguc.pdf](https://orka.sejm.gov.pl/Wy-dBAS.nsf/0/230C90FB19F8FC4AC12586E7004D4866/$file/1.SzolnoKoguc.pdf) (dostęp: 15.05.2024 r.)

ok. 13%-25%. Udział dochodów własnych Skórcza (bez PIT i CIT) wynosił w badanym okresie między 15 a 21% dochodów ogółem, co świadczy o małej samodzielności finansowej Miasta, które w dużej mierze uzależnione jest od polityki i sytuacji na szczeblu krajowym.

Ryc. 24. Struktura dochodów Miasta Skórcz w latach 2018-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Dochody podatkowe Skórcza w 2023 roku wyniosły ok. 6,1 mln zł, czyli o ok. 120 tys. więcej niż w roku 2018. Wyjątkowo pozytywny pod tym względem był rok 2022, gdy w dużej mierze ze względu na zwiększone wpływy²⁹ z PIT dochody Miasta z podatków osiągnęły prawie 10 mln zł. PIT stanowił zresztą największą część dochodów podatkowych w każdym z badanych lat. Względnie wysokie były także wpływy z podatku od nieruchomości. Wyjątkowy brak dochodów z CIT w 2021 r. wynikał z korekty deklaracji podatkowej jednej z firm, działających na terenie Miasta, w związku ze zdarzeniem losowym.

Tab. 11. Dochody podatkowe Miasta Skórcz w latach 2018-2023

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
PIT	3 001 311,00	3 354 586,00	3 084 627,00	3 349 485,00	5 908 582,57	2 845 273,00
CIT	871 248,49	240 400,24	308 032,35	0,00	546 902,00	288 887,00
podatek rolny	33 226,84	32 075,75	34 345,35	34 251,60	36 059,60	46 866,00
podatek od nieruchomości	1 714 978,99	1 505 065,91	1 394 478,37	2 594 446,33	3 128 920,48	2 554 893,84
podatek leśny	926,00	899,00	972,00	985,00	1 055,00	1 606,00

²⁹ Patrz: <https://www.gov.pl/web/finanse/blisko-137-mln-zl-dodatkowych-srodkow-dla-samorzadow-w-2022-roku> (dostęp: 25.04.2024 r.)

podatek od środków transportowych	207 578,02	201 204,95	213 008,12	186 299,51	183 419,00	195 661,87
karta podatkowa	211,39	207,81	204,00	212,00	4 967,18	3 167,10
podatek od czynności cywilnoprawnych	115 338,00	92 091,01	108 375,80	350 218,72	-25 995,98	128 596,61
wpływy z opłaty skarbowej	16 823,00	18 675,00	17 555,00	21 347,00	17 722,00	16 494,34
wpływy z opłaty eksploatacyjnej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

W 2023 r. największą część wydatków Skórcza stanowiły te przeznaczone na oświatę i wychowanie (ok. 14,1 mln zł), transport i łączność (ok. 6,3 mln) oraz administrację publiczną (ok. 2,3 mln). Średnio w latach 2018-2023 największy udział wydatków także stanowiły wydatki na oświatę (36%), a także te na rodzinę (19%) oraz gospodarkę komunalną i ochronę środowiska (12%).

Tab. 12. Wydatki Miasta Skórcz w latach 2018-2023 wg działów klasyfikacji budżetowej (zł)

Dział	2018	2019	2020	2021	2022	2023	średnia	średni udział
010	231 380	92 877	10 830	10 391	97 758	17 039	76 712	0%
020	0	0	0	0	0	0	0	0%
400	0	0	36 566	1 246 271	0	117 537	233 396	1%
600	3 270 948	2 153 427	962 641	1 157 417	2 336 171	6 309 925	2 698 421	11%
630	0	0	0	0	0	0	0	0%
700	115 627	154 150	129 329	155 868	434 269	313 170	217 069	1%
710	97 799	49 684	34 592	22 079	29 297	9 684	40 522	0%
720	0	0	0	0	0	0	0	0%
750	1 483 545	1 692 781	1 800 885	1 895 274	2 291 561	2 318 997	1 913 841	8%
751	36 388	24 595	23 986	899	899	21 275	18 007	0%
752	0	0	0	0	0	0	0	0%
754	527 954	170 082	148 851	180 954	152 201	152 866	222 152	1%
755	0	0	0	0	0	0	0	0%
757	22 648	29 639	50 472	75 398	192 011	268 795	106 494	0%
758	0	0	0	0	0	0	0	0%
801	5 724 667	6 180 965	6 078 168	7 273 799	11 961 769	14 145 900	8 560 878	36%
803	0	0	0	0	0	0	0	0%
851	88 570	91 660	54 166	97 231	225 028	228 435	130 848	1%
852	627 010	664 101	654 957	708 018	1 466 802	1 203 479	887 395	4%
853	189 653	0	0	0	2 848 026	673 642	618 553	3%
854	104 719	104 361	102 364	118 082	61 277	55 379	91 030	0%
855	4 248 673	5 173 592	6 275 609	6 129 147	3 711 532	1 744 470	4 547 171	19%
900	641 689	846 581	7 651 708	2 712 424	4 384 608	1 091 130	2 888 023	12%
921	492 500	516 444	454 800	524 587	623 200	830 400	573 655	2%
926	127 521	87 806	55 547	177 841	83 386	80 870	102 162	0%
suma	18 031 291	18 032 743	24 525 472	22 485 678	30 899 793	29 582 991	23 926 328	100%

Legenda:

010 – Rolnictwo i łowiectwo

020 – Leśnictwo

400 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę

600 – Transport i łączność

630 – Turystyka

700 – Gospodarka mieszkaniowa

710 – Działalność usługowa

720 – Informatyka

750 – Administracja publiczna

751 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa

752 – Obrona narodowa

754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

755 – Wymiar sprawiedliwości

757 – Obsługa długu publicznego

758 – Różne rozliczenia

801 – Oświata i wychowanie

803 – Szkolnictwo wyższe

851 – Ochrona zdrowia

852 – Pomoc społeczna

853 – Pozostałe zadania w zakresie pomocy społecznej

854 – Edukacyjna opieka wychowawcza

855 – Rodzina

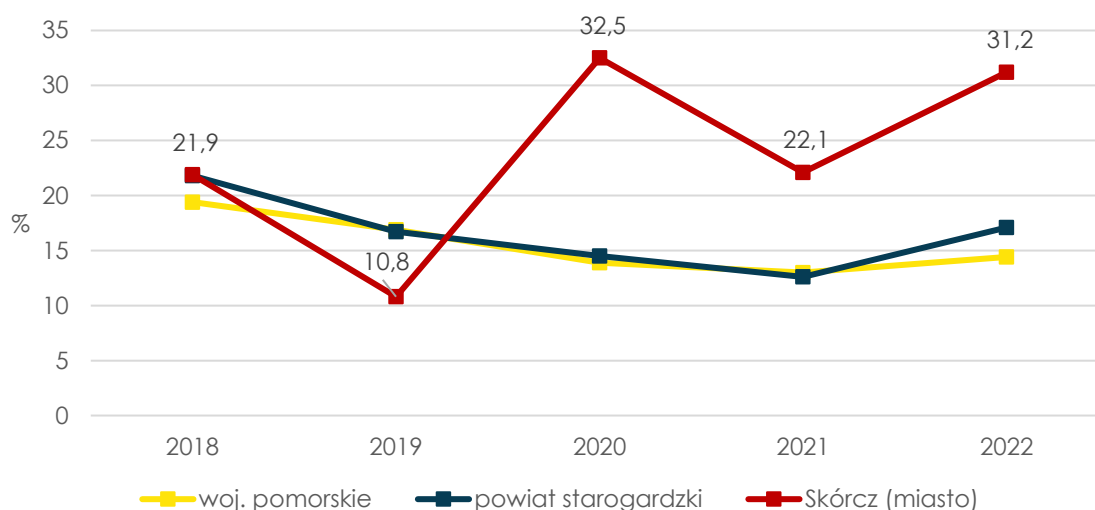
900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

926 – Kultura fizyczna i sport

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem Skórcza w 2022 roku wyniósł ponad 31%, co było zdecydowanie wyższą wartością niż te dla powiatu i województwa. W latach 2018-2023 wydatkami inwestycyjnymi było średnio: 23,7% wydatków Skórcza, 16,5% wydatków powiatu i 14,3% wydatków województwa. W badanym okresie udział w przypadku Miasta zmieniał się zdecydowanie bardziej (zmiany o ok. 10 lub nawet 20 p.p. rocznie) niż odsetek dla jednostek samorządu terytorialnego wyższego rzędu.

Ryc. 25. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Mieście Skórcz na tle powiatu i województwa w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

2.3.3. Fundusze Europejskie 2014-2020

Miasto Skórcz w latach 2014-2020 pozyskało dofinansowanie ze środków funduszy europejskich na 10 projektów. Łączna wartość dofinansowania projektów wyniosła prawie 12 mln zł.

Tab. 13. Projekty dofinansowane z Funduszy Europejskich w latach 2014-2020

Tytuł projektu	Program	Wartość dofinansowania (zł)
Doposażenie Miejskiej Sali Widowiskowej w sprzęt	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020	53 418
Przebudowa drogi gminnej - ulicy Sadowej w Skórczu	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020	510 000
Doposażenie Stadionu Miejskiego w Skórczu w infrastrukturę niezbędną dla podniesienia atrakcyjności miejsc rekreacji na terenie miasta Skórcz	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020	31 815
Doposażenie trzech placów zabaw dla dzieci w Skórczu w nowe urządzenia rekreacyjne.	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020	49 489
Przebudowa drogi gminnej - ulicy Grzybowej w Skórczu	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020	836 537
Budowa infrastruktury rekreacyjnej przy istniejących placach zabaw dla dzieci przy ul. Parkowej, Ogrodowej i Cisowej w Skórczu	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020	94 808

Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Skórczu	Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020	5 082 238
Instalacja ogniw fotowoltaicznych oraz pomp ciepła w Skórczu, celem ograniczenia emisji CO ₂ oraz wzrostu produkcji energii z OZE – II element wyspy energetycznej	Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020	3 491 416
Nowa jakość edukacji przedszkolnej w Mieście Skórcz	Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020	1 238 532
Edukacyjne wsparcie uczniów w Mieście Skórcz – kuźnią rozwoju	Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020	569 290

Źródło: www.mapadotacji.gov.pl (dostęp: 22.04.2024 r.), Urząd Miejski w Skórczu.

2.3.4. Rządowy Fundusz Polski Ład

Rządowy Fundusz Polski Ład (RZPŁ) to Program Inwestycji Strategicznych, który ma na celu zwiększenie skali inwestycji publicznych przez bezzwrotne dofinansowanie inwestycji realizowanych przez JST. Program ten realizowany jest poprzez promesy inwestycyjne udzielane przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

W ramach RZPŁ Miasto Skórcz pozyskało dotychczas dotacje na inwestycje na łączną kwotę prawie ponad 20 mln zł. Dotyczyły one głównie przebudowy, rozbudowy i budowy elementów infrastruktury technicznej oraz rewitalizacji.

Tab. 14. Inwestycje realizowane w Mieście Skórcz przy dofinansowaniach z Rządowego Funduszu Polski Ład

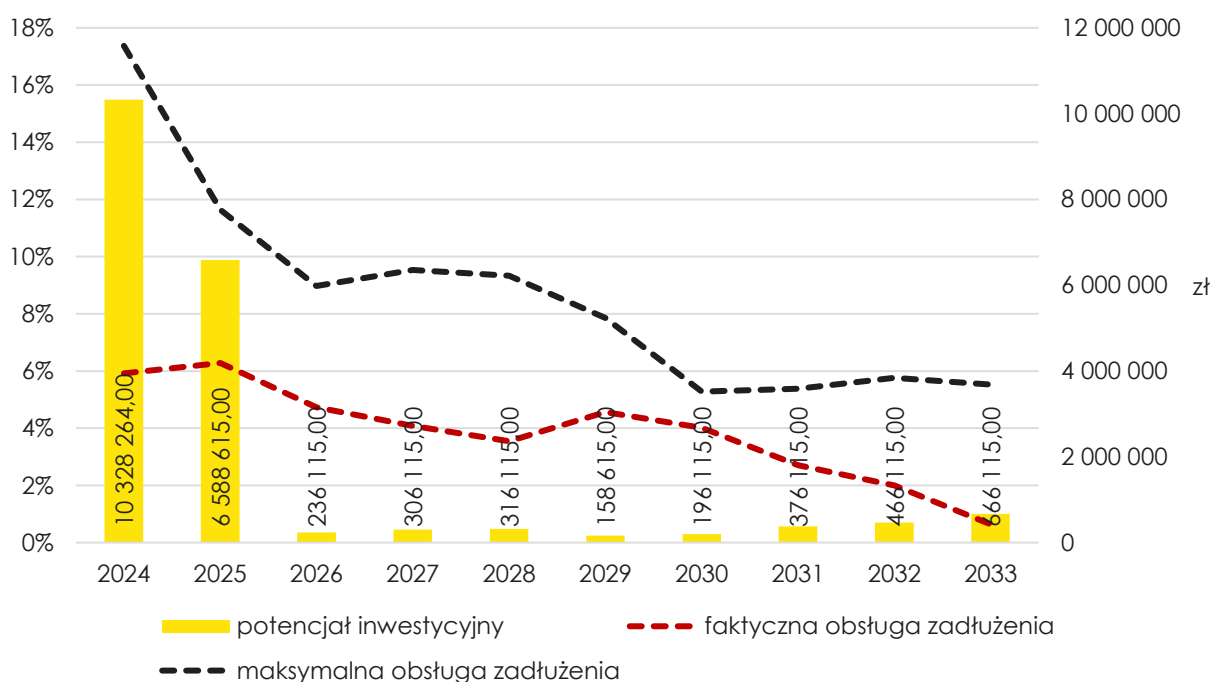
Inwestycja	Kwota przyznanego dofinansowania (zł)
Zagospodarowanie Rynku Maślanego, renowacja pomp oraz przebudowa Tryfły	1 978 786
Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej przy ul. Osiedlowej w Skórczu	914 404
Przebudowa dróg gminnych położonych na Osiedlu Leśnym w Skórczu	2 992 500
Przebudowa dróg gminnych ul.: Żeromskiego, Mickiewicza, Norwida, Wysokiej i Kociewskiej w Skórczu	4 169 675
Rozbudowa sieci ciepłowniczej w Skórczu	1 648 984
Przebudowa dróg gminnych na terenie miasta Skórcz	7 383 406
Modernizacja oświetlenia ulicznego przy Obwodnicy Skórcza	41 040
Rozbudowa i przebudowa budynku remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Skórczu	1 995 000
Rewitalizacja domu mieszkalnego – zabytek nieruchomy Nr 109	202 860
Prace remontowo-budowlane XIV wiecznego kościoła p.w. Wszystkich Świętych w Skórczu wpisanego do księgi rejestru zabytków nieruchomości pod numerem 322	980 000

Źródło: <https://skorcz.pl/asp/rzadowy-fundusz-polski-lad-program-inwestycji-strategicznycy,286,,1> (dostęp: 23.04.2024 r.), Urząd Miejski w Skórczu.

2.3.5. Potencjał inwestycyjny

Zgodnie z art. 243 ustawy dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2009 Nr 157 poz. 1240 z późn. zm.), dopuszczalna wysokość spłaty zobowiązań JST w danym roku (faktyczna obsługa zadłużenia) nie może przekroczyć indywidualnie liczonego, wskaźnika maksymalnego obsługi zadłużenia. Zgodnie z treścią *Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2024-2033* (WPF) Miasto Skórcz w kolejnych latach będzie miało zdolność do obsługi dodatkowych zobowiązań, a jego potencjał inwestycyjny³⁰ będzie najwyższy w latach 2024-2025 (ok. 17 mln zł środków możliwych do przeznaczenia na inwestycje), a następnie zdecydowanie się zmniejszy.

Należy mieć jednak na uwadze, że dane zawarte w WPF najbardziej precyzyjnie odnoszą się do roku bieżącego i przyszłego. Prognoza na kolejne lata wyznaczana jest na podstawie trendów makroekonomicznych, które w obecnej sytuacji gospodarczej często ulegają zmianie, dlatego potencjał inwestycyjny Miasta przedstawia również szacunkowe wartości.

Ryc. 26. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Miasta Skórcz na lata 2024-2033

Źródło: opracowanie własne na podstawie uchwały Nr LVII/341/2024 Rady Miejskiej w Skórczu z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Skórcz na lata 2024-2033: https://skorcz.biuletyn.net/files/bip_pliki/2024_04/BIPF6152C1D2DA0CEZ/u341.pdf (dostęp: 24.04.2024 r.).

Miasto Skórcz zajęło 1. miejsce w powiecie starogardzkim, 5. miejsce z gmin miejskich w województwie i 10. miejsce ogółem w Rankingu Gmin Województwa Pomorskiego 2023 (RGWP) tworzonego przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej oraz Urząd

³⁰ Potencjał inwestycyjny – suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów).

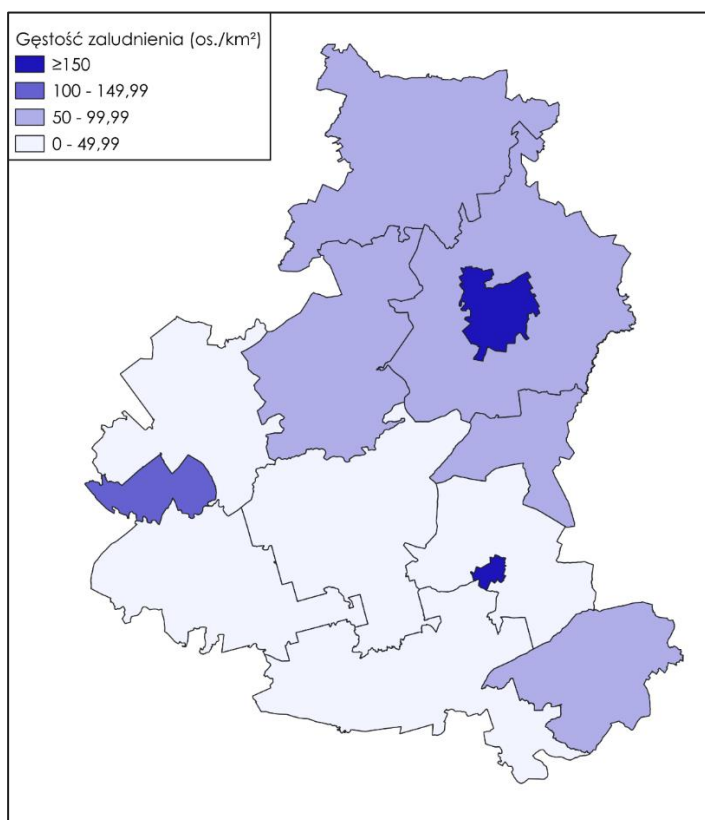
Statystyczny w Gdańsku³¹. Celem RGWP jest wyłonienie i promowanie gmin wyróżniających się pod względem rozwoju społeczno-gospodarczego. Ocenie poddawane są wszystkie gminy województwa pomorskiego z wyłączeniem miast na prawach powiatu, tj. Gdańska, Gdyni, Sopotu oraz Słupska.

CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ MIASTA

3.1. Demografia

Zgodnie z treścią PZPWP 2030 (s. 19) na przestrzeni ostatnich 15 lat zauważalne jest znaczne zróżnicowanie przestrzenne sytuacji demograficznej, przy czym należy podkreślić wzrastającą liczbę gmin o rzeczywistym ubytku liczby ludności. Miasto Skórcz zostało zaliczone do grupy gmin regresji demograficznej lub braku większych zmian w ujemnym saldzie ludności.

Gęstość zaludnienia w Skórczu w 2022 roku wyniosła 952,9 os./km² i była to druga najwyższa wartość w powiecie starogardzkim, za Starogardem Gdańskim (1804,8 os./km²). Inne gminy charakteryzowały się zdecydowanie mniejszą gęstością – maksymalnie 109,9 os./km² (Czarna Woda).

Ryc. 27. Gęstość zaludnienia w powiecie starogardzkim w 2022 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

³¹ <https://gdansk.frdl.pl/inicjatywy/ranking-gmin-województwa-pomorskiego-2023> (dostęp: 25.04.2024 r.)

W 2022 r. w Mieście Skórcz zameldowanych było 3 458 osób, czyli o ok. 4% mniej niż w roku 2018. Spadek liczby ludności, czyli rezultat ujemnego przyrostu naturalnego (PN) i/lub ujemnego salda migracji (PM) jest charakterystyczny dla całej Polski (i ogółem państw rozwiniętych czy tzw. zachodnich społeczeństw)³². Potwierdzają to także dane dotyczące wszystkich gmin powiatu – jedynie w trzech z 10 w badanym okresie nastąpił wzrost liczby mieszkańców.

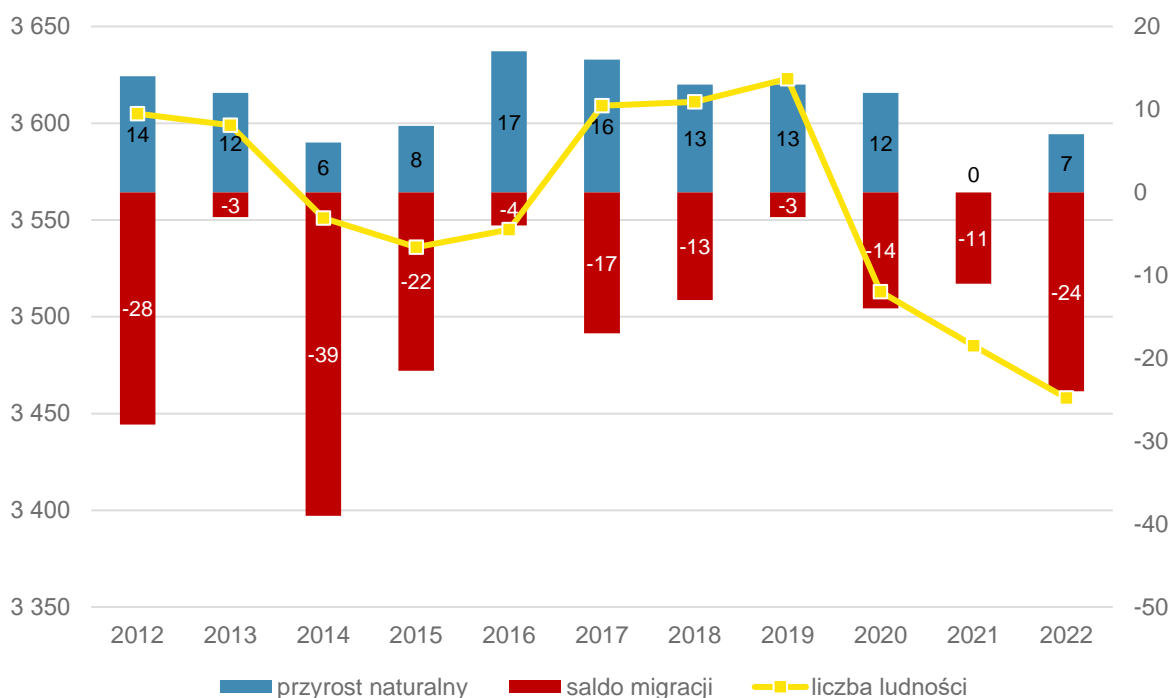
Tab. 15. Zmiany liczby ludności w powiecie starogardzkim w latach 2018-2022

JST	2018	2019	2020	2021	2022	udział w 2022 r.	średnia dynamika
powiat starogardzki	128 004	128 186	126 031	125 657	125 437	100%	99,5%
Czarna Woda	3 189	3 141	3 118	3 089	3 048	2%	98,9%
Skórcz (miasto)	3 611	3 623	3 513	3 485	3 458	3%	98,9%
Starogard Gdański (miasto)	47 776	47 671	46 496	45 991	45 626	36%	98,9%
Bobowo	3 183	3 202	3 112	3 127	3 179	3%	100,0%
Kaliska	5 400	5 401	5 332	5 331	5 320	4%	99,6%
Lubichowo	6 584	6 646	6 714	6 789	6 842	5%	101,0%
Osieczna	2 884	2 880	2 745	2 714	2 696	2%	98,3%
Osiek	2 386	2 376	2 276	2 269	2 257	2%	98,6%
Skarszewy	14 807	14 924	14 517	14 468	14 504	12%	99,5%
Skórcz	4 599	4 592	4 348	4 351	4 339	3%	98,6%
Smętowo Graniczne	5 249	5 185	4 939	4 890	4 840	4%	98,0%
Starogard Gdański	16 598	16 713	16 915	17 083	17 176	14%	100,9%
Zblewo	11 738	11 832	12 006	12 070	12 152	10%	100,9%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W przypadku depopulacji Skórcza kluczową rolę odgrywa względnie duże, ujemne saldo migracji. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców wartość ta wyniosła w 2022 r. - 6,89. Wysokiej liczby wyjazdów z Miasta nie równoważy nawet dodatni przyrost naturalny (2,01 w 2022 r.). Co ciekawe, średnie wartości dla powiatu starogardzkiego oraz województwa pomorskiego w 2022 r. były odwrotne niż dla Skórcza, tj. przyrost naturalny na tys. mieszkańców był ujemny (odpowiednio -1,76 i -1,89), a saldo migracji na tys. mieszkańców – dodatnie (0,16 i 1,66). Z kolei jeśli chodzi o poszczególne gminy powiatu, zaobserwowano zarówno dodatnie wartości obu wskaźników (np. Bobowo), ujemne (Czarna Woda), jak i ujemny PN wraz z dodatnim SM (np. Kaliska).

³² Patrz np. Wyszowska D., Wyszowski A. (2023) *Depopulacja i starzenie się ludności – konsekwencje dla finansów gmin w Polsce*. Studia BAS, 3 (75), s. 27: [https://orka.sejm.gov.pl/Wy-dBAS.nsf/0/48D9B6EB579DF460C1258A400044A5B7/\\$file/Wyszowska_Wyszowski%20Studia%20BAS%203%202023.pdf](https://orka.sejm.gov.pl/Wy-dBAS.nsf/0/48D9B6EB579DF460C1258A400044A5B7/$file/Wyszowska_Wyszowski%20Studia%20BAS%203%202023.pdf) (dostęp: 25.04.2024 r.)

Ryc. 28. Przyrost naturalny, saldo migracji i liczba ludności w latach 2012-2022 w Mieście Skórcz

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Tab. 16. Przyrost naturalny i saldo migracji na 1 tys. mieszkańców w Mieście Skórcz w 2022 r. na tle powiatu i województwa

JST	przyrost naturalny na 1000 mieszkańców		saldo migracji na 1000 mieszkańców	
	2022 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2018 r.	2022 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2018 r.
woj. pomorskie	-1,89	-0,91	1,66	-0,13
powiat starogardzki	-1,76	-1,00	0,16	0,32
Czarna Woda	-7,48	-1,48	-5,53	0,09
Skórcz (miasto)	2,01	-0,40	-6,89	-0,82
Starogard Gdański (miasto)	-4,58	-1,31	-2,93	0,46
Bobowo	2,85	0,01	11,73	2,31
Kaliska	-4,32	-1,73	1,13	0,24
Lubichowo	-0,88	-0,45	9,69	0,90
Osieczna	-2,58	-1,60	-1,47	-0,98
Osiek	-10,19	-2,03	5,32	1,64
Skarszewy	0,35	-0,91	0,07	0,98
Skórcz	-2,31	-1,01	-1,84	1,05
Smętowo Graniczne	-2,46	-0,47	-5,53	-0,81
Starogard Gdański	2,39	-0,91	3,44	-1,03
Zblewo	2,56	-0,43	4,38	0,35

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zmiany demograficzne w Polsce, w tym w Mieście Skórcz, dotyczą nie tylko liczby ludności, ale też jej struktury. W 2022 r. stosunek liczby ludności w wieku poprodukcyjnym do liczby ludności w wieku produkcyjnym (senioralne obciążenie demograficzne) wyniósł w Skórczu 23,5 i była to wartość o 4,8 większa niż w 2018 r. Na tej podstawie można stwierdzić, że społeczeństwo Miasta się starzeje. Stosunek liczby ludności w wieku 25-34 lat do liczby ludności ogółem (udział mieszkańców w wieku kreatywnym) wyniósł natomiast w 2022 r. 13,4 i była to wartość o ok. 2,5 mniejsza niż cztery lata wcześniej, co potwierdza wcześniejszą tezę. Analogiczne zmiany nastąpiły również w całym powiecie starogardzkim oraz województwie pomorskim, przy czym dynamika zjawiska w Skórczu była większa, co świadczy o szybciej postępującym starzeniu się społeczeństwa w Mieście. W efekcie tych procesów zmieniają się także wyzwania, jakie stoją przed jednostkami samorządu terytorialnego, a coraz ważniejszą kwestią powinno być zapewnienie odpowiedniej opieki zdrowotnej oraz miejsc i sposobów aktywności oraz wypoczynku osobom starszym. Należałoby też spróbować zachęcić ludzi młodszych do osiedlania się na terenie Skórcza lub co najmniej zmniejszyć ich odpływ.

Tab. 17. Wskaźniki demograficzne dla Miasta Skórcz w 2018 i 2022 roku na tle innych jednostek

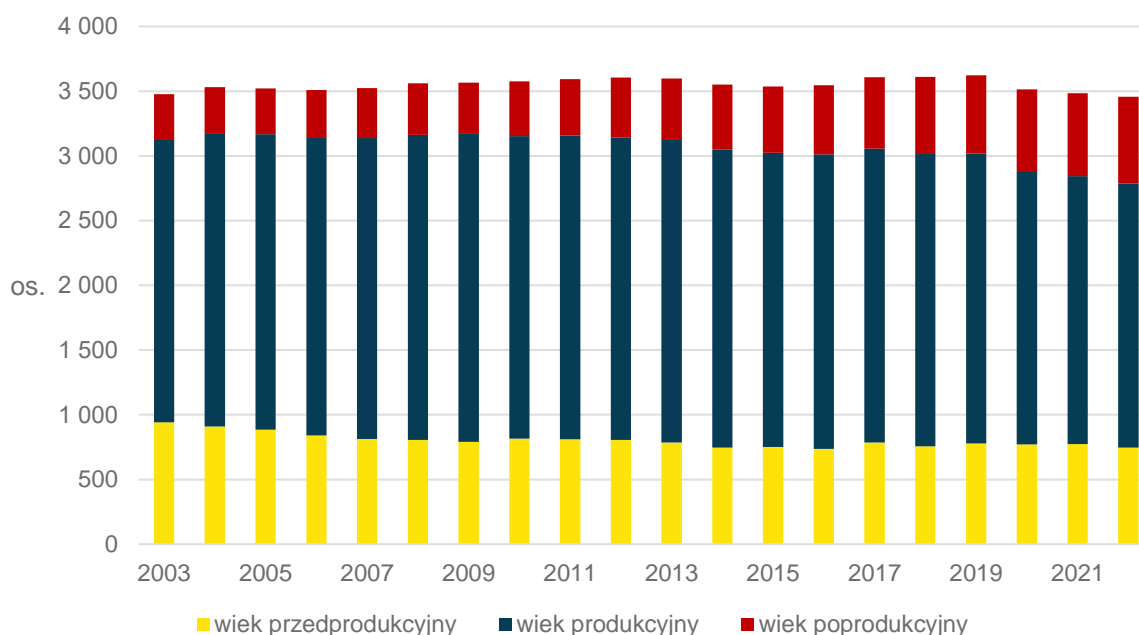
JST	mieszkańcy w wieku kreatywnym ¹ (%)			senioralne obciążenie demograficzne ² (%)		
	2018	2022	dynamika	2018	2022	dynamika
woj. pomorskie	15,03	13,71	91%	24,50	27,70	113%
powiat starogardzki	15,83	13,23	84%	20,90	24,90	119%
Skórcz (miasto)	15,95	13,42	84%	18,70	23,50	126%

¹ ludność w wieku 25-34 lat w stosunku do ludności ogółem

² ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Trzeba także zwrócić uwagę, że zmniejszanie się udziału liczby ludności w wieku produkcyjnym (63% w 2003 r. -> 59% w 2022 r.) i przedprodukcyjnym (27% -> 22%) przy jednoczesnym zwiększaniu się udziału liczby ludności w wieku poprodukcyjnym (10% -> 19%) może prowadzić do zmniejszania się dochodów podatkowych Miasta, co będzie negatywnie wpływać na możliwości jego rozwoju.

Ryc. 29. Struktura ludności w Mieście Skórcz w latach 2003-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

3.2. Kapitał społeczny

3.2.1. Przedszkola

Na terenie Skórcza nie ma żłobków ani klubów dziecięcych natomiast znajdują się tam dwa przedszkola: Miejskie Przedszkole oraz Niepubliczne Przedszkole Maluskowo. Pierwsze z nich w roku szkolnym 2023/24 świadczyło opiekę nad 159 dziećmi w średnio 23-osobowych grupach. Z kolei do drugiego uczęszczało 66 osób w średnio 16,5-osobowych grupach.

Tab. 18. Przedszkola na terenie Miasta Skórcz

Nazwa przedszkola/oddziału/punktu przedszkolnego	Liczba dzieci	Liczba grup	Średnia wielkość grupy	Godziny otwarcia
Miejskie Przedszkole	159	7	23	6.30-16.30
Niepubliczne Przedszkole Maluskowo	66	4	16,5	6.30-17.00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Skórczu.

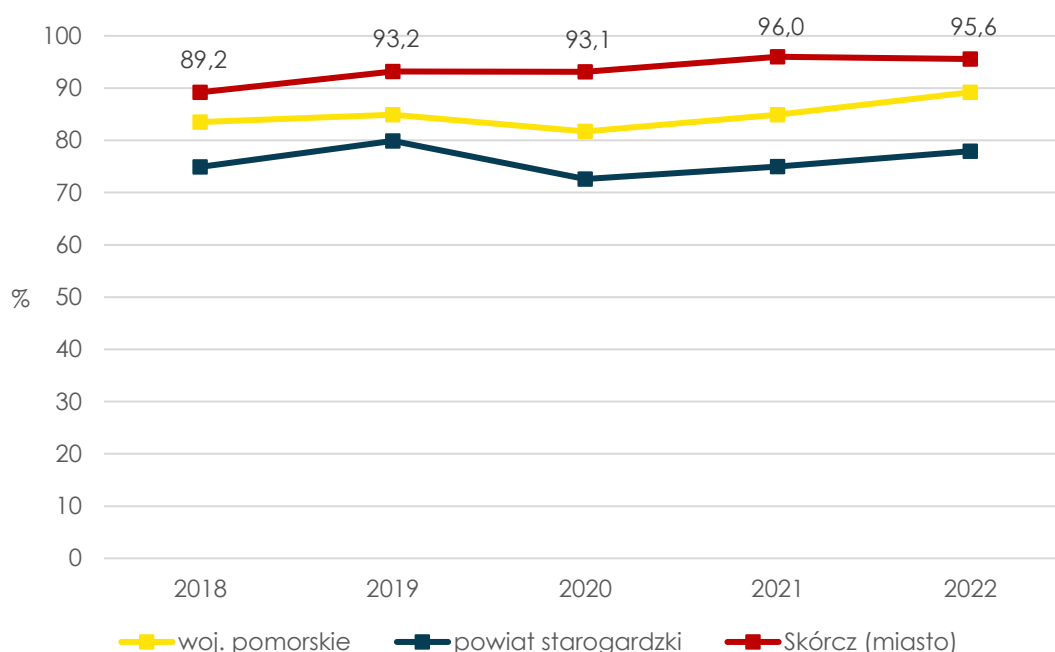
Miesięczny koszt utrzymania dziecka w przedszkolu gminnym w Mieście Skórcz w 2023 r. wyniósł ok. 830 zł, czyli znacznie mniej niż w latach 2021-2022. Wysokość miesięcznej dotacji na 1 dziecko w przedszkolu niepublicznym wyniosła z kolei w 2023 r. trochę ponad 620 zł, co również było zdecydowanie mniejszą kwotą niż w dwóch poprzedzających latach.

Tab. 19. Funkcjonowanie placówek przedszkolnych w Mieście Skórcz

	2019	2020	2021	2022	2023
Miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka w przedszkolu gminnym (zł)	949,65	830,33	893,21	1056,47	832,56
Wysokość miesięcznej dotacji na 1 dziecko w przedszkolu niepublicznym (zł)	712,24	622,75	669,91	792,35	624,42

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Skórczu.

Odsetek dzieci objętych opieką przedszkolną w ogóle dzieci w wieku 3-5 lat wyniósł w Skórczu w 2022 r. prawie 96%, czyli o ponad 6 p.p. więcej niż w roku 2018. Ogółem w powiecie oraz województwie ten udział był niższy w całym badanym okresie.

Ryc. 30. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w ogóle dzieci w wieku 3-5 lat w Mieście Skórcz w latach 2018-2022 na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

3.2.2. Szkoły

W Skórczu znajduje się jedna szkoła podstawowa, która jest częścią Zespołu Szkół Publicznych. W roku szkolnym 2023/24 uczęszczało do niej 329 uczniów, podzielonych na 16 klas.

Tab. 20. Charakterystyka Szkoły Podstawowej w Skórczu

Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia wielkość oddziału	Liczba etatów nauczycieli	Zmianowy system pracy
329	16	21	32,81	nie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Skórczu.

W szkole znajduje się 20 sal lekcyjnych, sala gimnastyczna, pracownia językowa, 13 projektorów oraz 63 komputery przeznaczone do użytku dla uczniów, którzy mają także możliwość korzystania z szafek.

Tab. 21. Stan bazy dydaktycznej w Szkole Podstawowej w Skórczu na terenie Miasta Skórcz

Liczba sal lekcyjnych	20
Stan obiektów sportowych/sal gimnastycznych	dobry
Pracownie językowe	tak
Klasy dwujęzyczne/sportowe/integracyjne	nie
Komputery do użytku uczniów	63
Projektory multimedialne	13
Kamery – monitoring szkolny (tak/nie)	tak
Szafki dla każdego ucznia	tak
Świetlice (godz. otwarcia)	7:00-9:00, 11:30-16:00
Parkingi dla kadry/rodziców	tak
Gabinet pielęgniarki/stomatologiczny	tak
Stypendia	tak

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Skórczu.

W latach 2019-2023 do szkoły w Skórczu wraz z klasami „0” (zerówkami) uczęszczało średnio ok. 374 uczniów. Z kolei uczniów mieszkających na terenie Miasta, którzy uczęszczają do szkół poza nim, było średnio ok. 10.

Tab. 22. Liczba uczniów zamieszkujących Miasto Skórcz, uczęszczająca do szkół na terenie Miasta i poza nim

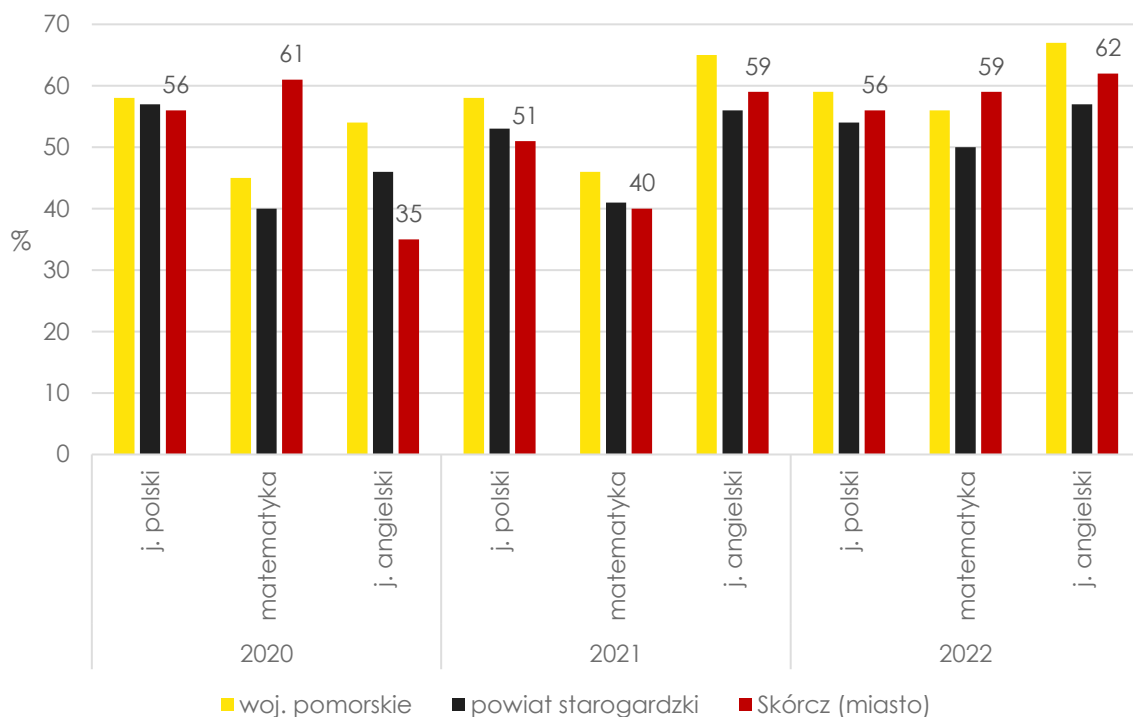
	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba uczniów uczęszczających do szkół na terenie gminy wraz z klasami "0"	365	377	389	372	369
Liczba uczniów z terenu gminy, uczęszczających do szkół na terenie innych gmin	15	9	14	8	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Skórczu.

Średnie wyniki egzaminów wykorzystuje się w próbach oceny jakości i efektywności nauczania w danej placówce oświatowej czy jednostce samorządu terytorialnego. Należy mieć jednak na uwadze, że te wyniki uwarunkowane są nie tylko czynnikami typowo szkolnymi, takimi jak kompetencje i zaangażowanie nauczycieli, metody i warunki nauczania, ale też indywidualnymi, związanymi z umiejętnościami uczniów i społecznymi, czyli m.in. wpływem środowiska rówieśniczego oraz rodzinnego³³. Stąd też wyciąganie wniosków na podstawie średnich % wyników szkolnych testów wydaje się dość ryzykowne. Nawet jednak odkładając na bok te rozważania, dzięki analizie średnich wyników egzaminu ósmoklasisty w Skórczu, w powiecie starogardzkim oraz województwie pomorskim w latach 2020-2022 trudno jest

³³ Dolata R., 2007, *Edukacyjna wartość dodana, czyli jak wykorzystywać wyniki egzaminów wewnętrznych do oceny efektywności nauczania*, Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, s. 1: http://www.kuratorium.bydgoszcz.uw.gov.pl/download/zal_00004194_01_01.pdf (dostęp: 25.04.2024 r.)

wskazać trendy lub części egzaminu, z których uczniowie kształczący się w Mieście osiągnęli średnio lepsze lub gorsze wyniki niż ci w powiecie/województwie. Zaobserwowano jednak coraz lepsze wyniki z j. angielskiego: 35% w 2020, 59% w 2021 i 62% w 2022 r., a także z wszystkich przedmiotów w 2022 r. względem powiatu.

Ryc. 31. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w Mieście Skórcz w latach 2020-2022 na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE w Gdańsku: <https://bip.oke.gda.pl/18203,28721/28721/> (dostęp: 18.04.2024 r.).

Wydatki Miasta Skórcz na oświatę i wychowanie w 2023 roku wyniosły ponad 14 mln zł. Jest to kwota prawie 2,5 razy większa od tej z 2018 r. Wydatki te corocznie (poza 2020 r.) rosły, na co wpływ miał m.in. znaczny wzrost wydatków majątkowych w latach 2021-2023. Wydatki te dotyczyły budowy przedszkola miejskiego w Skórczu i realizacji projektu „Nowa jakość edukacji przedszkolnej w mieście Skórcz” (2 magiczne ściany interaktywne, podłoga interaktywna, wyposażenie kuchni oraz zmywarka z wyparząką).

Kwoty otrzymywane przez Miasto w ramach subwencji oświatowej także rosły w czasie, przy czym nieproporcjonalnie do wzrostu wydatków. Stopień pokrycia wydatków przez subwencję w 2018 r. wyniósł ok. 63%, natomiast w latach 2022 i 2023 było to już zaledwie 37% i 33%.

Tab. 23. Wydatki w dziale oświata i wychowanie w Mieście Skórcz w latach 2018-2023 w zł

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
WYDATKI OGÓŁEM	5 724 667	6 180 965	6 078 168	7 273 799	11 961 769	14 145 900
Wydatki bieżące, w tym:	5 580 998	6 180 965	6 078 168	6 658 311	8 131 347	8 789 329
<i>Wynagrodzenia i pochodne</i>	4 072 640	4 248 940	4 390 160	4 768 341	5 259 790	6 063 425
<i>Pozostałe wydatki bieżące</i>	1 508 358	1 932 025	1 688 008	1 889 970	2 871 557	2 725 904
Wydatki majątkowe	143 669	0	0	615 488	3 830 422	5 356 571
SUBWENCJA OŚWIATOWA	3 623 326	3 917 761	3 876 035	4 170 907	4 449 677	4 683 392
Różnica między subwencją oświatową a wydatkami w dziale 801	2 101 341	2 263 204	2 202 133	3 102 892	7 512 092	9 462 508
Stopień pokrycia	63%	63%	64%	57%	37%	33%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Skórczu.

Uczniowie szkół w Skórczu osiągnęli w ostatnich latach następujące sukcesy:

1) sportowe:

- a) I miejsce w Powiatowych Igrzyskach Dzieci w Drużynowych Biegach Przetajowych,
- b) II miejsce w Powiatowych Igrzyskach Dzieci w Sztafetowych Biegach Przetajowych,
- c) III miejsce w Powiatowych Igrzyskach Dzieci w Dwa Ognie,
- d) II miejsce drużynowo w Powiatowych Igrzyskach Dzieci w Badmintonie,
- e) III miejsce w Drużynowych Powiatowych Igrzyskach Dzieci w Badmintonie,
- f) I miejsce w Powiatowych Igrzyskach Dzieci w Unihokeju,
- g) II miejsce w Półfinale Wojewódzkich Igrzysk Dzieci w Unihokeju,
- h) II miejsce w 1 Pucharze Polski w Karate WKW Dzieci i Młodzików w konkurencji Kumite chłopców U14-40 kg,
- i) II miejsce indywidualnie w Powiatowych Igrzyskach Młodzieży Szkolnej w LA – bieg na 2000 m,
- j) I miejsce w Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzików w Karate WKF- strefa A w kategorii 44 kg,
- k) II miejsce w X edycji Energa Grand Prix Tczew Karate WKF w kategorii Kumite Indywidualne – 50 kg,
- l) III miejsce w 9th Central Poland Open Grand Prix Karate w Pleszewie w kategorii Kumite Indywidualne – 12-13 lat – 45 kg,
- m) III miejsce w XVI International Karate Grand Prix w Bielsko-Białej w kategorii U12 – Kumite Male – 45 kg,
- n) II miejsce w konkurencji Kumite Indywidualne Młodziczek – 44 kg w Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzików w Karate WKF – STREFA A,
- o) II miejsce indywidualnie w Powiatowych Igrzyskach Młodzieży Szkolnej w LA – rzut dyskiem,
- p) VI miejsce indywidualnie – Wojewódzkie Igrzyska Młodzieży Szkolnej w LA – skok wzwyż,

- q) I miejsce indywidualnie – Powiatowe Igrzyska Młodzieży Szkolnej w LA – skok wzwyż,
 - r) III miejsce indywidualnie – Powiatowe Igrzyska Młodzieży Szkolnej w LA – skok w dal,
 - s) III miejsce w Powiatowych Igrzyskach Młodzieży Szkolnej w Unihokeju,
 - t) I miejsce w Powiatowych Igrzyskach Młodzieży Szkolnej w Drużynowym Badmintonie,
 - u) III miejsce w półfinałach Wojewódzkich Igrzysk Młodzieży Szkolnej w Drużynowym Badmintonie,
 - v) II miejsce w Powiatowych Igrzyskach Młodzieży Szkolnej w Sztafetowych Biegach Przetajowych;
- 2) naukowe:
- a) tytuły finalisty i finalistki Wojewódzkiego Konkursu Biblijnego im. Sługi Bożego kard. Augusta Hlonda,
 - b) III miejsce w Finale XIV Festiwalu Twórczości Kociewskiej im. Romana Landowskiego,
 - c) Nagroda specjalna w Finale XIV Festiwalu Twórczości Kociewskiej im. Romana Landowskiego,
 - d) II miejsce w Finale 40 Edycji Konkursu „Recytujemy Prozę i Poezję Kociewską” im. Antoniego Górskiego,
 - e) I miejsce w Rejonowym Konkursie Prozy i Poezji Polskiej,
 - f) II miejsce w Eliminacjach Rejonowych 40. Edycji Konkursu „Recytujemy Prozę i Poezję Kociewską” im. Antoniego Górskiego,
 - g) II miejsce drużynowo w Powiatowym Turnieju BRD;
- 3) artystyczne:
- a) Laureatka XXXI Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego na Kociewską Kartkę o Tematyce Bożonarodzeniowej,
 - b) III miejsce w XXXI Kociewskim Konkursie Plastycznym na najciekawszą Szopkę Bożonarodzeniową,
 - c) I miejsce w kategorii klas IV-VI w XXII Konkursie Plastycznym dla Szkół Podstawowych pt. „Ilustracja do utworu Marii Konopnickiej”.

W Skórczu zlokalizowany jest także Zespół Szkół Ponadpodstawowych im. Włodzimierza Mykietyna w Skórczu, przy czym organem prowadzącym placówkę jest powiat starogardzki. ZSP tworzą technikum, branżowa szkoła I stopnia oraz liceum ogólnokształcące dla dorosłych, a jednym z możliwych kierunków kształcenia jest technik logistik i ekonomista o profilu wojskowym.

3.2.3. Kultura i sport

W celu określenia zasadniczych kierunków działań w celu zachowania dziedzictwa kulturowego Skórcza w 2016 r. uchwalono *Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Skórcz na lata 2016-2019*³⁴.

³⁴ https://skorcz.biuletyn.net/fls/bip_pliki/2017_11/BIPOLD005187/5187.pdf (dostęp: 29.04.2024 r.)

W latach 2018-2023 wydatki zaklasyfikowane jako *Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego* oraz *Kultura fizyczna i sport* (działy 921 i 926 klasyfikacji budżetowej³⁵) stanowiły średnio ok. 3% wydatków Miasta ogółem.

Podmiotami realizującymi zadania w zakresie kultury i sportu w Skórczu są Miejski Ośrodek Kultury (ul. 27 Stycznia 4) oraz Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna (ul. Sobieskiego 7), które zajmują się przede wszystkim organizacją i przeprowadzaniem zajęć kulturalnych dla mieszkańców. Miejszem wyróżniającym Miasto Skórcz w aspekcie kulturowym jest Izba Regionalna (ul. Hallera 1), otwarta 6 października 2021 r., w której można zapoznać się z historią i tradycjami regionu Kociewia.

Istotnym elementem infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej jest też Park Miejski (ul. Parkowa), oddany do użytku w 2013 r. Powierzchnia terenów zieleni na jego obszarze wynosi ponad 11 tys. m².

W Skórczu znajdują się ponadto następujące elementy infrastruktury sportowej:

- Stadion Miejski (ul. Leśna) – znajdują się tam: boisko trawiaste do piłki nożnej z systemem automatycznego nawadniania, tartanowe skocznie do skoku wzwyż, w dal, oraz o tyczce, rzutnie do rzutu młotem, dyskiem i pchnięcia kulą oraz budynek wielofunkcyjny z zapleczem szatniowo-sanitarnym,
- boisko wielofunkcyjne i sala sportowa przy ul. 27 Stycznia,
- trzy siłownie zewnętrzne (ul. Parkowa, ul. Ogrodowa, ul. Cisowa),
- boisko do siatkówki plażowej (Park Miejski),
- 2 boiska do koszykówki streetball (ul. Cisowa i Park Miejski),
- zestaw do StreetWorkout (Park Miejski).

W Skórczu organizuje się m.in. następujące wydarzenia kulturalne/sportowe: Festyn z okazji Urodzin Miasta z Biegiem Urodzinowym, Złot Motocyklowy "U Czapl", Bieg Czterech Jezior, Wyścig Rowerowy MTB "Lisim Tropem", Bieg Żołnierzy Wyklętych, Bieg Jurka, Jarmark Bożonarodzeniowy oraz Wystawy Grupy Twórczej Kreska. Ponadto w dniu 11 listopada każdego roku na Rynku Maślanym ma miejsce zaprzysiężenie uczniów z oddziału przygotowania wojskowego technikum ekonomicznego i logistycznego (Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Skórczu).

Co więcej, Skórcz jest członkiem Lokalnej Organizacji Turystycznej „Kociewie”, która zajmuje się przede wszystkim działaniami promocyjnymi zw. z turystyką. LOT współpracowała z Miastem m.in. przy organizacji Święta Kociewia na Jarmarku św. Dominika w Gdańsku oraz tworzeniu wspólnych publikacji, map itp.

³⁵ Klasyfikacja zgodna z treścią rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513): <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20220000513/O/D20220513.pdf> (dostęp: 25.04.2024 r.)

3.2.4. Bezpieczeństwo publiczne

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. 1990 Nr 16 poz. 95 z późn. zm.), utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrona przeciwpożarowa i przeciwpowodziowa należy do zadań własnych gminy.

Na terenie Skórcza znajduje się jeden Posterunek Policji (ul. Nowy Świat), w którym w 2023 roku zatrudnionych było 11 funkcjonariuszy, oraz jedna jednostka ochotniczej straży pożarnej (ul. Hallera), włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Przedstawiciele obu służb, poza swoimi standardowymi zadaniami, zajmują się również zabezpieczaniem większych wydarzeń organizowanych w Mieście, takich jak biegi i festyny.

Na terenie Skórcza w 2023 r. znajdowało się 16 punktów monitoringu wizyjnego, stanowiących część systemu utrzymania porządku publicznego i bezpieczeństwa mieszkańców. Najczęściej występującymi przestępstwami w Mieście w ostatnich latach były: kradzieże (w tym z włamaniami), niszczenie mienia oraz prowadzenie pojazdów samochodowych pod wpływem alkoholu.

3.2.5. Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne Miasta

W Skórczu obowiązuje *Roczny Program Współpracy Gminy Miejskiej Skórcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2024 rok*³⁶, którego głównym celem jest „zaspokojenie potrzeb mieszkańców Gminy, wzmocnienie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, budowanie partnerstwa oraz wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji ważnych celów społecznych”. Na realizację zadań publicznych objętych tym programem zaplanowano przeznaczyć 50 000 zł.

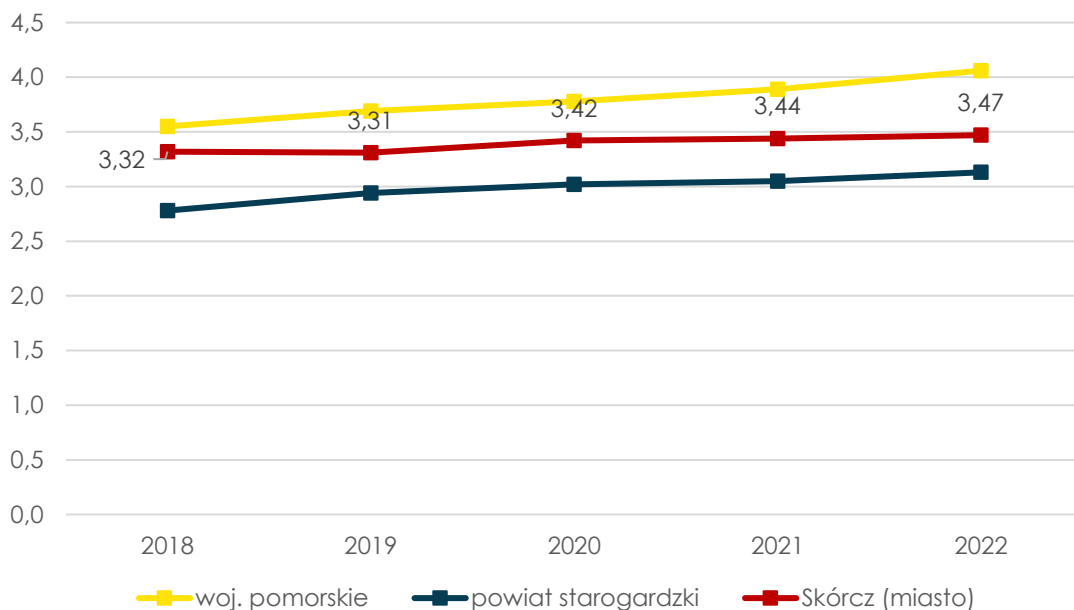
W 2022 roku w Skórczu swoją siedzibę miało 3,47 fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców. Względem 2018 roku (3,32) zaobserwowano niewielki wzrost. W całym analizowanym okresie powiat starogardzki charakteryzował się niższymi wartościami tego wskaźnika, z kolei województwo pomorskie – większymi.

Stowarzyszeniami działającymi obecnie w Skórczu są:

- Rodzinny Ogród Działkowy „Fortuna”,
- Towarzystwo Przyjaciół Skórcza i Ziemi Kociewskiej,
- Aktywni Kociewiaczy (popularyzacja aktywności fizycznej),
- Lekkoatletyczny Ludowy Klub Sportowy Ziemi Kociewskiej,
- Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów, Koło Miejskie w Skórczu,
- Polski Związek Wędkarski, Okręg Gdański, Koło Nr 74 w Skórczu,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej Caritas,
- Klub Piłkarski Pomorzanka,
- Koło Łowieckie „Łoś”,

³⁶ https://skorczy.biuletyn.net/fls/bip_pliki/2023_10/BIPF609002CF09EB3Z/u325.pdf (dostęp: 29.04.2024 r.)

- TEAM MX Skórcz (MTB oraz kolarstwo szosowe),
- Kociewskie Stowarzyszenie Abstynentów w Skórczu,

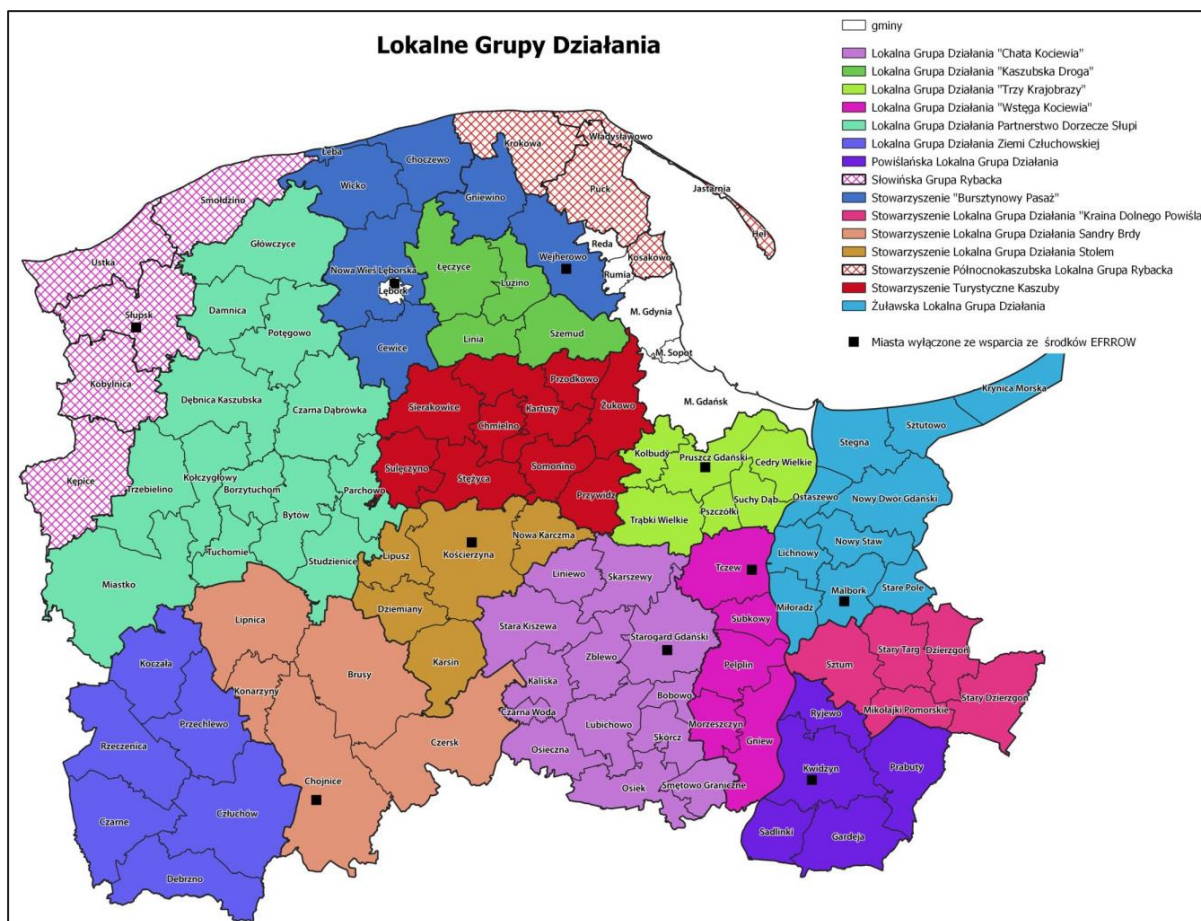
Ryc. 32. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 tys. mieszkańców w Mieście Skórcz na tle porównywanych jednostek

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Stowarzyszeniem, którego siedziba nie znajduje się w Skórczu, jednak którego działalność wpływa na kształtowanie rozwoju Miasta, głównie w aspekcie pozyskiwania środków finansowych z Unii Europejskiej, jest Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” (LGD). Obszarem działania LGD jest obecnie 14 gmin: 12 gmin powiatu starogardzkiego (bez m. Starogard Gdański), w tym Miasto Skórcz, oraz 2 gminy powiatu kościerskiego. Głównymi celami Stowarzyszenia są: podejmowanie działań na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, budowanie partnerstwa i dialogu na rzecz zrównoważonego rozwoju wsi oraz aktywizowanie społeczności lokalnych oraz integrowanie środowisk samorządu terytorialnego, gospodarczego, zawodowego oraz innych instytucji zainteresowanych zrównoważonym rozwojem wsi³⁷. W 2023 r. „Chata Kociewia” opublikowała *Lokalną Strategię Rozwoju na lata 2021 – 2027 dla obszaru gmin: Bobowo, Czarna Woda, Kaliska, Liniewo, Lubichowo, Osieczna, Osiek, Skórcz, Skórcz miasto, Skarszewy, Smętowo Gr., Stara Kiszewa, Starogard Gd., Zblewo*³⁸.

³⁷ <https://chatakociewia.pl/statut/> (dostęp: 29.04.2024 r.)

³⁸ <https://chatakociewia.pl/wp-content/uploads/2023/09/LSR-OSTATECZNA.pdf> (dostęp: 29.04.2024 r.)

Ryc. 33. Zasięg działalności poszczególnych Lokalnych Grup Działania w województwie pomorskim

Źródło: https://wstega-kociewia.pl/wp-content/uploads/2023/12/mapa_LGD-1536x1086.jpg (dostęp: 29.04.2024 r.)

3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Za ochronę zdrowia odpowiadają w Mieście następujące podmioty:

- przychodnia lekarska Pelplińskie Centrum Zdrowia (ul. Główna),
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „PULS” (ul. Dworcowa),
- apteka „Pod Orłem” (ul. Sobieskiego),
- apteka „Panaceum” (ul. Główna),
- gabinet stomatologiczny (ul. Starogardzka),
- gabinet stomatologiczny (ul. Wybickiego).

W Skórczu nie znajduje się żaden szpital – najbliższy zlokalizowany jest w odległości ponad 20 km w Starogardzie Gdańskim (Kociewskie Centrum Zdrowia).

W Skórczu obowiązują:

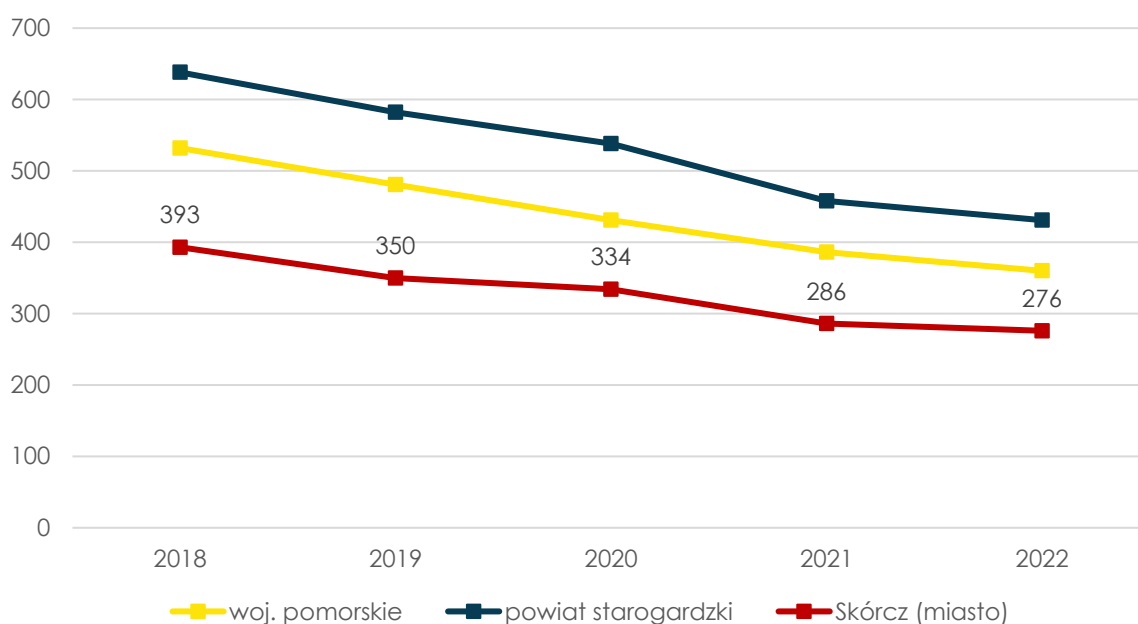
- *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Skórcz na lata 2022-2028*³⁹,

³⁹ https://skorz.biuletyn.net/fls/bip_pliki/2022_03/BIPF5DAF68B5F8873Z/224.pdf (dostęp: 29.04.2024 r.)

- *Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025*⁴⁰,
- *Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Skórcz na lata 2022-2024*⁴¹,
- *Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Miejskiej Skórcz na lata 2024-2030.*

W Mieście znajduje się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (ul. Główna), wspierający potrzebujących przede wszystkim poprzez pracę socjalną, świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, dodatki mieszkaniowe oraz inną pomoc materialną.

W 2022 r. w Skórczu w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców było 276 beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej. Od 2018 r. obserwowano coroczny spadek tej wartości, zarówno w Mieście, jak i powiecie oraz województwie. Wartości dla jednostek wyższego rzędu każdorazowo były jednak znacznie wyższe niż w przypadku Skórcza.

Ryc. 34. Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Mieście Skórcz na tle powiatu i województwa w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w formie prac społecznie użytecznych wyglądała z kolei w ostatnich latach następująco: 2019 – 1, 2020 – 9, 2021 – 8, 2022 – 3, 2023 – 5.

Tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych mieszkańców gminy miejskiej zgodnie z ustawą o ochronie praw lokatorów należy do podstawowych

⁴⁰ https://skorcz.biuletyn.net/fls/bip_pliki/2022_03/BIPF5DAF68579FF43Z/223.pdf (dostęp: 29.04.2024 r.)

⁴¹ https://skorcz.biuletyn.net/fls/bip_pliki/2021_12/BIPF5D2A130A29CB5Z/208.pdf (dostęp: 29.04.2024 r.)

zadań własnych gminy. Na tej podstawie w Skórczu realizuje się *Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miejskiej Skórcz na lata 2021-2025*⁴².

W 2023 r. Miasto dysponowało 61 mieszkaniami komunalnymi. W 2019 roku było ich 74 i liczba ta sukcesywnie malała (2020 – 71, 2021 – 65, 2022 – 63). Miasto Skórcz prowadzi najem tych lokali na zasadach określonych w uchwale nr XXXVI/174/2021 Rady Miejskiej w Skórczu z dnia 22 czerwca 2021 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miejskiej Skórcz⁴³.

Przy ul. Spacerowej swoją siedzibę ma ponadto Towarzystwo Budownictwa Społecznego w Skórczu, które na moment sporządzania niniejszego dokumentu dysponowało trzema budynkami mieszkalnymi wielorodzinnymi (53 lokale).

⁴² https://skorcz.biuletyn.net/fls/bip_pliki/2021_05/BIPF5C360877F2972Z/164.pdf (dostęp: 26.04.2024 r.)

⁴³ https://skorcz.biuletyn.net/fls/bip_pliki/2021_07/BIPF5C65C67D9957Z/u174.pdf (dostęp: 25.04.2024 r.)

Spis rycin

Ryc. 1. Podział respondentów ze względu na płeć	13
Ryc. 2. Podział respondentów ze względu na wiek Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego.	14
Ryc. 3. Podział respondentów ze względu na zatrudnienie Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego.	14
Ryc. 4. Poziom rozwoju poszczególnych obszarów według ankietowanych.....	15
Ryc. 5. Priorytety rozwoju Miasta Skórcz do 2030 roku według ankietowanych	19
Ryc. 6. Główne priorytety rozwoju Gminy Miejskiej Skórcz według ankietowanych	20
Ryc. 7. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta Skórcz Źródło: opracowanie własne	42
Ryc. 8. Wymiar terytorialny polityki regionalnej.....	55
Ryc. 9. Położenie Miasta Skórcz na tle sąsiadujących jednostek podziału administracyjnego	67
Ryc. 10. Przebieg dróg w Mieście Skórcz wg kategorii.....	68
Ryc. 11. Struktura funkcjonalno-przestrzenna Miasta Skórcz.....	71
Ryc. 12. Rozmieszczenie terenów Skórcza objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego	72
Ryc. 13. Jednostki urbanistyczne Miasta Skórcz wg Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Skórcz na lata 2018-2023	74
Ryc. 14. Obszar rewitalizacji Miasta Skórcz	76
Ryc. 15. Formy ochrony przyrody na terenie Miasta Skórcz.....	78
Ryc. 16. Porównanie liczby podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON w latach 2018-2022 działających na terenie Miasta Skórcz.....	82
Ryc. 17. Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Mieście Skórcz na tle powiatu i województwa.....	82
Ryc. 18. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2018-2022 w Mieście Skórcz na tle powiatu i województwa.....	83
Ryc. 19. Przeciętne wynagrodzenie brutto w powiecie starogardzkim na tle województwa pomorskiego i Polski w latach 2018-2022	85
Ryc. 20. Średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym wg jego siedziby w województwie pomorskim w 2020 r.....	86
Ryc. 21. Udział korzystających z instalacji sieciowych w Mieście Skórcz w 2022 roku na tle powiatu i województwa	88
Ryc. 22. Dochody ogółem na 1 mieszkańca w Mieście Skórcz na tle powiatu i województwa w latach 2018-2022	93
Ryc. 23. Wykonanie budżetu Miasta Skórcz w latach 2018-2023.....	94
Ryc. 24. Struktura dochodów Miasta Skórcz w latach 2018-2023	95
Ryc. 25. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Mieście Skórcz na tle powiatu i województwa w latach 2018-2022.....	98
Ryc. 26. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Miasta Skórcz na lata 2024-2033.....	100
Ryc. 27. Gęstość zaludnienia w powiecie starogardzkim w 2022 roku.....	101
Ryc. 28. Przyrost naturalny, saldo migracji i liczba ludności w latach 2012-2022 w Mieście Skórcz	103
Ryc. 29. Struktura ludności w Mieście Skórcz w latach 2003-2022.....	105

Ryc. 30. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w ogóle dzieci w wieku 3-5 lat w Mieście Skórcz w latach 2018-2022 na tle powiatu i województwa	106
Ryc. 31. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w Mieście Skórcz w latach 2020-2022 na tle powiatu i województwa	108
Ryc. 32. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 tys. mieszkańców w Mieście Skórcz na tle porównywanych jednostek.....	113
Ryc. 33. Zasięg działalności poszczególnych Lokalnych Grup Działania w województwie pomorskim ..	114
Ryc. 34. Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Mieście Skórcz na tle powiatu i województwa w latach 2018-2022.....	115

Spis tabel

Tab. 1. Poszczególne średnie oceny dla obszarów działalności Gminy Miejskiej Skórcz według ankietowanych	16
Tab. 3. Spójność kierunków Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Skórcz z kierunkami zawartymi w PZPWP 2030	44
Tab. 2. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Mieście Skórcz.....	46
Tab. 4. Spójność wynikająca z celów Strategii Województwa Pomorskiego 2030 z celami Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Skórcz do roku 2030	54
Tab. 5. Prognozowane środki budżetowe w okresie realizacji Strategii.....	62
Tab. 6. Ruch budowlany w Mieście Skórcz w latach 2018-2022.....	73
Tab. 7. Zmiany liczby podmiotów zarejestrowanych w REGON w powiecie starogardzkim w latach 2018-2022	80
Tab. 8. Podmioty działające na terenie Miasta Skórcz w 2022 r. według sekcji PKD	80
Tab. 9. Struktura bezrobotnych w powiecie starogardzkim (stan na koniec 2023 roku)	84
Tab. 10. Stan gospodarki odpadami w Mieście Skórcz w latach 2019-23	92
Tab. 11. Dochody podatkowe Miasta Skórcz w latach 2018-2023	95
Tab. 12. Wydatki Miasta Skórcz w latach 2018-2023 wg działów klasyfikacji budżetowej (zł)	96
Tab. 13. Projekty dofinansowane z Funduszy Europejskich w latach 2014-2020	98
Tab. 14. Inwestycje realizowane w Mieście Skórcz przy dofinansowaniach z Rządowego Funduszu Polski Ład.....	99
Tab. 15. Zmiany liczby ludności w powiecie starogardzkim w latach 2018-2022	102
Tab. 16. Przyrost naturalny i saldo migracji na 1 tys. mieszkańców w Mieście Skórcz w 2022 r. na tle powiatu i województwa	103
Tab. 17. Wskaźniki demograficzne dla Miasta Skórcz w 2018 i 2022 roku na tle innych jednostek	104
Tab. 18. Przedszkola na terenie Miasta Skórcz	105
Tab. 19. Funkcjonowanie placówek przedszkolnych w Mieście Skórcz	106
Tab. 20. Charakterystyka Szkoły Podstawowej w Skórczu	106
Tab. 21. Stan bazy dydaktycznej w Szkole Podstawowej w Skórczu na terenie Miasta Skórcz	107
Tab. 22. Liczba uczniów zamieszkujących Miasto Skórcz, uczęszczająca do szkół na terenie Miasta i poza nim	107
Tab. 23. Wydatki w dziale oświata i wychowanie w Mieście Skórcz w latach 2018-2023 w zł	109

Załącznik 2: Wzór ankiety

ANKIETA

Strategia Rozwoju Gminy Miejskiej Skórcz do 2030 roku

Szanowni Państwo,

W związku z podjęciem prac nad przygotowaniem Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Skórcz do 2030 roku, zwracamy się z prośbą o wypełnienie ankiety. Ankieta jest anonimowa.

Dziękujemy Państwu za udział w zbieraniu danych, Państwa opinia i uwagi pomogą zaplanować działania, niezbędne do rozwoju naszego Miasta!

Część I

Proszę o wpisanie znaku X w odpowiednie pola poniższej tabeli. W przyjętej skali 1 oznacza najniższą, natomiast 5 najwyższą ocenę, *nie dotyczy/nie mam zdania* nie jest zaliczane do średniej.

OBSZAR: SPOŁECZEŃSTWO						
Jak oceniasz:	Nie dotyczy/ nie mam zdania	1	2	3	4	5
aktywność mieszkańców na rzecz Miasta (np. wolontariat, partycypacja, inicjatywy oddolne)?						
skuteczność działania pomocy społecznej?						
dostęp do podstawowej opieki medycznej?						
dostęp do specjalistycznej opieki medycznej?						
dostęp do żłobków/klubów malucha?						
jakość opieki żłobkowej?						
wsparcie osób starszych (np. DPS, Klub Seniora)?						
wsparcie osób niesamodzielnych (m.in. opieka wytchnieniowa, usługi opiekuńcze, asystent rodziny)?						
zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Miejski w Skórczu?						
bezpieczeństwo publiczne?						
dostępność budynków administracji publicznej?						

OBSZAR: GOSPODARKA

Jak oceniasz:	Nie dotyczy/ nie mam zdania	1	2	3	4	5
atrakcyjność inwestycyjną?						
możliwość uzyskania zatrudnienia?						
możliwości zawodowe dla osób z wyższym wykształceniem?						
warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej?						
funkcjonowanie transportu zbiorowego?						
połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami?						
dostępność usług (np. poczta, bank, fryzjer, sklepy spożywcze)?						
perspektywy rozwojowe działalności rolniczej?						
konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym?						

OBSZAR: ŚRODOWISKO I PRZESTRZEŃ

Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
estetykę (czystość na obszarach publicznych)?						
jakość powietrza?						
oferę w działaniach wspierających ochronę środowiska np. dofinansowania do wymiany źródeł ciepła?						
czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających?						
dostępność terenów zieleni (parków skwerów, zieleńców, zadrzewień ulicznych, lasów)?						
czystość terenów zieleni (parków skwerów, zieleńców, zadrzewień ulicznych, lasów)?						
świadomość ekologiczną mieszkańców?						
system odbioru odpadów?						

efektywność zagospodarowania przestrzeni (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)?						
walory środowiska przyrodniczego?						
rozwój odnawialnych źródeł energii?						

OBSZAR: INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
stan dróg?						
małą infrastrukturę drogową (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp.)?						
bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych?						
jakość sieci wodociągowej?						
jakość sieci kanalizacyjnej?						
jakość sieci gazowej?						
dostęp do szerokopasmowego Internetu?						

OBSZAR: TURYSTYKA I REKREACJA

Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
atrakcyjność turystyczną?						
poziom bazy sportowo-rekreacyjnej?						
poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej (m.in. szlaki turystyczne, miejsca noclegowe)?						
poziom bazy gastronomicznej?						
wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych?						
system ścieżek rowerowych (połączenia, ciągłość, możliwości traktowania ich jako alternatywę dla transportu samochodowego)?						
jakość istniejących ścieżek pieszo-rowerowych?						
oferę spędzania wolnego czasu dla dzieci?						

oferę spędzania wolnego czasu dla młodzieży?						
oferę spędzania wolnego czasu dla dorosłych?						
oferę spędzania wolnego czasu dla seniorów?						
działania promocyjne władz, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów?						

OBSZAR: EDUKACJA I KULTURY

Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
dostęp do edukacji przedszkolnej?						
jakość edukacji przedszkolnej?						
jakość infrastruktury przedszkolnej?						
dostęp do edukacji w szkołach podstawowych?						
jakość edukacji w szkołach podstawowych?						
jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?						
dostęp do edukacji w szkołach ponadpodstawowych (w tym dojazd)?						
jakość edukacji w szkołach ponadpodstawowych?						
jakość infrastruktury w szkołach ponadpodstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?						
wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach?						
wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach?						
dodatkową ofertę (kółka zainteresowań, klasy sportowe, dodatkowe zajęcia itp.) w szkołach?						
organizację dowozu dzieci do szkół?						
jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych?						
dostęp do obiektów kulturalnych? (godziny i dni otwarcia, itp.)?						

Część II:

1. Proszę o zaznaczenie 5 aspektów, które są najistotniejsze do poprawy w Mieście w ciągu najbliższych lat:

- poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg)
- poprawa funkcjonowania transportu zbiorowego
- rozbudowa ciągów pieszo-rowerowych
- rozbudowa oświetlenia ulicznego
- rozwój infrastruktury rekreacyjno-sportowej
- rozwój infrastruktury kulturalnej
- rozwój terenów zieleni (parki, skwery, zieleńce, zadrzewienia uliczne)
- renowacja zabytków
- poprawa jakości obsługi mieszkańców i komunikacji z mieszkańcami
- budowa i modernizacja sieci wodociągowej
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków
- rozwój sieci gazowej
- rozwój przedsiębiorczości - ułatwienie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej (w tym: ulgi)
- poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami
- zwiększenie dostępu do Internetu
- wsparcie dla budowy instalacji pozyskujących energię odnawialną ze słońca, wiatru, biomasy
- zwiększenie/stworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3
- stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi
- poprawa dostępu do usług medycznych
- zmniejszenie bezrobocia
- zwiększenie działań promocyjnych Miasta
- inwestycje w rozwój turystyki
- podniesienie poziomu nauczania w szkołach podstawowych
- zwiększenie dostępności przedszkoli
- zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży
- poprawa bezpieczeństwa publicznego

- rozwój oferty kulturalnej i sportowej (impres, wydarzeń sportowych)
- aktywizacja osób starszych
- inne (jakie?)

Część III:

1. Proszę wymienić kluczowe elementy, z których Miasto może być dumne (maksymalnie 3):

2. Proszę podać, co mogłoby stać się wizytówką Miasta?

3. W poniższym pytaniu do podziału jest łącznie 100 pkt. Proszę o przydzielenie punktów do poszczególnych profili rozwoju, na których Miasto według Państwa powinno się skupić do 2030 roku (suma przyznanych punktów w pięciu kategoriach powinna wynosić 100 pkt)

Miasto turystyczne		pkt
Miasto produkcyjno-przemysłowe		pkt
Miasto prospołeczne		pkt
Miasto sypialnia		pkt

Metryczka

Płeć:

- kobieta
- mężczyzna

- 46-55 lat
- 56-65 lat
- powyżej 65 lat

Zatrudnienie:

Wiek:

- poniżej 18 lat
- 18-25 lat
- 26-35 lat
- 36-45 lat

- uczeń/student
- rolnik
- przedsiębiorca
- osoba pracująca
- bezrobotna

- emeryt / rencista
- inne (jakie?)
.....

Zamieszkanie:

- jestem mieszkańcem Miasta
- nie jestem mieszkańcem Miasta

Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
Racjonalnie zagospodarowana przestrzeń	Przyjęcie Planu Ogólnego dla Miasta Skórcz stanowiącego podstawę pod zagospodarowanie przestrzeni gminy z poszanowaniem ładu przestrzennego i zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju;				
	Dążenie do jak najwyższego pokrycia powierzchni gminy planami przestrzennymi; przyjęcie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;				
	Prowadzenie działań konserwatorskich i restauratorskich na zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków;				
	Modernizacja i rozbudowa obiektów użyteczności publicznej i budynków wielorodzinnych z przystosowaniem dla osób ze szczególnymi potrzebami;				
	Zwiększenie dostępności przestrzennej i możliwości przemieszczenia nie poprzez optymalizację transportu zbiorowego, rozwój zrównoważonych środków transportu, np. rowerów miejskich oraz węzłów komunikacyjnych;				
Infrastruktura podnosząca bezpieczeństwo mieszkańców	Rozbudowa oraz modernizacja sieci dróg lokalnych uzupełnionych o infrastrukturę pieszą i rowerową, odpowiednie oświetlenie i oznakowanie, bezpieczne przejścia dla pieszych i skrzyżowania;				
	Współpraca z Zarządem Dróg Wojewódzkich w zakresie dróg i wojewódzkich j przebiegających przez teren Miasta;				
	Rozbudowa oraz modernizacja infrastruktury sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i deszczowej oraz urządzeń obsługujących te sieci;				
	Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty sieci rowów melioracyjnych i innych urządzeń wodnych;				
	Współpraca z dostawcami gazu w zakresie rozwoju sieci gazowej na terenie Miasta;				
Rozbudowa sieci ciepłowniczej					

Adaptacja do zmian klimatu	Rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie Miasta i promocja ich wykorzystania wśród mieszkańców oraz zapewnienie – w dokumentach planistycznych – terenów pod lokalizację OZE;				
	Wdrażanie programów wspomagających wymianę źródeł ciepła na bardziej ekologiczne przez mieszkańców Miasta oraz wsparcie mieszkańców w usuwaniu azbestu;				
	Podjęcie działań i przeprowadzenie akcji edukacyjnych na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców Miasta;				
	Zachowanie obszarów chronionych oraz miejsc posiadających szczególne walory środowiskowe;				
	Zapewnienie wszystkim mieszkańcom Miasta edukacji w zakresie gospodarki odpadami, w tym segregacji odpadów;				
	Rozwój systemu segregacji odpadów na rzecz podniesienia poziomów segregacji i recyklingu oraz likwidacja dzikich wysypisk odpadów;				
	Retencjonowanie wód opadowych poprzez rozwój błękitno-zielonej infrastruktury oraz promowanie i wspieranie takich rozwiązań wśród mieszkańców;				
	Wprowadzenie większej ilości terenów zielonych, np. parków kieszonkowych, skwerów, mini parków;				
	Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej;				
	Opracowanie Programu Zaopatrzenia w Ciepło, Energię Elektryczną i Paliwa Stałe				

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
Atrakcyjne miejsce do działalności gospodarczej	Wyznaczenie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych;				
	Wspieranie nowych i istniejących przedsiębiorców, w tym poprzez stosowanie preferencyjnych zasad prowadzenia działalności gospodarczej, np. stosowanie ulg podatkowych;				
	Pozyskiwanie nowych inwestorów i przedsiębiorców dzięki stworzeniu atrakcyjnej oferty inwestycyjnej i zapewnieniu odpowiedniej infrastruktury;				
	Rozwój współpracy międzynarodowej wśród przedsiębiorców;				
	Kształtowanie świadomości obywatelskiej o znaczeniu zrównoważonego rolnictwa i gospodarki rolno-spożywczej;				
	Wspieranie wysoko efektywnego i nowoczesnego (ekologicznego) rolnictwa;				
	Wspieranie rozwoju pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych;				
Podniesiona rozpoznawalność Miasta w oparciu o rozwój funkcji turystycznej	Opracowanie strategii promocji Miasta;				
	Współpraca z Warsztatami Terapii Zajęciowej w Skórczu z pracownią turystyczno-rekreacyjną w ramach m.in. stworzenia przewodnika turystycznego czy oprowadzania turystów po Mieście;				
	Rozwój i promowanie sieci agroturystycznej w oparciu o walory krajobrazowe;				
	Zwiększenie bazy hotelowej i gastronomicznej;				
	Organizacja wydarzeń kulturalnych i sportowych promujących lokalne dziedzictwo, walory przyrodnicze oraz produkty lokalne;				
	Utworzenie Punktu Informacji Turystycznej o Mieście Skórcz (przewodniki, mapy, ulotki, pamiątki i gadżety);				
	Krzewienie pamięci o gminnej historii, tradycjach oraz legendach;				
	Bieżące utrzymanie i remonty oraz promocja gminnych zabytków, a także wykorzystywanie ich w celach turystycznych;				
	Opracowanie Programu Opieki nad Zabytkami;				
Utworzenie Izb Pamięci podnoszących atrakcyjność turystyczną Miasta oraz zachowujących gminną historię, tradycję i dziedzictwo lokalne;					

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
Rozbudowana oferta wysokiej jakości usług społecznych	Wsparcie rodziców w powrocie na rynek pracy poprzez utworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3;				
	Dążenie do utworzenia Klubu Seniora oraz Uniwersytetu Trzeciego Wieku w celu aktywizacji osób starszych;				
	Zapewnienie opieki nad osobami starszymi wraz z rozwojem usług opiekuńczych i rehabilitacyjnych;				
	Stworzenie darmowego punktu konsultacyjnego z psychologiem;				
	Podjęcie działań aktywizacyjnych dla osób z niepełnosprawnościami oraz osób wykluczonych społecznie;				
	Podnoszenie dostępu do usług wspierających funkcjonowanie rodzin, w szczególności opieki wytchnieniowej nad osobami zależnymi;				
	Zwiększenie zasobów lokali komunalnych i socjalnych;				
Innowacyjne nauczanie i wsparcie rozwoju dzieci i młodzieży	Zapewnienie wszelkich rodzajów dostępności (w tym architektonicznej, komunikacyjno-informacyjnej i cyfrowej) dla osób ze szczególnymi potrzebami we wszystkich obiektach i miejscach użyteczności publicznej;				
	Rozwój bazy infrastrukturalnej w obrębie istniejących placówek oraz doposażenie sal lekcyjnych w celu podniesienia jakości kształcenia;				
	Stałe monitorowanie liczebności poszczególnych roczników w celu ewentualnej reorganizacji systemu oświaty ze względów ekonomicznych, przy zastosowaniu dialogu społecznego z uczniami, rodzicami, pracownikami szkół;				
	Podnoszenie kompetencji kadry szkolnej i przedszkolnej ze szczególnym nastawieniem na wspieranie uczniów z problemami;				
	Zapewnienie szerokiej oferty zajęć pozalekcyjnych, zarówno wspierających w nauce uczniów z trudnościami, jak i rozwijających zainteresowania;				
	Zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dla wszystkich uczniów;				
Zapewnienie atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie zdrowego żywienia i znaczenia aktywności fizycznej;				
	Poprawa stanu istniejącej oraz budowa nowej infrastruktury kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej i wypoczynkowej ; Rozwój oferty kulturalnej i sportowej skierowanej dla wszystkich grup wiekowych i dostosowanych do potrzeb zarówno dzieci i młodzieży, osób dorosłych jak i seniorów;				

dla wszystkich mieszkańców	Pobudzenie aktywności społecznej oraz rozwój działalności organizacji pozarządowych, m.in. poprzez zlecanie części zadań własnych Miasta stowarzyszeniom w formie konkursu ofert, co wpłynie na wzrost konkurencji i zwiększenie kreatywności;				
	Zwiększenie dostępu do zajęć sportowych i dywersyfikacja dyscyplin, m.in. we współpracy z organizacjami pozarządowymi;				